

PROMETNI PREDPISI IN VARNOSTNA PRAVILA NA ZRAČNI STRANI LETALIŠČA

	Pripravil	Formalni pregled	Odobril	Odobril
Služba	AST	IGS	SAS	OPS/AST
Ime in Priimek	Boštjan Kopač Strokovni sodelavec za tehnologijo prometa	Taja Skobir Vodja službe za integrirani sistemi upravljanja	Dušan Sofrić Vodja službe za varnost in varovanje (Safety Manager)	Matija Perovic Direktor operative (Accountable Manger)
Datum	14.2.2024	14.2.2024	14.2.2024	14.2.2024
Podpis	I.r.	I.r.	I.r.	I.r.

Fraport Slovenija, d.o.o.
Zg. Brnik 130a
4210 Brnik - aerodrom
Slovenija
T: +386 (0) 4 206 10 00
F: +386 (0) 4 202 12 20
e: info@fraport-slovenija.si
<https://fraport-slovenija.si>

AVTORSKE PRAVICE

Nosilec vseh avtorskih pravic na tem dokumentu je Fraport Slovenija, d.o.o.

Copyright © 2024 Fraport Slovenija, d.o.o.

Vse pravice pridržane. Vsakršno razmnoževanje, kopiranje, distribuiranje ali predelava tega dokumenta, v celoti ali posameznih delov v komercialne ali nekomercialne namene ni dovoljeno brez predhodnega soglasja v pisni obliki od nosilca te pravice

Določene slike in grafične podobe v dokumentu so v lasti avtorskih pravic posameznih avtorjev (kontakt Fraport Slovenija d.o.o.).

Zakon, ki štiti in ureja to zadevo je Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, remodeled, stored in a retrieval system, used in a spreadsheet, or transmitted in any form or by any means, without the permission in writing from Fraport Slovenija d.o.o.

POLITIKA VARSTVA OSEBNIH PODATKOV

V dokumentih Splošna politika varstva osebnih podatkov in Posebna politika varstva osebnih podatkov za zaposlene in druge sodelavce najdete več informacij iz politike zasebnosti Fraporta Slovenija, in sicer: o upravljavcu, vrstah osebnih podatkov, pravnih podlagah za obdelavo, namenih obdelave, obdobju hrambe, obveznosti oziroma prostovoljnosti posredovanja podatkov, osebah, ki imajo dostop do osebnih podatkov, vaših pravicah v zvezi z osebnimi podatki ter postopkih uveljavljanja teh pravic.

PREHODNE IN KONČNE ODLOČBE

Ta dokument je napisan in podpisan v enem (1) tiskanem izvodu. Na podlagi originalnega izvoda je izdelana elektronska oblika dokumenta (pdf), ki je dostopna zaposlenim Fraport Slovenija v dokumentarnem sistemu Gregor ter zunanjim v portalu spletne strani Fraport Slovenija.

Dokument je veljaven, ko so zbrani vsi podpisi. Dokument velja do njegovega preklica, oziroma naslednje redne izdaje.

Z »LETALIŠKIM PRIROČNIKOM« POVEZAN DOKUMENT

Ta dokument predstavlja del Letališkega priročnika (Uredba Komisije št. 139/2014, priloga III, poddel E). Skrbnik dokumenta mora obvezno vsako revizijo dokumenta posredovati skrbniku Letališkega priročnika.

Spremembe v tej reviziji dokumenta so pregledane in so skladne z zahtevami v Uredbi Komisije (ES) št. 139/2014 ter povezanimi sprejemljivimi načini skladnosti (AMC).

Izvedeni so bili ustrezni postopki v skladu Priročnikom sistema upravljanja varnosti (SMS) – poglavje Upravljanje sprememb, vključno s seznanitvijo vseh vpletenih služb.

Dokument vsebuje:

- spremembe, za katere **JE** potrebna predhodna odobritev Agencije za civilno letalstvo v skladu z zahtevo ADR.OR.B.040;
- spremembe, za katere **NI** potrebna predhodna odobritev Agencije za civilno letalstvo v skladu z zahtevo ADR.OR.B.040, vendar ta vpeljuje nove nevarnosti oz. je potrebna revizija obstoječe ocene tveganja.
- spremembe, za katere **NI** potrebna predhodna odobritev Agencije za civilno letalstvo v skladu z zahtevo ADR.OR.B.040. Spremembe ne vpeljujejo novih nevarnosti oz. ni potrebna revizija obstoječe ocene tveganja.

OBJAVA DOKUMENTA NA SPLETNI STRANI FRAPORT SLOVENIJA

Ta dokument je objavljen v dokumentnem portalu spletne strani Fraport Slovenija.

Dokument je objavljen kot:

- javno;
- z geslom.

Skrbnik dokumenta mora obvezno vsako revizijo dokumenta posredovati skrbniku dokumentnega portala.

Kazalo:

1	PRAVNI STATUS	1-1
2	OSNOVE	2-1
2.1	Vsebina in področje uporabe	2-1
2.2	Definicije	2-1
2.3	Nadzorni organ letališča	2-2
2.4	Letališka ploščad	2-2
3	PRAVILA GIBANJA IN ZADRŽEVANJA	3-1
3.1	Splošno	3-1
3.2	Splošna pravila za zagotavljanje varnosti	3-1
3.3	Pogoji za upravljanje vozil	3-1
3.4	Uporaba odsevnih oblačil na zračni strani letališča	3-2
3.5	Omejitve hitrosti	3-3
3.6	Upoštevanje prednosti	3-3
3.7	Varnostna območja pri letalu	3-3
3.8	Nevarna območja delujočega letala	3-4
3.9	Nevarna območja delujočega helikopterja	3-6
3.10	Sprejem zrakoplova na parkirnem mestu	3-6
3.11	Pristop k letalu	3-6
3.12	Ostali varnostni predpisi	3-7
3.13	Prevozi potnikov, prtljage in tovara	3-8
3.14	Pešci	3-9
3.15	Uporaba luči na vozilih	3-12
3.16	Vpliv vremenskih razmer na pogoje dela	3-12
3.17	Območje gibanja vozil z omejeno višino	3-12
3.18	Mejna črta parkirnega območja letal (<i>Apron Boundary Line – ABL</i>)	3-12
3.19	Dostopna intervencijska pot v sili za VPS (<i>RWY emergency road</i>)	3-13
3.20	Območja vozniških stez na ploščadi	3-13
3.21	Območje premikanja in manevrska površina	3-15
3.22	Spremljanje vozil	3-17
4	SERVISNA CESTA NA GLAVNI LETALIŠKI PLOŠČADI	4-1
4.1	Splošno	4-1
4.2	Pravila vožnje	4-2
4.3	Omejitve uporabe servisne ceste (odhod – prihod zrakoplova)	4-3
4.4	Nevarna območja izpuh motorjev (<i>Jet Blast Danger</i>)	4-8
4.5	Nevarna območja izpuh motorjev (<i>Cross Bleed Start-up</i>)	4-10
4.6	Zračna pregrada	4-11
4.7	Bencinska črpalka	4-12
5	SERVISNA CESTA NA PLOŠČADI SPLOŠNEGA LETALSTVA	5-1
5.1	Splošno	5-1
5.2	Pravila vožnje	5-1
5.3	Omejitve uporabe servisne ceste (prijod/odhod letala)	5-3
5.4	Nevarna območja izpuh motorjev (<i>Jet Blast Danger</i>)	5-3
5.5	Nevarna območja izpuh motorjev (<i>Cross Bleed Start-up</i>)	5-5
6	SERVISNA CESTA OB LETALIŠKI OGRAJI	6-1
6.1	Splošno	6-1
6.2	Priključne servisne ceste za vstop na VPS	6-1
6.3	Priključne servisne ceste za vstop na vozno stezo A	6-2
6.4	ILS-GP kritično območje	6-3
6.5	Navezava na kritično varnostno območje omejenega gibanja	6-4
7	ODSTAVNE POVRŠINE NA GLAVNI LETALIŠKI PLOŠČADI	7-1

7.1	Splošno	7-1
7.2	Odstavna površina omejena z belo črto	7-2
7.3	Odstavne površine omejene z belo črto v prvi vrsti parkiranja letal (za vozila)	7-3
7.4	Izjemoma dovoljen način parkiranja (v prvi vrsti parkiranja letal)	7-5
7.5	Odstavne površine omejene z belo črto v drugi vrsti parkiranja letal (za vozila)	7-6
7.6	Prepovedi parkiranja na <i>nose-in</i> parkirnih mestih – ostalo	7-7
7.7	Izredna omejitev uporabe območja ESA	7-8
7.8	Prepoved uporabe območja označenega z rdečo šrafuro	7-8
7.9	Pozicioniranje vozil na <i>nose-in</i> parkirnih mestih	7-8
7.10	Pozicioniranje vozil na samoizhodnih parkirnih mestih	7-9
8	ODSTAVNE POVRŠINE NA PLOŠČADI SPLOŠNEGA LETALSTVA	8-1
8.1	Splošno	8-1
8.2	Odstavna površina omejena z belo črto (za vozila)	8-2
8.3	Izredna omejitev uporabe območja ESA	8-2
8.4	Pozicioniranje vozil	8-2
9	NEUGODNI VREMENSKI POJAVI	9-1
9.1	Splošno	9-1
9.2	Neurje	9-1
9.3	Sunki vetra	9-3
9.4	Sneženje in ledeni dež	9-3
9.5	CAT II/III	9-4
9.6	Prenočevanje ali daljši postanek letala	9-4
10	OBVLADOVANJE SMETI IN TUJKOV (FOD)	10-1
10.1	Splošno	10-1
10.2	Pregledi	10-1
10.3	Pregled parkirnega mesta letala pred prihodom letala	10-2
10.4	Brez FOD	10-2
10.5	Kolesni podstavki in varnostni stožci kot FOD	10-3
11	OZNAČEVANJE IN ZAVAROVANJE LETAL	11-1
11.1	Splošno	11-1
11.2	Splošno označevanje izpostavljenih del letala	11-1
11.3	Označevanje letal z motorji na repu	11-1
11.4	Označevanje letal z motorji na krilu	11-2
11.5	Označevanje varnostnega območja letala ob hkratni uporabi prednjih in zadnjih potniških vrat letala	11-3
11.6	Označevanje letala pri prisotnem vlečnem drogu letala	11-3
11.7	Zasilni umik varnostnih stožcev iz varnostnega območja	11-3
11.8	Zavarovanje letala	11-3
11.9	Privezovanje letal na parkirnih mestih v vgrajenimi mesti za privezovanje	11-4
12	POŽARNA VARNOST	12-1
12.1	Splošno	12-1
12.2	Osnovna požarna preventiva na zračni strani letališča	12-1
12.3	Odzivanje v sili	12-1
12.4	Obveščanje v sili (klici)	12-1
12.5	Oskrba letala z gorivom	12-2
12.6	Izlitje goriva	12-3
12.7	Pregrete zavore na podvozju letala	12-3
12.8	Požar na motorju letala	12-4
12.9	Požar na/v letalu	12-4
12.10	Požar na opremi za oskrbo letala	12-4
12.11	Evakuacija iz letala	12-4
13	DOSTOP NA ZRAČNO STRAN LETALIŠČA	13-1
13.1	Splošno	13-1
13.2	Dovoljenje za služben vstop osebja (zadrževanje)	13-1
13.3	Dovoljenje za služben vstop vozila (zadrževanje)	13-1

13.4	Kritično varnostno območje omejenega gibanja	13-1
13.5	Uporaba vstopnih vrat na zračno stran letališča	13-2
13.6	VKT-airside	13-3
14	LETALIŠKO VOZNIŠKO DOVOLJENJE	14-1
14.1	Splošno	14-1
14.2	Veljavnost	14-1
14.3	Izguba ali kraja	14-2
14.4	Začasno dovoljenje vožnje vozil	14-2
15	LETALIŠKO DOVOLJENJE ZA VOZILA	15-1
15.1	Splošno	15-1
15.2	Veljavnost	15-2
15.3	Izguba ali kraja	15-2
15.4	Barve vozila	15-2
15.5	Oznake in označbe vozila	15-2
15.6	Zahteve za vozila na manevrskih površinah	15-2
15.7	Spremno vozilo "Follow me"	15-3
15.8	Tehnične zahteve	15-3
16	SANKCIJE	16-1
16.1	Splošno	16-1
16.2	Točkovni sistem	16-1
16.3	Zapisnik o povzročeni kršitvi	16-2
16.4	Kategorije prekrškov	16-2
16.5	Pravica pritožbe	16-3
16.6	Javno pravo	16-3
17	KRATICE	17-1
APP-A	HOT SPOTS	APP-A
1.	Splošno	APP A-1
2.	Nestandardni prihod letala na PSN 39 ali PSN 40	APP A-1
3.	Standardni odhod letala iz PSN 39	APP A-1
4.	Zavoj servisne ceste pri PSN 13	APP A-2
5.	Križišče servisnih cest pri PSN 38L	APP A-2
6.	Križišče pred hangarjem SOL	APP A-3
7.	Dvojni zavoja servisne ceste pred hangarjem SOL	APP A-3
8.	Izvozna pot letala na PSN 33	APP A-3
9.	Priključitev enopasovne z dvopasovno servisno cesto	APP A-3
APP-B	TOČKOVNI SISTEM	APP-B
APP-C	ZAŠČITENA OBMOČJA	APP-C
APP-D	VARNOSTNA OBMOČJA	APP-D
APP-E	VARNOSTNA OBMOČJA PLOŠČADI	APP-E

Namensko prazna stran

1 PRAVNI STATUS

FRAPORT SLOVENIJA D.O.O. je –

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 2018/1139 evropskega parlamenta in sveta o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitve Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 139/2014 o določitvi zahtev in upravnih postopkov v zvezi z aerodromi v skladu z Uredbo (EU) št. 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zahtev 158. člena Zakona o letalstvu za obratovanje letališča in dolžnosti operaterja letališča.
- (2) Za izvajanje Uredbe (ES) št. 2018/1139 je treba določiti podrobne izvedbene predpise, zlasti o ureditvi varnosti na aerodromih, da bi se ob prizadevanjih za doseg cilja splošnega izboljšanja varnosti na aerodromih zagotovila visoka enotna stopnja varnosti civilnega letalstva.
- (3) Vzpostaviti je potrebno skupna pravila na področju upravljanja zračne stani letališča, katerih cilj je vzpostaviti in vzdrževati stalno visoko stopnjo varnosti civilnega letalstva.
- (4) Potrebno je vzpostaviti skupen okvir, ki bo urejal, da upravljavec letališča spremlja dejavnosti, ki bi lahko povzročile nesprejemljiva tveganja za letalski promet in v skladu s svojimi pristojnosti sprejel ustrezne blažilne ukrepe.
- (5) Da lahko pristojne službe upravljavca letališča v skladu s svojimi pooblastili izvajajo nadzor za vzdrževanje stalno visoko stopnjo varnosti v civilnem letalstvu je potrebno zagotoviti ustrezna skupna pravila.
- (6) Področje uporabe letališke ploščadi vpliva na številne udeležence. Zato bi bilo potrebno upoštevati zmogljivosti in stopnje udeležbe posameznih udeležencev, da bi se zagotovila uporaba pravil za doseganje ustrezne varnosti.
- (7) Ta pravilnik se bo uporabljal za vse udeležence, vključno z vojaškimi organizacijami in drugimi vladnimi subjekti, ki bodo delovali na zračni strani letališča (glej člen 2.1.2).
- (8) Zahteve Evropske agencije za varnost v letalstvu (v nadaljevanju EASA) in Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (v nadaljevanju ICAO) določajo minimalne standarde in smernice na področju varnosti v letalskem prometu.

SPREJEL NASLEDNJA PRAVILA:

Namensko prazna stran

2 OSNOVE

2.1 Vsebina in področje uporabe

2.1.1

Ta pravilnik predstavlja enega izmed ukrepov s katerim se zagotavlja varnost gibanja vozil in osebja v odnosu z zrakoplovi na letališču.

2.1.2

Sledeči pravila veljajo za vse udeležence na zračni strani letališča na območjih v upravljanju upravljavca letališča.

2.1.3

Dodatno se k tem pravilom uporablja sledeča regulativa:

- Relevantne določbe slovenskega zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP)
- Navodilo za delovanje operativnih služb v pogojih zmanjšane vidnosti na letališču JPL.

2.2 Definicije

2.2.1

Letališka ploščad je prostor namenjen parkiranju in zemeljski oskrbi zrakoplovov.

2.2.2

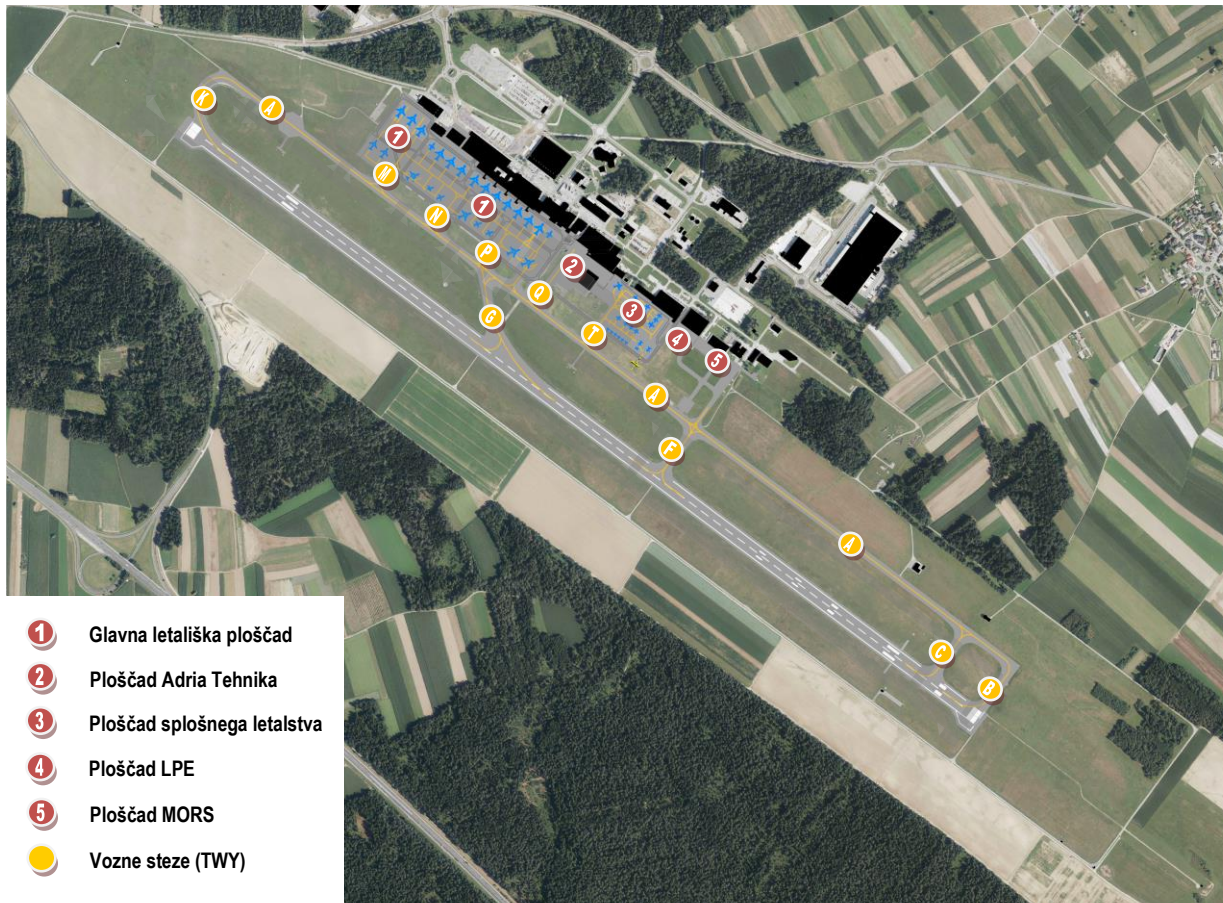
Manevrska površina je del letališča brez ploščadi, ki se uporablja za vzletanje, za pristajanje in za vožnjo zrakoplovov po tleh.

2.2.3

Mesto za razleditev/protileditve letal je določeno mesto zaustavitve letala namenjeno izvedbi razleditve/protileditve.

2.2.4

Označeno parkirno mesto na ploščadi je območje namenjeno parkiranju zrakoplovov določenih dimenzij za namen varnega postanka in/ali zemeljske oskrbe letala.

Slika 2.2.1; Movement area

2.2.5

Parkirno mesto za razleditev/protileditve letal (v nadaljevanju teksta PSN DE1), je določeno mesto zaustavitve letala namenjeno izvedbi razleditve/protileditve.

2.2.6

Servisna cesta je cestna površina namenjena premikom vozil in tehničnih sredstev oskrbe letal (v nadaljevanju teksta GSE) ter pešcev z določenimi omejitvami. (glej poglavje 4)

2.2.7

Spremno vozilo je vozilo "Follow me", ki vodi zrakoplov ali vozilo/sredstvo do namembne lokacije.

2.2.8

Vozne steza letal predstavlja območje vozniških površin letala, po katerem se lahko letalo ustrezne kategorije (velikosti) varno premika (taksira). Označene s polno rumeno črto ustrezne širine. Del vozne steze letal (podaljšek) je lahko označen tudi s prekinjeno rumeno črto.

2.2.9

Zračna stran letališča je območje letališča znotraj kontrole varnostnega pregleda ter carinskega in mejnega nadzora. Zračna stran letališča se nahaja znotraj varnostne ograje letališča, ki zajema ploščadi in manevrske površine.

2.2.10

Zrakoplov beseda v dokumentu zajema zrakoplove s fiksnim krilom (letalo) in rotirajočim krilom (helikopter).

2.3 Nadzorni organ letališča

2.3.1

Nadzorni organ upravljavca letališča je Služba za nadzor letališča in tehnologijo prometa (v nadaljevanju AST), ki nadzoruje promet. Po potrebi odloča o ustreznih ukrepih za zagotavljanje varnega odvijanja prometa.

2.3.2

Pooblastila ukrepanja v primeru nesprejemljivega vedenja imajo tudi varnostniki varnostne službe in policija.

2.3.3

Pri dogodkih, ki vodijo v kazenski postopek za kaznivo dejanje ali suma o nameri se takoj obvesti policijo. Obveščanje policije izvaja AST.

2.4 Letališka ploščadi

2.4.1

Letališke ploščadi na Letališču Jožeta Pučnika se nahajajo na območju mednarodnega mejnega prehoda, kjer veljajo posebni pogoji za prehajanje državne meje.

2.4.2

Na letališki ploščadi veljajo posebna pravila glede gibanja in zadrževanja letal, samohodnih vozil, GSE, osebja in potnikov.

2.4.3

Na letališki ploščadi se nahaja ustrezna talna (horizontalna) signalizacija za:

- vodenje in parkiranje letal ter
- vodenje, prednost, zaustavljanje in parkiranje samohodnih vozil in GSE.

2.4.4

Na letališki ploščadi se nahaja tudi ustrezna vertikalna signalizacija za:

- obveščanje posadk letal in
- obveščanje voznikov samohodnih vozil in GSE na pravila glede uporabe servisnih cest (prometni znaki in obvestila).

2.4.5

Dodeljevanje parkirnih mest za vozila na letališki ploščadi je v pristojnosti upravljavca letališča Fraport Slovenija d.o.o.

2.4.6

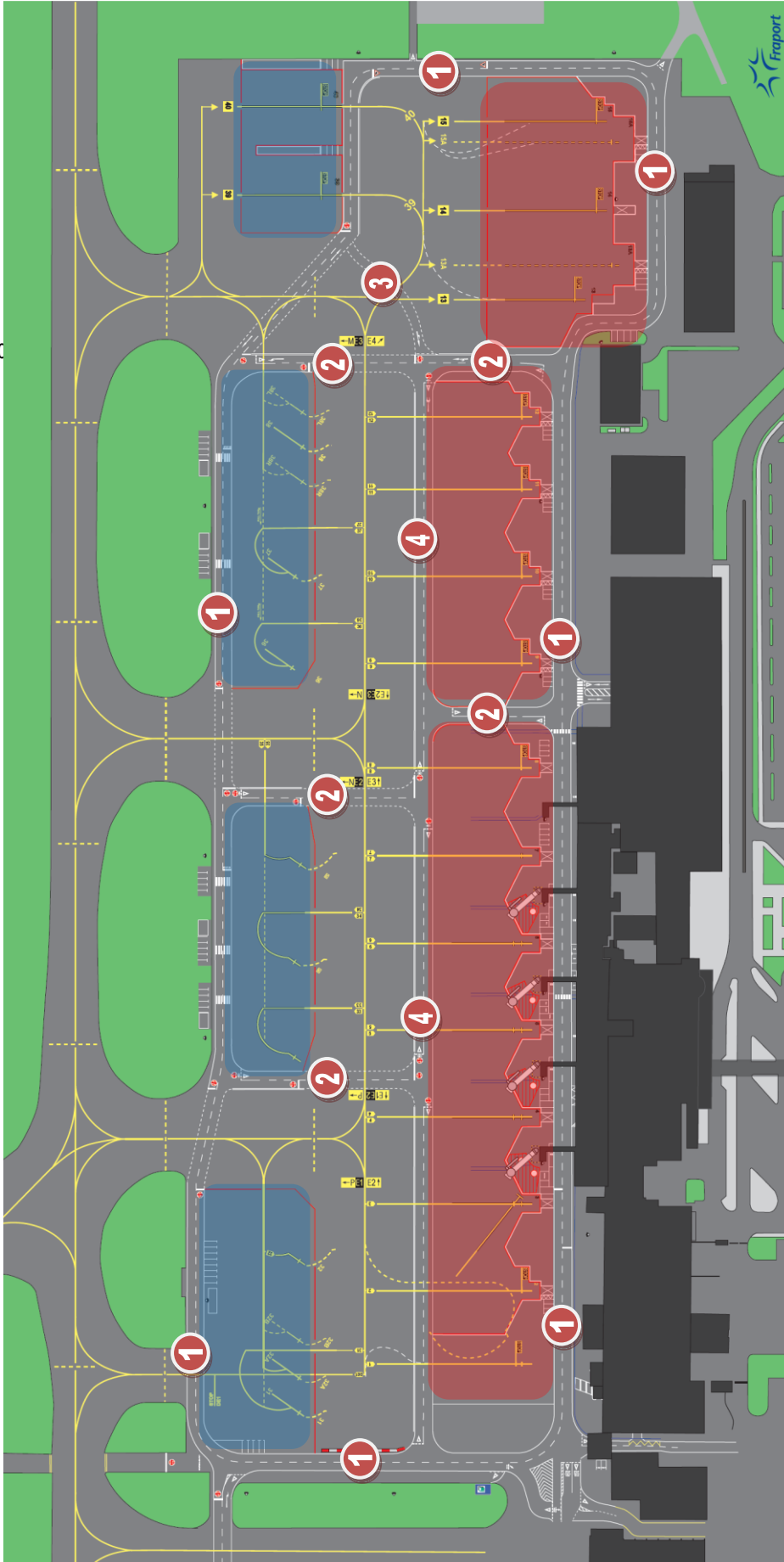
Letališka ploščadi je opremljena s svetlobno opremo (robne luči in razsvetljava letališke ploščadi). Slednje omogoča letalske aktivnosti tudi v nočnem času in pogojih slabe vidljivosti.

2.4.7

Servisna cesta na letališki ploščadi je namenjena premikom samohodnih vozil in GSE. Uporablja se tudi kot cestna površina za prehod čez območje letališke ploščadi (vzdrževanje letališke infrastrukture, ogledi letališč, protokol, ipd.). (glej poglavje 4 in 5)

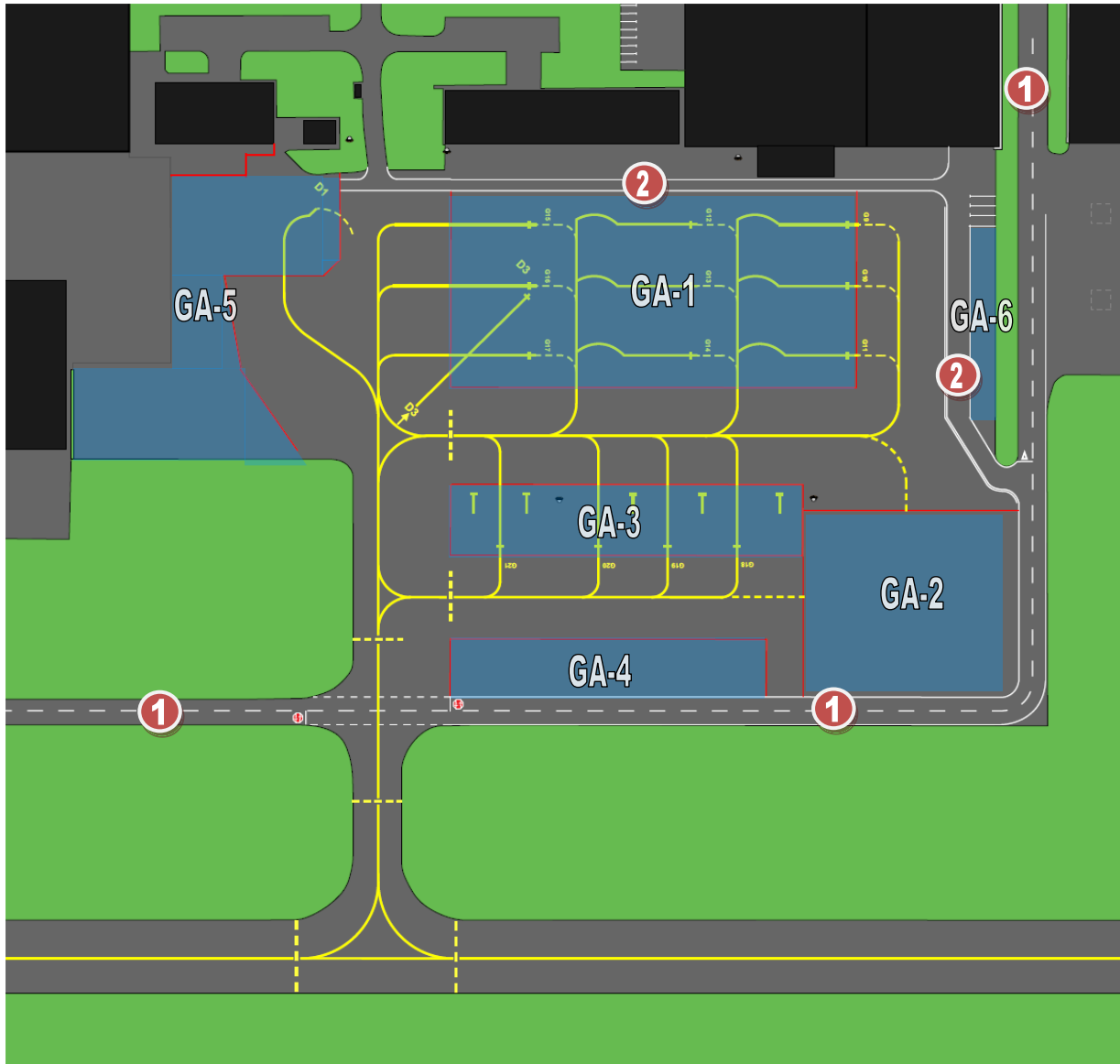
2.4.8

Na letališki ploščadi se nahajajo določene odstavne površine, namenjene zaustavljanju ter krajšemu ali daljšemu parkiranju vozil in GSE, sodelujočimi pri zemeljski oskrbi in vzdrževanju letal ter letališke infrastrukture. (glej poglavje 7 in 8)

- 1** Krožna servisna cesta
- 2** Prečna servisna cesta
- 3** Enosmerna servisna cesta

- 4** Vzdolžna servisna cesta
- Prva vrsta parkirnih mest za letala
- Druga vrsta parkirnih mest za letala

- 1** Dvopasovna servisna cesta
- 2** Enopasovna servisna cesta
- Območja parkirnih mest za letala/helikopterje

3 PRAVILA GIBANJA IN ZADRŽEVANJA

3.1 Splošno

3.1.1

Na zračni strani letališča se od uporabnikov zahteva:

- zagotavljanje potrebne varnosti v zračnem prometu (varnostna kultura).
- upoštevanje posredovanih navodil pristojne službe upravljavca letališča (AST – Služba za nadzor letališča in tehnologijo prometa).

3.1.2

Na zračni strani mora vsak upoštevati pravila in priporočila iz področij:

- varnosti (*Safety*),
- varovanja (*Security*) in
- varstva pri delu.

3.2 Splošna pravila za zagotavljanje varnosti

3.2.1

Uporaba zračne strani letališča zahteva upoštevanje splošnih varnostnih standardov:

- Požarna varnost. Glej poglavje 12.
- Vozila lahko upravljajo ustrezno usposobljene osebe (glej člen 3.3.3).
- Osebe pri delu nosi odsevne telovnike ter uporablja predpisano opremo za zagotavljanje varnosti pri delu skladno z oceno tveganja delovnega mesta.
- Poznavanje izpostavljenih prometno nevarnih območij na ploščadi (*hot spots*). Glej APP-A.
- Zagotavljanje evakuacijskih poti za potnike na zrakoplovu v času oskrbe zrakoplova z gorivom in zagotavljanje proste poti za umik vozila cisterne z gorivom v primeru sile (premik naprej od zrakoplova).
- Skrb za čistočo na zračni strani letališča (FOD). Glej poglavje 10.
- Prepoved gibanja pod vplivom alkohola, drog ali drugih opojnih substanc.

3.3 Pogoji za upravljanje vozil

3.3.1

Pojem "vozila" zajema vsa samohodna vozila ter GSE in ostala sredstva, ki jih voznik premika z lastno močjo.

3.3.2

Vozila na zračni strani letališča predstavljajo večje varnostno tveganje, zato mora biti uporaba vozil na zračni strani letališča zmanjšana na potreben minimum.

3.3.3

Osebe lahko upravlja vozila pod naslednjimi pogoji:

- Da ni pod vplivom alkohola, drog ali drugih opojnih substanc ter zdravil, ki lahko vplivajo na psiho-motorično sposobnost odzivanja voznika.
- Da za upravljanje vozil v javnem prometu ali na službenem mestu nimajo zdravniških omejitev.
- Da imajo opravljen vozniški izpit B po CPP.
- Da so imetniki ustreznega letališkega voznškega dovoljenja (razreda A ali B) in je dovoljenje prisotno med vožnjo.
- Da se vozilo uporablja izključno v službene namene.
- Da se vozilo uporablja na območjih dovoljene kategorije letališka voznške dovoljenja in letališkega dovoljenja za vozila.

3.3.4

Upravljanje vozil se izvaja z upoštevanjem:

- Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP). Določbe ZPrCP se smiselno uporabljajo, oz. v kolikor pravila cestnega prometa niso določena drugače v tem ali drugih dokumentih upravljavca letališča.
- Omejitve hitrosti s prilagajanjem aktualnim voznim razmeram (vremenskim in trenutne vidljivosti). Glej poglavje 3.5.
- Prednosti talnega prometa. Glej poglavje 3.6.
- "Koncept sterilne kabine vozila", kar pomeni, da voznik med vožnjo ne izvaja nepotrebnih aktivnosti, ki zmanjšujejo in vplivajo na pozornost in zbranost voznika. Te aktivnosti vključujejo:
  - prepoved uporabe mobilnih telefonov ali drugih naprav (računalnik, tablica, ipd.)
  - prepoved poslušanja glasbe ali drugih medijev (radio, prenosni radio ali predvajalnik, ipd.).
  - uporaba ustrezne glasnosti radijske postaje.
  - nepotreben pogovor z drugo osebo v kabini vozila ali preko radijske postaje.
  - Vsa vrata na vozilu morajo biti zaprta v času gibanja vozila.

- Načina približevanja vozil k zrakoplovu na parkirnem mestu. (glej poglavje 3.7)
- Dovoljenih mest za parkiranje in zaustavljanje vozil na območjih parkirnih mest letal.
- Vozila za osebni prevoz se parkirajo na za to namenjenih označenih parkirnih boksih.
- Uporabe označene prometne poti (servisne ceste).
- Izven servisnih cest vozniki upoštevajo zahtevane varnostne razdalje za parkirna mesta in vozne steze zrakoplovov.
- Prepoved vožnje čez cev oskrbe zrakoplova z gorivom in električne vodnike, ki so spojeni z zrakoplovom.
- Prepoved vožnje z vozilom pod krilom letala (izjema potrebna oskrba letala).

3.3.5

Vozniki, ki morajo dostopati na zračno stran letališča in nimajo letališkega vozniskega dovoljenja (glej tudi poglavje 3.21) morajo imeti spremstvo:

- varnostne službe ali
- drugega vozila, ki ima odobritev upravljavca letališča za izvajanje spremstva. Slednje mora imeti letališko dovoljenje za vozila in ga upravljati voznik, ki ima letališko voznisko dovoljenje.

3.3.6

V primeru evidentiranih kršitev (glej poglavje 16 (16.4.3) in APP-B) pravil gibanja in zadrževanja vozil, GSE in osebja na zračni strani letališča, lahko upravljavec letališča ustrezno ukrepa za izboljšanje obstoječega varnostnega stanja:

- Obravnava in zahteva analize posameznih kršitev.
- Po potrebi predlaga in izvede spremembe za namen povečanja varnosti.
- Izdaja navodila, priporočila in opozorila.
- Po potrebi obvešča nadzorni organ (JACL).
- Zahteva dodatno (ponovno) usposabljanje za kršitelje (za vožnjo in gibanje na zračni strani letališča).
- Časovno ali trajno odvzame letališko voznisko dovoljenje in/ali letališko dovoljenje za vozila (glej poglavje 16).
- Po potrebi od JACL zahteva odvzem ID pripone kršitelju.

3.3.7

Uporaba varnostnih pasov je obvezna v vozilih, ki so z njimi opremljena.

Izjema je v območju parkirnega mesta letala, ko hitrost vožnje ni višja od 5km/h.

Delovna sredstva z varnostnim lokom ter viličarji in vlečna vozila z odprto kabino ne spadajo med izjemo.

3.3.8

Premiki vozil protokolarne ali VIP narave morajo potekati in biti v naprej dogovorjeni z upravljavcem letališča. Za voznike omenjenih skupin izjemoma ne velja zahteva za letališko voznisko dovoljenje (glej tudi člen 13.3.3).

3.3.9

Uporaba snežnih verig, spikesgum ali podobno je na zračni strani letališča prepovedana. Izjema so lahko samo reševalna in gasilska vozila ter vozila policije v primeru intervencije.

3.3.10

V zimskem času (od 15. novembra do 15. marca) je zahtevana uporaba zimskih pnevmatik z izjemo vozil ali sredstev za katera ne obstajajo zimske pnevmatike.

3.4 Uporaba odsevnih oblačil na zračni strani letališča

3.4.1

Vso osebje, ki se zadržuje na zunanem delu zračne strani letališča mora nositi odsevni telovnik oziroma ustrezno drugo odsevno oblačilo (*High Visibility Clothes*), v skladu s standardom EN ISO 20471 oz. EN 471.

Ker je v praksi najprimernejša barva fluorescentno rumena, se priporoča ta izbira.

3.4.2

Izjeme glede uporabe odsevnih oblačil:

- Osebam, ki se zadržujejo v vozilu ni treba nositi odsevnih oblačil.
- Potnikom ni treba nositi odsevnih oblačil, vendar morajo biti ves čas pod ustreznim nadzorom (glej poglavje 3.13 – potniki).
- Gasilci so na nujni vožnji oproščeni nošenja odsevnih oblačil.

3.4.3

Spodnji in zgornji del odsevnih oblačil mora biti v isti barvi. Izjema lahko odobri upravljavec letališča.

3.5 Omejitve hitrosti

3.5.1

Omejitev hitrosti velja za vsa vozila, razen za vozila s prednostjo oz. vozila za spremstvo (gasilci, reševalci, varnostna služba in policija) in vozila zimske službe pri uporabi predpisanih svetlobnih in zvočnih signalov.

3.5.2

Omejitve hitrosti:

Hitrost	Velja	Izjema/opomba
50km/h	na območju zračne strani letališča	
30km/h	po servisni cesti na ploščadi	
15km/h	po izstopu iz servisne ceste na območje parkirnega mesta zrakoplova	
5km/h	na razdalji 5m od najbolj izpostavljenih delov letala	Primerljivo s hitrostjo hoje pešcev

3.6 Upoštevanje prednosti

3.6.1

Vozila s prednostjo (gasilska, reševalna in policija) imajo na nujni poti pri reševanju zrakoplova v sili prednost pred celotnim talnim prometom.

3.6.2

Ob upoštevanju določbe v členu 3.6.1, si prednosti sledijo:

Prednost	Opis
1.	Zrakoplov, ki pristaja, vzleta ali taksira ima prednost pred vozili in vozili, ki vlečejo zrakoplov.
2.	Vozila, ki vlečejo zrakoplov imajo prednost pred ostalimi vozili, ki ne vlečejo zrakoplov.
3.	Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo imajo pri nujni vožnji, ki ni povezana z zrakoplovom v sili prednost pred vozili in vozili, ki ne vlečejo zrakoplov.
4.	Ostale prednosti, ki niso v nasprotju s prednostjo št. 1, 2 in 3 veljajo v skladu z navodilom letališkega stolpa (LKZP) na območju njegove pristojnosti.
5.	Potniki in osebje, na za to predvidenih in označenih poteh (prehodih za pešce) imajo prednost pred vozili.

3.6.3

V zimskih razmerah se voznik vozil prilagajajo prometu vozil zimske službe na način, da njihovo delo ni ovirano.

3.6.4

Prečkanje poti pred zrakoplovom je dovoljeno v razdalji vsaj 150m od zrakoplova pri samostojno premikajočem zrakoplovu in 100m pri zrakoplovu, ki se premika s pomočjo vleke.

Če je letalo spremljano s spremnim vozilo je prepovedano prevoziti površino med spremnim vozilom in zrakoplovom.

3.6.5

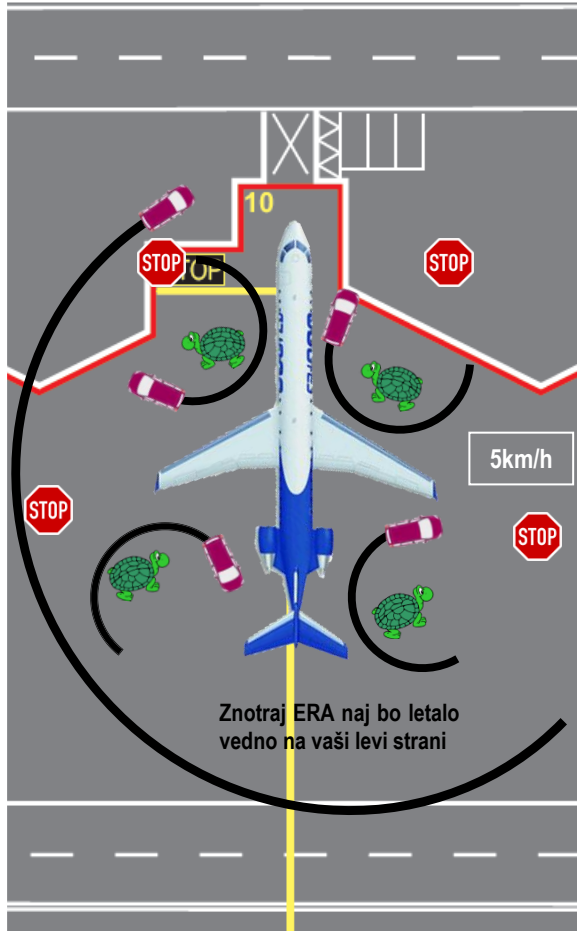
Vozila na servisni cesti (ne upoštevaje vozila na nujni poti in vključevanja vozil *Catering* iz pretovorne rampe na servisno cesto), imajo prednost pred vozili, ki se na servisno cesto šele vključujejo.

3.7 Varnostna območja pri zrakoplovu

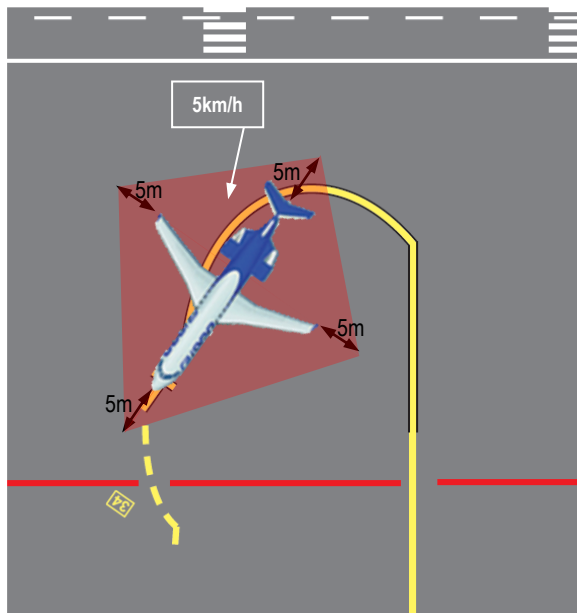
3.7.1

Znotraj varnostnega območja zrakoplova je dovoljen prihod vozila ali GSE izključno za namen zemeljske oskrbe letala. Pri tem je potrebno upoštevati naslednja osnovna pravila:

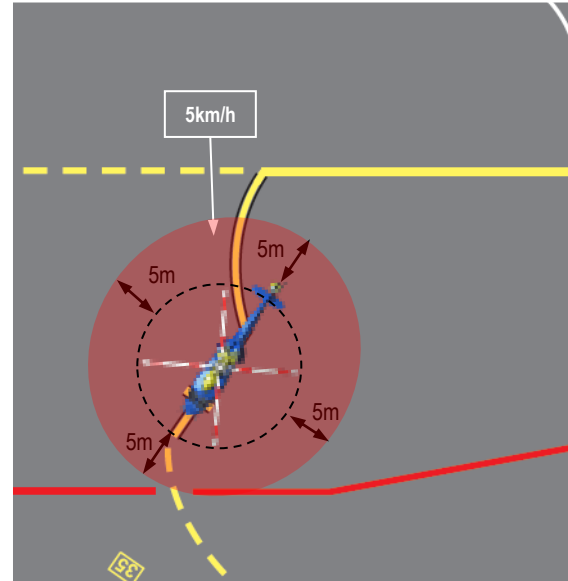
- Pri neposrednem približevanju k zrakoplovu, mora voznik vozila sedeti na strani zrakoplova. Prihod vozila ali GSE neposredno k zrakoplovu poteka v smeri urinega kazalca.
- Pred vstopom v varnostno območje zrakoplova (samoizhodna parkirna mesta) ali pred prečkanjem rdeče črte za ERA (*nose-in* parkirna mesta), mora voznik z vozilom na razdalji 15m od zrakoplova opraviti prvi test zavor vozila.
- Pred vstopom v varnostno območje zrakoplova se zahteva zaustavitev vozila (drugi test zavor). Največja dovoljena hitrost vozil in GSE je 5km/h (hitrost hoje pešca).
- V primeru, da je vidljivost za vozilom (GSE) pri zrakoplovu omejena (nepregledna), mora voznik vozila (GSE) za vzvratno vožnjo zagotoviti ustrezno usmerjanje (usmerjanje ni potrebno, če ja na vozilu vgrajena kamera za vzvratno vožnjo).
- V primeru trka in/ali grobega kontakta vozila ali GSE v zrakoplov, je o tem potrebno takoj obvestiti vodjo zrakoplova ali odgovorno osebo vzdrževanja letala ali upravljavca letališča (AST).
- Minimalna razdalja vozila ali GSE, katerega mesto v času oskrbe ni predvidena neposredno pri zrakoplovu, mora biti najmanj 2m od katerega koli izpostavljenega dela zrakoplova.
- Posebna pazljivost se pri delu neposredno ob zrakoplovu, zahteva glede občutljivosti indikatorjev na trupu zrakoplova. Strogo je prepovedano kakršno koli zapiranje ali poškodovanje vstopnih odprtih indikatorjev za pridobivanje pomembnih informacij o letu, ki se nahajajo na trupu zrakoplova.

Slika 3.7.1; Prikaz pristopa vozila k letalu

Slika 3.7.2; Varnostno območje letala na samoizhodnem parkirnem mestu.

Slika 3.7.3; Varnostno območje helikopterja na samoizhodnem parkirnem mestu.

3.8 Nevarna območja delujočega letala

3.8.1

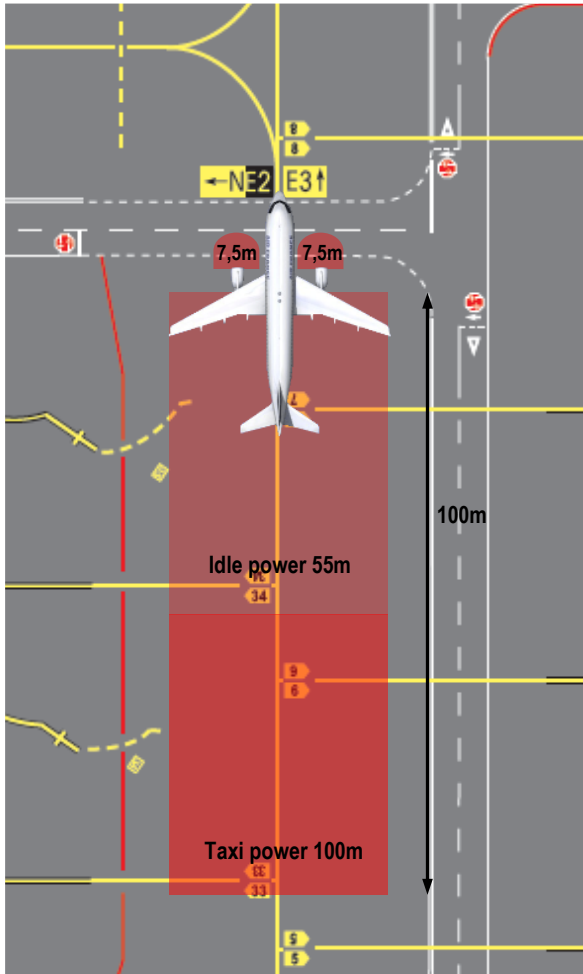
V času delovanja letalskega motorja obstajata dve nevarni območji:

- Jet intake - pred motorji (sesalno območje)
- Jet blast - za motorji (območje izpuha delujočih motorjev)

3.8.2

Nevarna območja – splošno:

Tip letala		Jet intake	Jet blast	
			Idle power	Taxi power
široko trupna letala	B747, B757, B767 A300, A310, A330, A340, A380 L1011, MD11 IL96, IL86 TU204	7,5 m	75m	125m
	B777	7,5m	75m	150m
Ozko trupna letala	B717, B737 A318, A319, A320, A321 MD80, T134, T154 BA146 E145, E170 CRJ, C	7,5m	55m	100m
Turboprop	ATR Q SAAB	5m	20m	20m

Slika 3.8.1; Nevarna območje za premikajočim letalom (ozko trupno letalo).

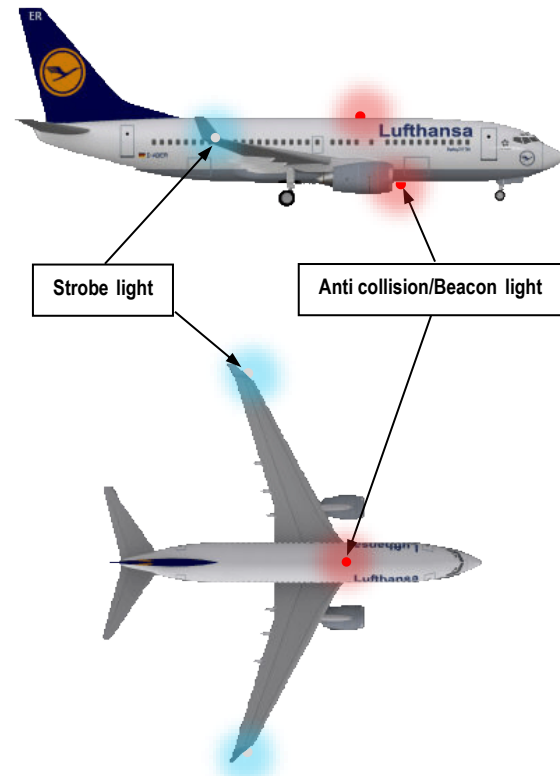
Opozoriti velja, da so predhodno navedene dimenzije nevarnih območij zgolj informativne narave in so lahko tudi drugačne (večje). Natančneje so podane v operativnih priročnikih za zemeljsko oskrbo letal letalskih prevoznikov. Odvisne so tudi od smeri in jakosti vetra.

3.8.3

Kadar je hitrost vetra večja od 25 vozlov se varnostna razdalja za nevarna območja delujočega motorja letala poveča za 20%.

3.8.4

Vozilo, GSE ali oseba se ne sme približati letalu, dokler na letalu utripa rdeča opozorilna lučka (*Anti collision light/Beacon light*), ki se nahaja pod in nad trupom letala oz. v primeru nedelujoče rdeče opozorilne luči utripa bela lučka (*strobe lights*), ki se nahaja na konici krila letala. Slednje luči opozarjajo na delujoč motor letala.

Slika 3.8.2; Anti collision/Beacon light in Strobe light.

Izjema je za namen:

- Vzpostavitev pogovorne zveze s pomočjo inter-com zveze zrakoplova (ground – cockpit).
- Namestitev ali umik kolesnih podstavkov na nosni nogi zrakoplova.
- Priklop zrakoplova z električno centralo (GPU) in
- Priklop zrakoplova z zračnim štarerjem za zagon motorja zrakoplova (ASU).

3.8.5

Pred oskrbo letala se mora nosno kolo letala zavarovati pred premikom (kolesni podstavki).

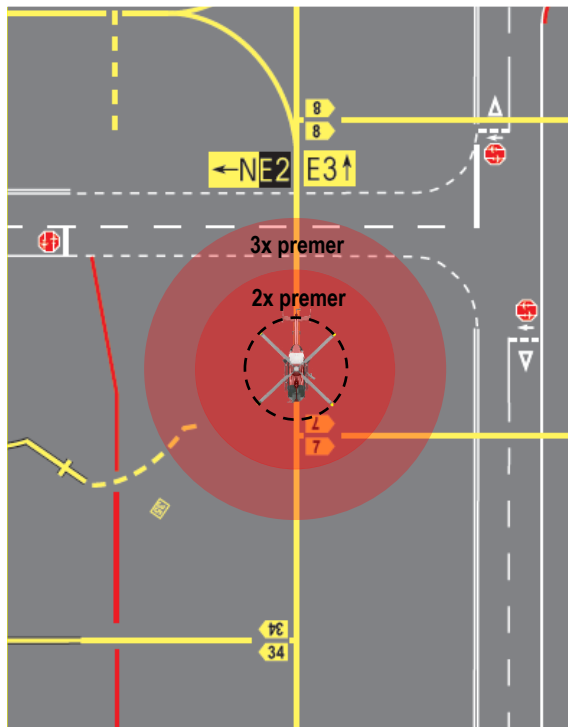
3.8.6

Oseba, ki podstavlja kolesne podstavke, in oseba, ki oskrbi letalo z GPU pristopita k letalu z največjo previdnostjo, upoštevaje nevarna območja delujočega motorja.

3.9 Nevarna območja delujočega helikopterja

3.9.1

V času delovanja motorja helikopterja oz. vrtečega rotorja helikopterja obstaja nevarno območje Rotor downwash – območje piša rotorja helikopterja.

Slika 3.9.1; Nevarno območje pri premikajočem helikopterju.

V času taksiranja ali lebdenja helikopterja se morajo od helikopterja v razdalji nahajati:

- osebe 3x premer rotorja helikopterja in
- vozila ali GSE 2x premer rotorja helikopterja.

3.9.2

Vozilo, GSE ali oseba se ne sme približati helikopterju, dokler se lopatice glavnega in repnega rotorja vrtijo in utripa rdeča opozorilna lučka (*Anti collision light*).

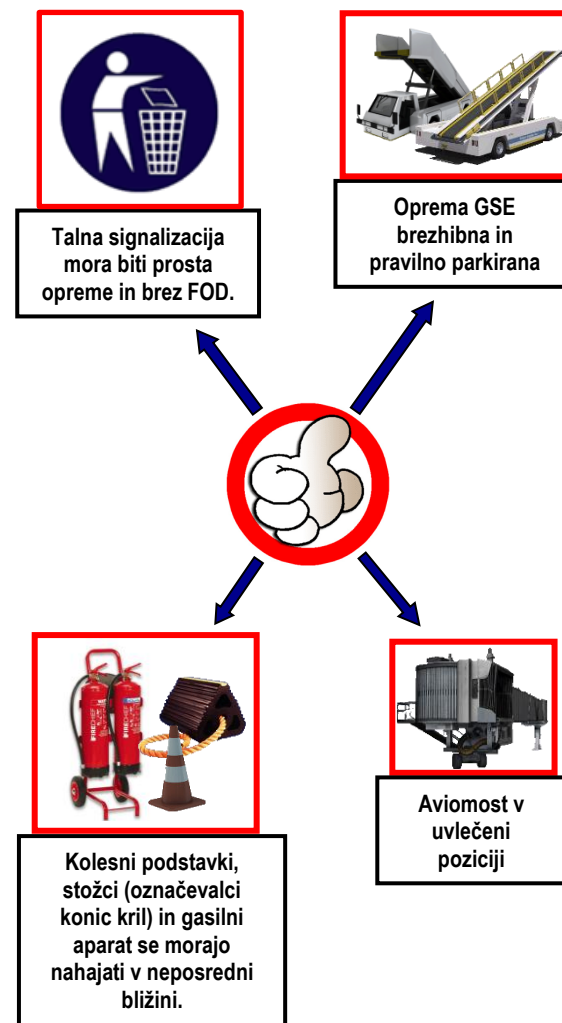
Slika 3.9.2; Nevarno območje pri rotirajočih lopaticah glavnega in repnega rotorja.

3.10 Sprejem zrakoplova na parkirnem mestu

3.10.1

Pred prihodom letala mora odgovorna služba oziroma oseba za sprejem letala zagotoviti, da je parkirno območje pripravljeno za varen sprejem letala.

- brez ovir,
- brez FOD in
- pripravljeno za sprejem letala.

Slika 3.10.1; Preveriti pred prihodom letala.

3.11 Pristop k zrakoplovu

3.11.1

V času vkrcavanja/izkrcavanja potnikov na/iz zrakoplova je v neposredni bližini zrakoplova dovoljena prisotnost samo GSE vozilom, ki so potrebna za ta postopek oskrbe.

Vsa ostala vozila (osebje za vzdrževanje zrakoplovov, čistilci in catering, ...) lahko pristopijo k zrakoplovu po

zaključenem postopku vkrcavanja/izkrcavanja potnikov na/iz zrakoplova oziroma izjemoma v kolikor njihova prisotnost ne ovira celotnega procesa.

3.11.2

Vozila (GSE) lahko pristopijo k letalu, ko je postopek zavarovanja in označevanja letala na strani pristopa dokončan (glej poglavje 11).

3.12 Ostali varnostni predpisi

3.12.1

Brez opravičenega in utemeljenega (operativnega) razloga je vožnja prepovedana po območjih zračne strani letališča

- ploščadi (glavna in splošnega letalstva)
- parkirnih površin za zrakoplove
- voznih stez za zrakoplove
- vzletno-pristajalne steze
- servisne ceste ob ograji letališča

3.12.2

Na zračni strani letališča morajo biti vozniki še posebej pozorni na pešce.

3.12.3

Pred vsako uporabo vozila (GSE) mora voznik (upravljaavec vozila ali sredstva) preveriti, da je le to tehnično brezhibno in varno za uporabo pri zrakoplovu.

Preveriti je potrebno vsaj:

- opozorila na okvare/napake
- krmilni sistem (volan)
- svetila (luči)
- zavore
- stanje pnevmatik
- zunanja ogledala
- brisalce vetrobranskega stekla
- predmete, ki jih je potrebno pritrditi na vozilo
- puščanje tekočin
- nove zunanje poškodbe vozila

3.12.4

Vzratna vožnja je dovoljena le v primeru, kadar vožnja naprej iz takih ali drugačnih razlogov ni mogoča.

Za varnost sebe, drugih ter vozila (GSE) pri vzratnem premiku, je odgovoren voznik vozila. V primeru, da je preglednost za vozilom (GSE) omejena, si je voznik vozila dolžan zagotoviti ustrezno vodenje za čas vzratne vožnje.

3.12.5

Prepovedano je ustavljanje in parkiranje vozil ter zadrževanje pešcev za vozili, ki jim je zaradi okoliščin onemogočena vožnja naprej. Ko se temu ni mogoče izogniti, je potrebno voznika "zaparkiranega vozila" na slednje pravočasno opozoriti.

3.12.6

Puščanje prižganega motorja vozila ali sredstva je prepovedano kadar:

- je vozilo brez nadzora (voznika ni v/ob vozilu),
- je to nepotrebno in
- se potniki izkrcavajo/vkrcavajo iz/v vozilo.

To pravilo ne velja v primeru:

- da motor poganja naprave za opravljanje določenih del in
- zavarovanega vozila s kolesnimi podstavki pri izvedbi oskrbe letala.

3.12.7

Vsa vozila, opremljena z dvizžno servisno nadgradnjo (*Elevating Devices*), morajo imeti le to v času vožnje v spuščnem položaju.

3.12.8

Voznik vozila (GSE) mora med približevanjem in oddaljevanjem k/od letala upoštevati pravilo najkrajše varne poti.

3.12.9

Pri postavitvi samohodnih ali vlečnih potniških stopnic, transportnega traku, ambulift, catering ali dvizhne ploščadi k letalu, je potrebno upoštevati vertikalno gibanje trupa letala v času zemeljske oskrbe (preprečevanje pritiska na trup letala).

Posledično se v izogib pritiskanju na konstrukcijo trupa letala med servisnim platojem GSE in trupom letala zagotavlja potreben razmik v velikosti od 2 do 5 cm.

3.12.10

Premične varnostne ograje na dvizhnih servisnih platojih GSE (potniške stopnice, vozilo *Catering*, transportni trakovi, dvizhne rampe in vozila za PRM), morajo imeti v času približevanja k letalu, popolnoma uvlečene.

3.12.11

Potniške stopnice, vozilo *Catering* ali vozilo PRM lahko spustijo stabilizatorje in se umaknejo od potniških ali servisnih vrat letala šele po tem, ko je:

- posadka letala o nameravanem umiku sredstva opozorjena s strani operaterja sredstva,
- so potniška (servisna) vrata letala popolnoma zaprta.

3.12.12

Po stabiliziranju GSE pri letalu, se morajo varnostne ograje ustrezno približati (izvleči) v bližino trupa letala. Razmik med varnostno ograjo in trupom letala naj ne večji od treh (3) cm.

3.12.13

Uporaba kolesa je dovoljena na odsekih servisni cest, ki ne prečkajo vozne steze za letala. Voznik kolesa mora pri vožnji na glavi nositi zaščitno čelado.

V pogojih zmanjšane vidljivosti, snežnih padavin in ponoči je uporaba koles prepovedana. Glej tudi člen 15.1.8.

Dovoljena so električna kolesa z močjo motorja do 1000W.

3.12.14

V določenih primerih upravljavec letališča za zagotavljanje varnosti izvaja zaporo odseka servisne ceste s počez postavljenim FM vozilom čez servisno cesto. Prehod oz. vožnja mimo FM vozila, ki označuje zaprti odsek servisne ceste in vožnja po zaprtem odseku servisne ceste je prepovedana.

3.12.15

Vsako ne spremljano vozilo na letališki ploščadi (vozilo brez voznika), mora imeti na letališki ploščadi aktivirano ročno zavoro ter zaprta vsa vrata oziroma imeti vgrajen mehanizem za njihovo blokado.

3.12.16

Fotografiranje in snemanje je v splošnem prepovedno in je dovoljeno samo s pisnim dovoljenjem upravljavca letališča. Posredovanje fotografij in posnetkov medijem je prepovedano.

3.12.17

Upravljanje, rokovanje in skladiščenje eksplozivnih in požarno nevarnih snovi je dovoljeno samo s pisno odobritvijo upravljavca letališča.

Izjema je odobrena oskrba zrakoplovov in vozil z gorivom.

3.12.18

Onesnaženje operativnih površin z izjemo snovi nevarnih za onesnaženje podtalnih voda mora povzročitelj nemudoma odstraniti/očistiti.

Pri onesnaženju z snovmi nevarnih za onesnaženje podtalnih voda (produkti mineralnih olj) je potrebno o tem nemudoma obvestiti upravljavca letališča (GaRS).

Izpustiti vodo na površine za gibanje zrakoplova ali ostale operativne površine je od začetka novembra in do konca marca prepovedano. Izjeme lahko odobri upravljavec letališča.

Povzročitelj krije upravljavcu letališča stroške, ki so nastali za čiščenje ali odledenitev.

3.12.19

Trk vozila ali sredstva z zrakoplovom ali kakršne koli povzročitve poškodbe na zrakoplovu je o tem potrebno nemudoma obvestiti upravljavca letališča (AST).

3.12.20

Pri povzročitvi nesreče je potrebno obvestiti upravljavca letališča (AST) in počakati na kraju nesreče. AST izvaja preiskavo dogodka.

3.12.21

Vnos prepovedanih predmetov oz. orožja na zračno stran letališča je prepovedano.

3.12.22

Oviranje vozil gasilcev in reševalcev na intervencijski poti (s prižganimi utripajočimi lučmi in zvočnim signalom) je prepovedano.

3.12.23

Vozniki morajo pri vožnji na zračni strani letališča upoštevati pravila znakov in označb.

3.12.24

Izvajanje nevarne ali nesprejemljive vožnje je prepovedano (obračanje vozila z ročno zavoro, drsanje z vozilom, itn).

3.13 Prevoz oseb, prtljage in tovora

3.13.1

Prevoz oseb/potnikov je dovoljen le v vozilih, določenih za ta namen.

3.13.2

Prevoz osebja z GSE je dovoljen samo v primeru, ko se v vozniški kabini GSE nahaja dodaten sedež za sopotnika(e).

Prevaža se lahko toliko oseb, kolikor je sedežev v kabini vozila (GSE).

3.13.3

Pred transportom mora voznik vlečnega traktorja preveriti, če je prtljaga (tovor) primerno zaščitena in varno naložena za prevoz.

3.13.4

Hkratno je dovoljena vleka največ štirih transportnih vozov v kompoziciji.

Slika 3.13.1; Vleka transportnih vozov.

3.13.5

Pri nakladanju transportnih vozov je dovoljeno naložiti do višine stranske ograje transportnega voza in upoštevati maksimalno dovoljeno nosilnost.

3.13.6

Z oskrbo prtljage in tovora pri letalu lahko delajo samo osebe, ki so za to strokovno usposobljene.

3.13.7

Prepovedana je vožnja z odloženimi kolesnimi podstavki, varnostnimi stožci in drugo delovno opremo na odprtih nezavarovanih površinah na sredstvih GSE.

3.14 Pešci

Splošno

3.14.1

Hoja pešcev po odsekih servisnih cest, ki prečkajo vozne steze letal, ni dovoljena.

Prav tako ni dovoljena hoja pešcev po odsekih servisnih cest, kjer in ko obstaja nevarnost zračnega toka motorjev letal. (Glej poglavje 4 in 5).

3.14.2

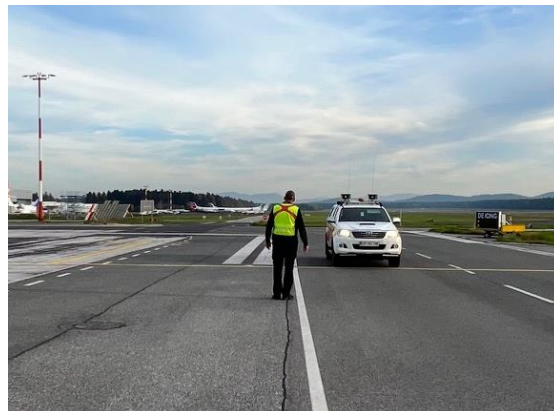
Hoja peš na območjih vozni stez zrakoplovov ni dovoljena. Izjema velja za namen izvajanje pregleda stanja ob popolnem upoštevanju prednosti letala in z dovoljenjem Letališke kontrole zračnega prometa (v nadaljevanju LKZP) (glej člen 3.20.1 in člen 3.20.4).

3.14.3

Gibanje ob zrakoplovu s prižganim *anti-collision light* oziroma s prižganimi motorji je prepovedano, razen v dovoljenih izjemah.

3.14.4

V primeru, da servisna cesta ne vključuje peš poti oziroma pločnika lahko pešci hodijo en za drugim ob skrajnem zunanjem robu servisne ceste proti prihajajočemu prometu, kot prikazuje spodnja slika. Če to lokalne razmere ne dopuščajo je dovoljena hoja pešcev tik ob robu servisne ceste.

Slika 3.14.1; Način hoje ob servisni cesti.

Potniki

3.14.5

Potniki, ki vstopajo na zrakoplov ali obratno in pri tem razdaljo med zrakoplovom in potniškim terminalom opravijo peš, morajo biti za zagotavljanje njihove varnosti, ustrezno vodeni.

Pojem "ustrezno vodeni potniki" predstavlja stanje, v katerem potnik na letališki ploščadi ne zaide iz predvidenega koridorja namenjenega varnemu prehodu potnikov med letalom in potniškim terminalom ter obratno. Koridor predstavlja ustrezno označeno oziroma s pomočjo pristojnega osebja na letališki ploščadi nadzorovano območje, namenjeno varnemu prehodu potnikov.

3.14.6

Prečkanje oz. gibanje vozil ali GSE vozil preko koridorja prehoda potnikov ni dovoljeno.

3.14.7

Stanje površine koridorja prehoda potnikov mora biti ustrezno za dopuščanje varnega prehoda potnikov peš. V nasprotnem primeru se transfer med letalom in terminalom izvaja z letališkimi avtobusi ali z uporabo aviomostov.

3.14.8

Pot vodenja potnikov na parkirnem mestu letala ne sme potekati preko območij gibanja GSE vozil za oskrbo letala.

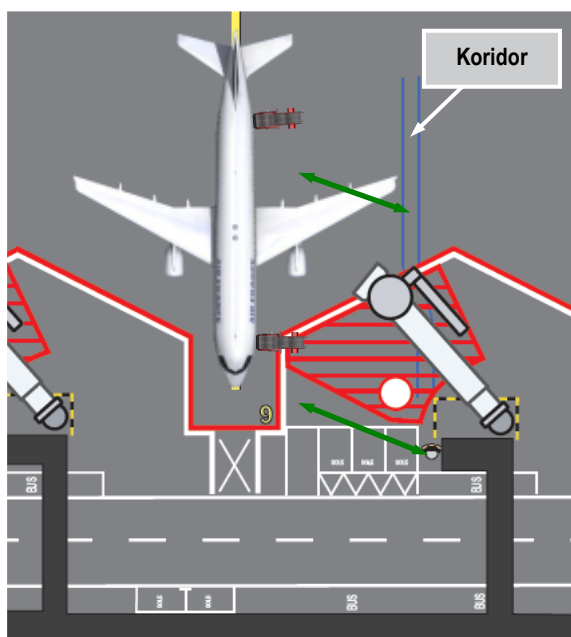
3.14.9

Prepovedano je vodenje potnikov v delovnem območju GSE ter drugih sredstev in opreme, ko so ta v uporabi/obratovanju.

Posebnost glavne letališke ploščadi

3.14.10

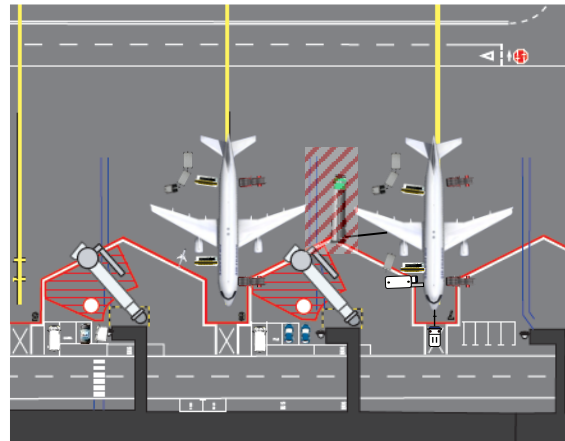
V prvi vrsti parkiranja letal je na parkirnem mestu PSN 3, PSN 4, PSN 5, PSN 6, PSN 7 in PSN 8 označen koridor za prehod potnikov med letalom in potniškim terminalom (fiksni del aviomostu).

Slika 3.14.1; Koridor za prehod potnikov.

3.14.11

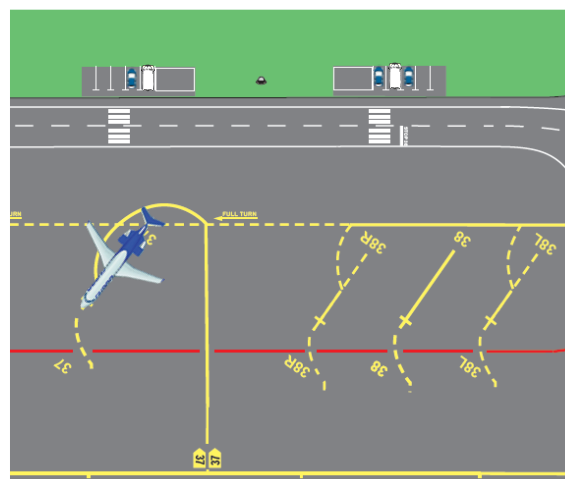
V času prehoda potnikov po koridorju je prepovedana vožnja vozil GSE med konicami krila letala. Izjema je cisterna z gorivom.

Slika 3.14.2; Prepoved vožnje vozil GSE med konicama letala v času uporabe koridorja.

3.14.12

Pri prečkanju servisne ceste je obvezna uporaba prehodov za pešce (zebra), kjer so ti zarisani.

Slika 3.14.3; Prikaz prehodov za pešce (zebra) za drugo vrsto parkiranja letal.

3.14.13

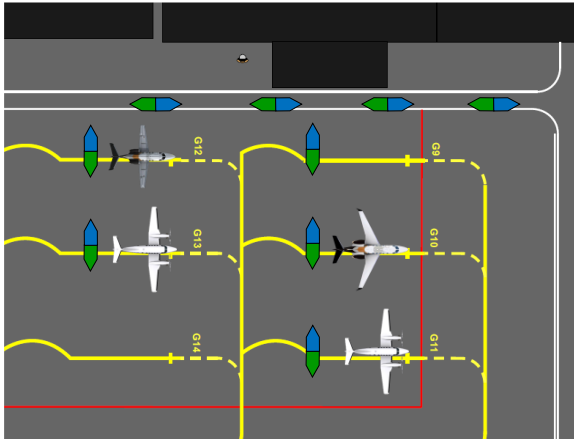
Vozniki na servisni cesti morajo upoštevati prednost pešca na označenem prehodu za pešce.

Posebnost ploščadi splošnega letalstva

3.14.14

Hoja peš do območja GA-1 poteka po desnem robu enopasovne servisne ceste do bližine parkiranega letala. Prihod do parkiranega letala iz enopasovne servisne ceste poteka tako, da se ne vstopa v območje vozne steze parkirnih mest. Glej spodnjo sliko.

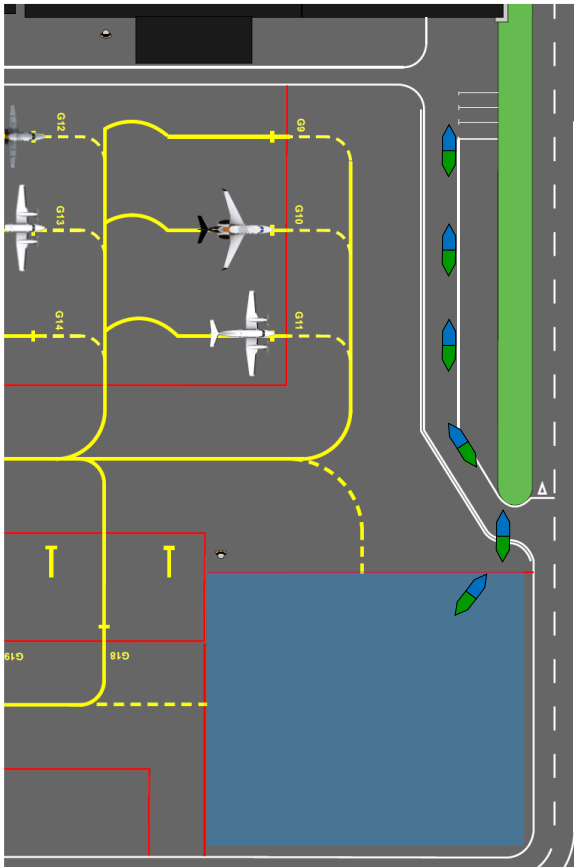

Slika 3.14.4; Peš pot do območja GA-1.

3.14.15

Hoja peš do območja GA-2 poteka po levem robu enopasovne servisne ceste. Glej spodnjo sliko.

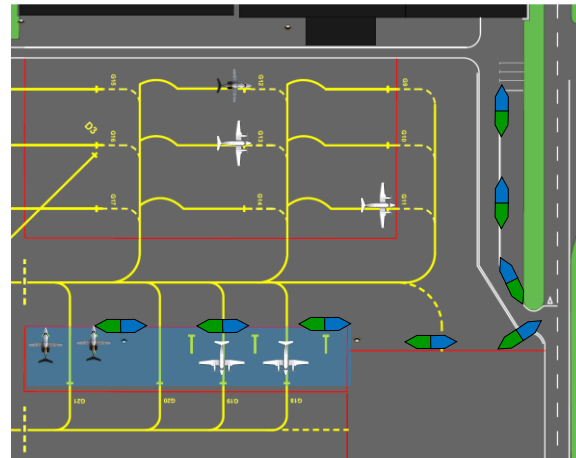
Slika 3.14.5; Peš pot do območja GA.2.

3.14.16

Hoja peš do območja GA-3 poteka po levem robu enopasovne servisne ceste do parkirnega območja GA-2, ter nadaljevanje hoje ob parkirnem območju GA-2 do parkirnega območja GA-3. Gibanje pešcev na območju GA-3 poteka po robu omenjenih območji na strani kjer poteka vozna steza TWY R1 do parkiranega letala. Glej sliko 3.13.6.

3.14.17

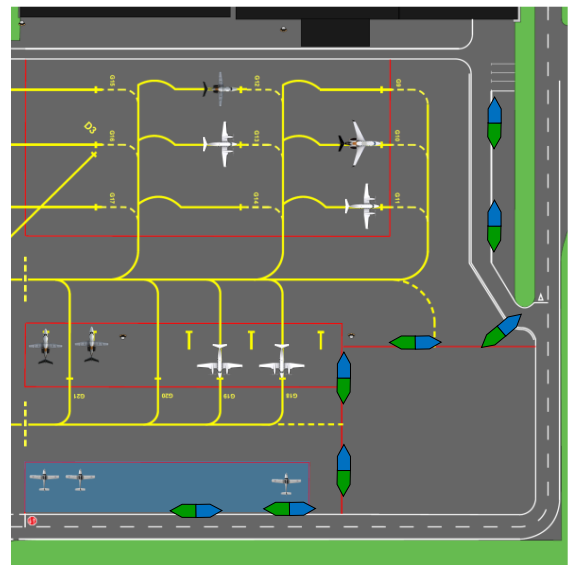
Hoja peš po robu poteka tako, da se ne vstopa v območje vozne steze TWY R1.

Slika 3.14.6; Peš pot do območja GA-3.

3.14.18

Hoja peš do območja GA-4 poteka po levem robu enopasovne servisne ceste, ob robu parkirnega območja GA 2 do parkirnega območja GA-4 mimo parkirnega območja GA-3. Glej spodnjo sliko.

Slika 3.14.7; Peš pot do območja GA-4.

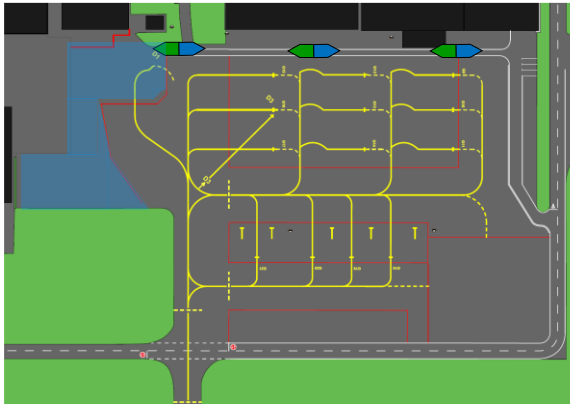
3.14.19

V kolikor je postavljen parker-signalist na parkirnem območju GA-2 zaradi prihoda zrakoplova, pešec počaka na enopasovni servisni cesti ali ob robu parkirnega območja GA-4 do zaustavitve zrakoplova na parkirnem mestu.

Enako pravilo velja v primeru odhoda zrakoplova iz parkirnega območja GA-2.

3.14.20

Hoja peš do območja GA-5 poteka po desnem robu enopasovne servisne ceste. Glej spodnjo sliko.

Slika 3.14.8; Peš pot do območja GA-5.

3.14.21

Pri prehodu mimo parkirnega območja GA-5 pazi na morebiten prihod/odhod letala na/iz parkirnega mesta PSN 1D.

3.15 Uporaba luči na vozilih

3.15.1

Pri uporabi motornih vozil, se zahteva uporaba zasenčenih luči (kratkih luči).

3.15.2

Vožnja s prižganimi dolgimi lučmi ni dovoljena (izjema je pregled VPS).

3.15.3

Uporaba utripajoče rumene luči se zahteva pri vožnji po območju premikanja (površinah pod nadzorom LKZP) (glej tudi poglavje 15.6 in člen 3.21.13).

3.16 Vpliv vremenskih razmer na pogoje dela

3.16.1

Vozniki vozil morajo biti posebej pozorni na pogoje vožnje pri zmanjšani vidljivosti, ponoči in ob spremenljivem vremenu.

3.16.2

Vožnja se mora prilagoditi aktualnim vremenskim razmeram.

3.16.3

Vozniki morajo biti še posebej pozorni na horizontalno in vertikalno signalizacijo v času slabe vidljivosti (noč, megla, močne padavine – dež ali sneg).

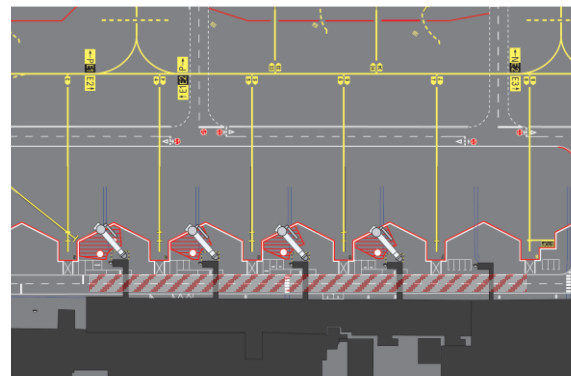
3.16.4

Neurje z nevihto na ali v neposredni okolici letališča predstavlja glede pogojev dela povečano varnostno tveganje (atmosferske razelektritve, močni nalivi in močan veter). (glej poglavje 9)

3.17 Območje gibanja vozil z omejeno višino

3.17.1

Na glavni letališki ploščadi pred potniškim terminalom je območje gibanja omejeno na vozila, ki ne presegajo maksimalne višine 4,2m (vožnjo pod prehodom za potnike iz terminala v aviomost). Višinska omejitev je označena s prometnim znakom.

Slika 3.17.1; Območje gibanja vozila z omejeno višino.

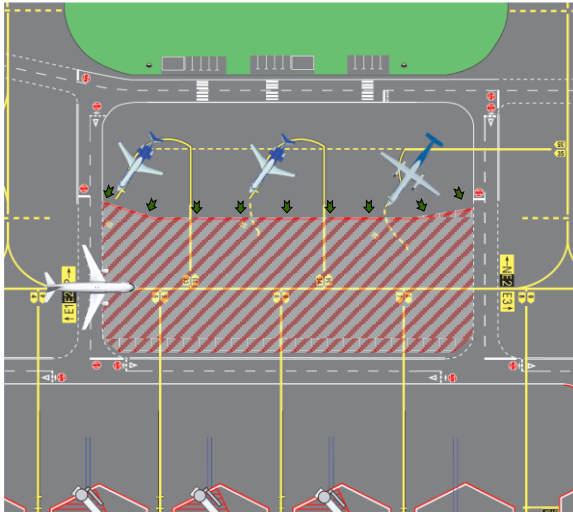
3.18 Mejna črta parkirnega območja letal (Apron Boundary Line - ABL)

3.18.1

Mejna črta parkirnega območja letala (ABL) predstavlja dovoljeno operativno območje parkirnega mesta zrakoplova in je označena s polno rdečo črto.

3.18.2

Rdeča črta predstavlja mejo parkirnega območja zrakoplova glede na varnostno območje vozne steze zrakoplov. Preko rdeče črte se ne sme nahajati nobena ovira za zrakoplov v premiku na vozni stezi zrakoplova (območje prosto ovir).

Slika 3.18.1; Primer ABL za drugo vrsto parkiranja letal.

3.19 Dostopna intervencijska pot v sili za VPS (RWY emergency road)

3.19.1

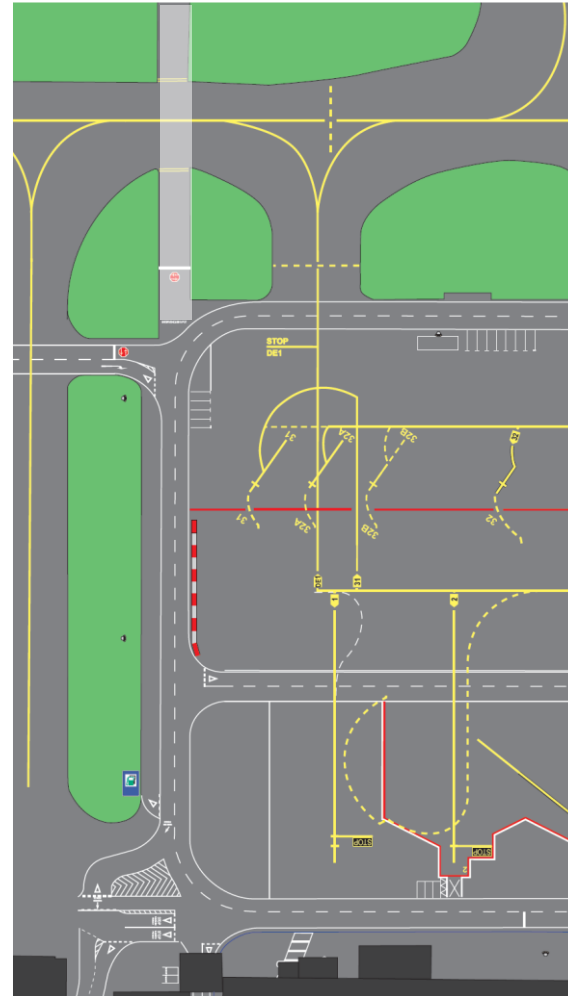
Dostopno pot v sili za VPS lahko uporabljajo samo gasilsko reševalna vozila pri nujnem in takojšnjem posredovanju v primeru letalske nesreče na VPS (*Crash alarm za VPS*).

3.19.2

Izjema uporabe je samo pri delu Zimske službe za namen čiščenja snega iz omenjene površine.

3.19.3

Dostopna pot v sili za VPS poteka naravnosti iz krožne servisne ceste na JV-robu letališke ploščadi in v nadaljevanju prečka TWY A ter se spoji s hitro spojnico TWY G neposredno pred VPS.

Slika 3.19.1; Dostopna intervencijska pot v sili za VPS.

3.20 Območje voznih stez na ploščadi

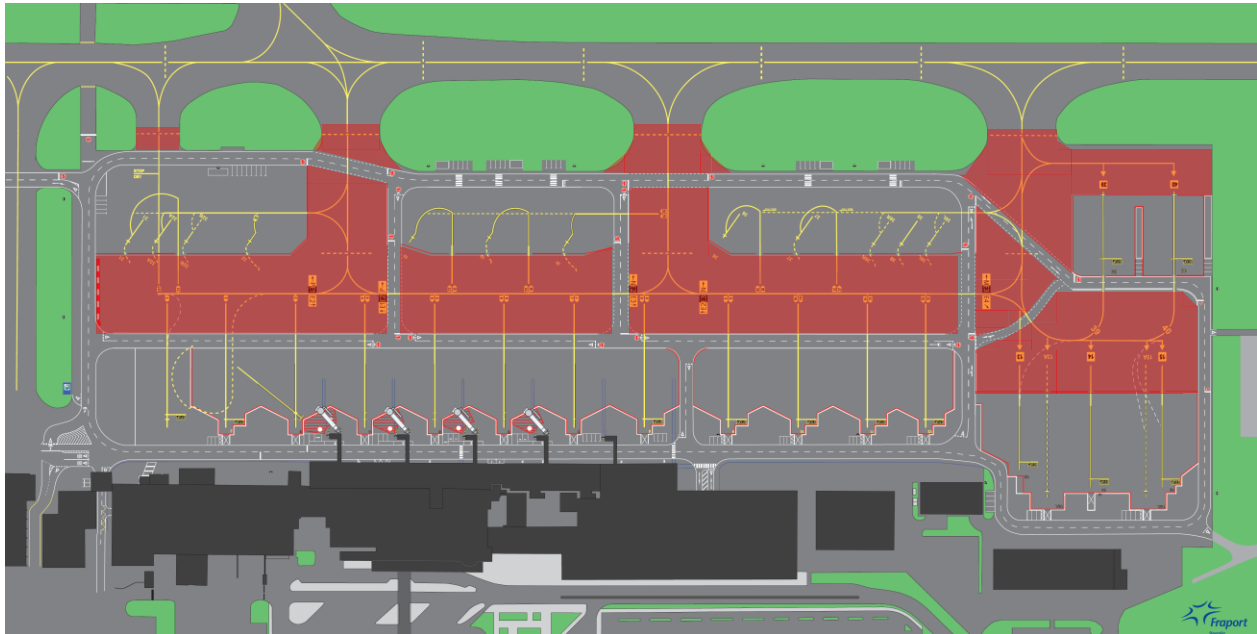
Glavna letališka ploščad

3.20.1

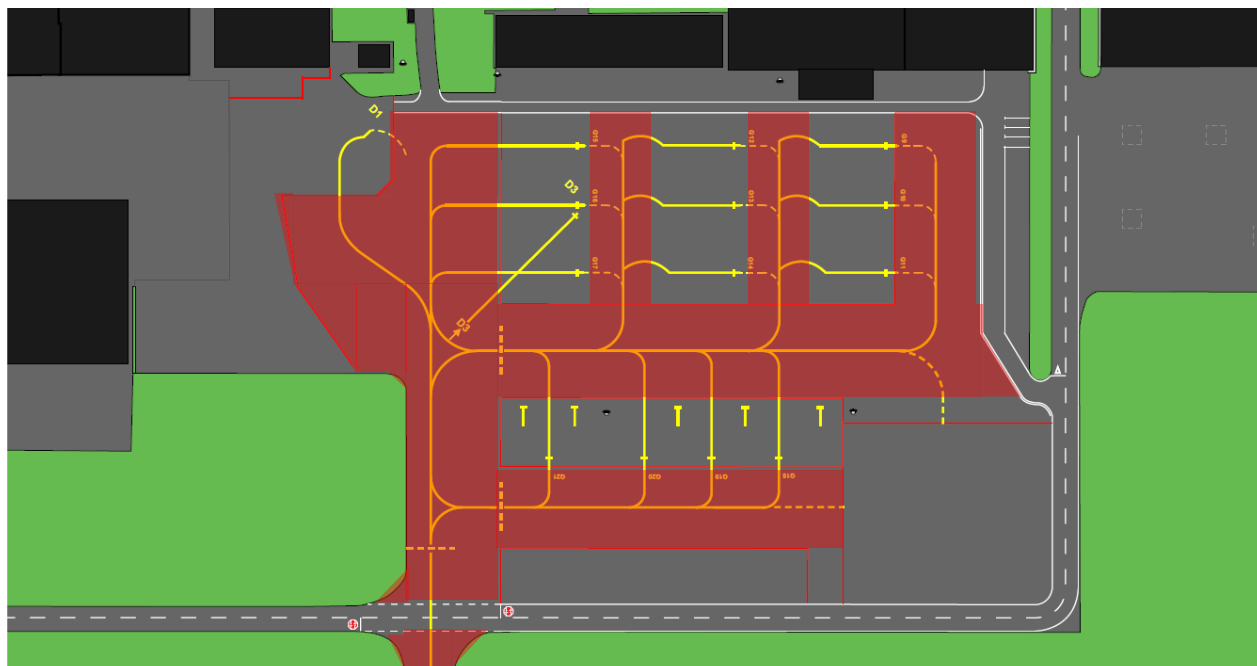
Za zagotavljanje varnosti letal, LKZP v dogovoru z upravljavcem letališča (letališke ploščadi), izvaja zemeljski nadzor nad premiki letal in vozil po letališki ploščadi in sicer na območjih voznih stez letal v njihovi pristojnosti (TWY E1, E2, E3, E4, P, N, M in M2) (glej sliko 3.20.1).

3.20.2

Za vstop na omenjeno območje je potrebno pridobiti dovoljenje od LKZP. Izjema je samo spremno vozilo *follow me*, ki pričaka letalo na eni od spojnic letališke ploščadi za vodenje.

Slika 3.20.1; Območje voznih stez (območje premikanja) na glavni letališki ploščadi v pristojnosti LKZP (vstop in gibanje z dovoljenjem LKZP).

Slika 3.20.2; Območje voznih stez (območje premikanja) na ploščadi splošnega letalstva.

3.20.3

Vozila (osebje), ki se giblje (zadržuje) znotraj območja voznih stez letal, mora z LKZP vzdrževati stalno radijsko zvezo (glej tudi člen 4.2.4).

Ploščad splošnega letalstva

3.20.4

Gibanje pešcev na območju voznih stez je prepovedana (glej sliko 3.20.2) z izjemo varnostnih pregledov. Gibanje pešcev obravnava poglavje 3.14 – Ploščad splošnega letalstva.

3.20.5

Vstop vozil na območje voznih stez je omejeno na nujno potrebo in kadar območje parkiranja zrakoplovov (GA-1, 3 in 5) ni dostopno po servisni cesti. Izjema je samo spremno vozilo *follow me*, ki pričaka zrakoplov na vozni stezi za vodenje.

3.20.6

Voznik vozila je odgovoren za varnost vožnje na območju voznih stez ploščadi (TWY R1, R2 in R3).

3.20.7

Daljše zadrževanje na voznih stezah ploščadi je dovoljeno z vednostjo koordinacije prometa (kanal 1 - VHF / št. 04 206 12 15) za TWY R1, R2, in R3.

3.21 Območje premikanja in manevrska površina

3.21.1

Definicija:

"območje premikanja" pomeni del aerodroma, ki se uporablja za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplovov po tleh, ter ga sestavljajo manevrska površina in ploščad oz. ploščadi.

"manevrska površina" pomeni del aerodroma, ki se uporablja za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplova po tleh, razen ploščadi.

3.21.2

Nihče ne sme vstopiti z vozilom na območje premikanja brez dovoljenja od LKZP (območje pod pristojnostjo LKZP, glej člen 3.20.4). Vsak, ki vstopa v območje premikanja je zavezan upoštevati navodila podanih od LKZP.

3.21.3

ILS zaščitna območja so prikazana v prilogi C.

3.21.4

Varnostna območja, ki zapadejo pod pristojnostjo LKZP so prikazana v prilogi:

- D za manevrsko površino in
- E za območje ploščadi.

3.21.6

V času pogojev zmanjšane vidljivosti je vstop na območje premikanja v splošnem prepovedano z izjemo izvajanja nujnega vzdrževanja in varnostnih pregledov.

Ostale izjeme so lahko le v predhodnem dogovoru z LKZP.

3.21.7

Vstop na območje premikanja:

- peš ali s kolesom (motornim kolesom) je prepovedano.
- je možen z vozilom, ki izpolnjuje zahteve v poglavju 15.6.

3.21.8

Voznika vozila mora posedovati letališko vozniško dovoljenje za vožnjo po območju premikanja (razred A).

Izjema je:

- zimska služba pri kateri se zahteva, da ima voznik vozila vodje konvoja letališko vozniško dovoljenje za vožnjo po območju premikanja.
- vozilo za vleko in potisk na ploščadi pri kateri se zahteva, da ima voznik vozila vozniško dovoljenje za vožnjo po ploščadi (razred B).

3.21.10

V kolikor vozilo ne izpolnjuje zahteve podanih v prejšnjem členu se za slednje zahteva ustrezno spremstvo z vozilom, ki izpolnjuje predpisane zahteve, za celoten čas zadrževanja vozila na območju premikanja.

3.21.11

V času zadrževanja voznika z vozilom na območju premikanja, mora voznik vozila vzdrževati stalno radijsko zvezo z LKZP na kanalu 2 (Izjema so odvisni odseki servisnih cest, ki prečkajo vozno stezo zrakoplova, glej člen 4.2.4 in 5.2.4).

3.21.12

V primeru odpovedi radijske zveze z LKZP na kanalu 2 veljajo naslednji zaporedni načini uporabe komuniciranja z LKZP.

v normalnih pogojih:

- GSM (mobilni telefon) na št. 04 095 14 47
- Podajanje svetlobnih signalov s strani LKZP (ALDIS ali svetlobne rakete)
- Utripajoče luči na VPS ali vozni stezi

v pogojih zmanjšane vidljivosti:

- GSM (mobilni telefon) na št. 04 095 14 47
- Utripajoče luči na VPS ali vozni stezi

3.21.13

Pri gibanju na območju premikanja se od voznika vozila zahteva:

- Prižgati rumeno utripajočo luč na vozilu.
- Uporaba standardne frazeologije.
- Uporaba dodeljenega klicnega znaka vozila (*call sign*).
- Gibanje z dovoljenjem in po navodilih LKZP.
- Ponovitev pridobljenega navodila (*readback*) od LKZP z namenom preverjanja pravilno razumljenega navodila.
- Za vstop na VPS pridobiti posebno dovoljenje LKZP, ki ne more biti sestavni del drugih dovoljenj.

- Prepovedano je prevoziti mesto položaja čakanja pred VPS (*holding position*) pri prižganih *stop bar* luči.
- Seznanjanje LKZP o lokaciji vozila na območju premikanja ter o kakršni koli spremembi lokacije oz. zapustitvi VPS in območju premikanja.
- Obveščanje LKZP o namenu in želeni poti po območju premikanja.
- Posedovanje zemljevida manevrskih površin s prikazom relevantnih varnostnih sporočil.
- Upoštevanje varnostne razdalje od zrakoplova (dve dolžini zrakoplova).
- Hitrost vozila je po manevrski površini omejena na 70km/h (izjema so vozila s prednostjo na nujni poti).

3.21.14

Zapuščanje oz. umik iz VPS je izvedeno, ko voznik vozilo zapelje:

- čez linijo mesta položaja čakanja (*holding position*) vozne steze, ki povezuje VPS.
- čez linijo mesta položaja čakanja (*holding position*) servisne ceste, ki povezuje VPS.
- v travo na ustrezno razdaljo od VPS, ki je označena z oznakami (pokončni stebrički označeni z napisom *Protected Area*).

3.21.15

V primeru nujnega umika vozila iz VPS je dolžnost voznika, da za izvedbo slednjega izbere najkrajšo in učinkovito pot razen v primeru, kadar je pot določena s strani LKZP.

3.21.16

Varnostno območje VPS je označeno s pokončnimi stebrički bele barve z napisom *PROTECTED AREA* v rdeči barvi.

Slika 3.20.1; Pokončni stebriček.

Lokacije stebričkov so prikazane na sliki v prilogi C.

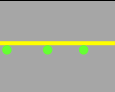

3.21.17

Zapuščanje oz. umik iz vozne steze je izvedeno, ko voznik vozilo zapelje na:

- letališko ploščad ali
- servisno cesto.

3.21.18

Na območju premikanja se nahaja ustrezna svetlobna signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
LUČI SREDNJE ČRTE VOZNE STEZE	Luči srednje črte svetijo zeleno.	
PREČKE USTAVLJANJA (stop bar)	Luči prečke ustavljanja svetijo rdeče in so čez celo vozno stezo.	
LUČI VMESNEGA POLOŽAJA ČAKANJA	Luči vmesnega položaja čakanja svetijo rumeni in so tri lučke.	
ZAŠČITNE LUČI VPS	Zaščitna luč VPS utripa izmenično v rumeni barvi in opozarja, da je naprej VPS.	

3.21.19

Na območju premikanja se nahaja ustrezna vertikalna signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
OZNAKA VPS	Prikaz smeri VPS	
RAZPOLOŽLJIVA DOLŽINA VPS	Razdalja do praga VPS v prikazani smeri	
LOKACIJA	Vozna steza na kateri se nahajate	
VOZNE STEZE S PRIKAZANO SMERJO	V križiščih vozni stez označuje smeri poteka vozni stez	
ZAPUSTITEV VPS	Lokacija zapustitve VPS, pri čemer dobi VPS status prosta	
MESTO POLOŽAJA ČAKANJA	Mesto položaja čakanja za vstop na VPS pri CAT II/III	
MESTO POLOŽAJA ČAKANJA	Mesto položaja čakanja za vstop na VPS pri VMC	
PREPOVED VSTOPA	Prepoved vstopa/prehoda v tej smeri	

3.21.20

Na območju premikanja se nahaja ustrezna talna signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
SREDNJA ČRTA VOZNE STEZE	Označuje sredino vozne steze	
VMESNI POLOŽAJ ČAKANJA	Mesto položaja čakanja na križiščih voznih stez	
MESTO POLOŽJA ČAKANJA	Mesto čakanja za vstop na VPS pri CAT II/III	
MESTO POLOŽJA ČAKANJA	Mesto položaja čakanja za vstop na VPS pri VMC	
ČRTA ROBA VOZNE STEZE	Označuje rob vozne steze, kjer to ni jasno razvidno	
POUDARJENA ČRTA SRENJE VOZNE STEZE	Opozarja na približevanje VPS	

3.22 Spremstvo vozil
3.22.1

Spremstvo vozila se izvaja za voznika vozila in vozila, ki občasno potrebujejo potrebo po gibanju na območju zračne strani letališča in ne izpolnjujejo predpisanih zahtev v poglavju 14 in 15.

Če postane takšna potreba pogostejša lahko upravljalec letališča zahteva po izpolnjevanju zahtev v poglavju 14 in 15.

3.22.2

Spremstvo vozila se izvaja pod pogoji, da je spremljano vozilo:

- seznanjeno s pravila gibanja na zadevnih območjih in pravili spremljanja, med katerimi so vsaj:
  - predvidena pot gibanja
  - vožnja vozila za spremnim vozilom in nikoli pred njim
  - ohranjanje ustrezne razdalje med voziloma
  - omejitev hitrosti vožnje
  - ravnanje v primeru, da se izgubi ali zaide ali pojavijo tehničnih težave z vozilom (spremljano vozilo se ustavi, prižge vse smernike in uporabi možne načine komunikacij navedenih v členu 3.21.3).
- v ustreznem tehničnem stanju (odgovorna oseba za spremstvo izvede vizualni pregled,

kot je npr. puščanje tekočin, zavorni sistem, stanje gum, luči, ipd.).

- možno pripeljati do zelene lokacije glede na izbrano pot vožnje ob upoštevanju dimenzij in talne obremenitve vozila.
- stalno pod nadzorom spremstva.

3.22.3

Komunikacija med spremnim vozilom in vozilom, ki je spremljano:

- upoštevanje predhodno podanih navodil
- GSM (mobilni telefon)
- Predhodno dogovorjeni svetlobni opozorilni znaki na vozilu ali drugi opozorilni znaki.

3.22.4

Predaja spremstva se izvede na način, da spremno vozilo, ki bi naj prevzelo spremljano vozilo, ta prevzem nedvoumno potrdi ustno ali z ročnim znakom.

Manevrske površine
3.22.5

Spremno vozilo lahko spremlja:

- največ dve (2) vozili v pogojih dobre vidljivosti
- največ eno (1) vozilo v pogojih zmanjšane vidljivosti
- konvoj le v pogojih dobre vidljivosti na način, da je dodeljeno še en spremno vozilo na koncu konvoja.

Ploščadi
3.22.6

Spremno vozilo lahko spremlja:

- največ tri (3) vozila v pogojih dobre vidljivosti
- največ dve (2) vozili v pogojih zmanjšane vidljivosti
- konvoj na način, da je dodeljeno še en spremno vozilo na koncu konvoja.

4 SERVISNA CESTA NA GLAVNI LETALIŠKI PLOŠČADI

4.1 Splošno

4.1.1

Po celotnem robu glavne letališke ploščadi, se nahaja dvosmerna krožna servisna cesta.

4.1.2

Za prvo vrsto parkiranja letal, se nahaja dvosmerna vzdolžna servisna cesta, ki povezuje prečne servisne ceste.

4.1.3

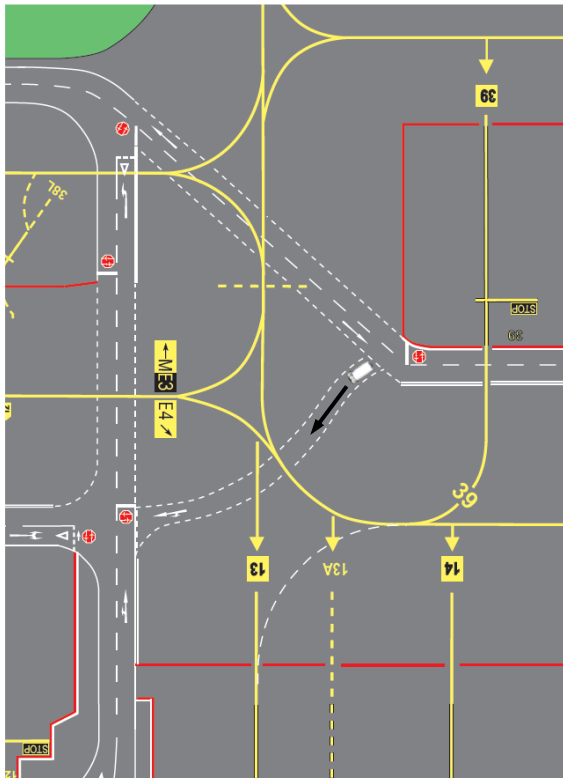
Za namen optimalne pretočnosti prometa prečne servisne ceste povezujejo krožno in vzdolžno servisno cesto.

4.1.4

Krožno in vzdolžno servisno cesto na SZ-delu glavne letališke ploščadi povezuje enosmerna servisna cesta.

4.1.5

Na enosmerni servisni cesti je dovoljen promet vozil iz smeri krožne servisne ceste pred območjem parkirnih mest PSN 39 in PSN 40 proti vzdolžni dvosmerni servisni cesti.

Slika 4.1.1; Enosmerna servisna cesta.

4.1.6

V odnosu na vozne steze zrakoplovov znotraj letališke ploščadi (TWY) in določena parkirna mesta letal (PSN 33, PSN 35 in PSN 38), sistem servisnih cest na glavni letališki ploščadi delimo na odvisne in neodvisne odseke.

- Neodvisni odseki so odseki, katerih vozni pasovi so omejeni z enojno in dvojno belo neprekinjeno robno črto.
- Odvisni odseki so odseki, katerih vozni pasovi so omejeni z izmenično prekinjeno belo črto.

4.1.7

Na odsekih odvisnih servisnih cest, je gibanje in zadrževanje osebja, samohodnih vozil, GSE ter vzdrževanja zrakoplovov in drugega lahko časovno omejeno (premiki letal).

4.1.8

Na servisnih cestah se nahaja ustrezna talna (horizontalna) cestno-prometna in druga letališka signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
PREČKANJE VOZNE STEZE LETAL	Mesto obvezne zaustavitve – prednost letala	
STOP 35	Mesto obvezne zaustavitve za prihod letala na označeno parkirno mesto	STOP 35
STOP 38	Mesto obvezne zaustavitve za prihod letala na označeno parkirno mesto	STOP 38
KRIŽIŠČE Z NEPREDNOSTN O CESTO	Prepustitev prednosti vozilu v križišču	
JET BLAST	Ustavitev pred oznako v primeru delovanja izpuha iz motorja letala	
PREPOVED PROMETA	Prepoved prometa za vsa vozila	
DOVOLJENA SMER	Puščica nakazuje dovoljeno smer za nadaljevanja vožnje iz križišča	

4.1.9

Ob servisnih cestah se nahaja ustrezna vertikalna cestno-prometna in druga letališka signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
JET BLAST	Ustavitev pred znakom v primeru delovanja izpuha iz motorja letala	
*PREPOVED PROMETA	Prepoved prometa v času izvajanja DE/ANTI icing-a na DE-1	
DOVOLJENA VIŠINA	Višina vozila ne sme presegati dovoljene višine	
*PREPOVED ZAVIJANJA	Prepovedana smer zavijanja v času izvajanja DE/ANTI icing-a na DE-1	

* V času zimske sezone, kadar se izvaja postopek razleditve in protileditve na poziciji DE-1.

4.1.10

Na Z-robu glavne letališke ploščadi se servisna navezuje na podaljšek vzdrževalne servisne ceste (območje za skladiščenje sumljive prtljage, navigacijska infrastruktura itd).

4.1.11

Na V-robu glavne letališke ploščadi, servisna cesta omogoča dostop do objektov vzdrževanja zrakoplovov in naprej do izhoda na javni del letališča (*land-side*), kjer se nahaja varnostno kontrolna točka na letališki ploščadi.

4.1.12

Hkrati se na V-robu glavne letališke ploščadi, servisna cesta navezuje na servisno cesto za ploščad splošnega letalstva in skladišča z letalskimi gorivi.

4.1.13

Talne oznake za servisne ceste:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
ENOJNA NEPREKINJE NA ČRTA	Dovoljeno prečkanje – neodvisni odsek	
DVOJNA NEPREKINJE NA ČRTA	Prepoved prečkanja	
DVOJNA PREKINJENA ČRTA	Pogojna uporabna servisne ceste – odvisni odsek	

4.2 Pravila vožnje
4.2.1

Upoštevat je potrebno prednost zrakoplova, ki se premika ter vso talno in vertikalno prometno signalizacijo.

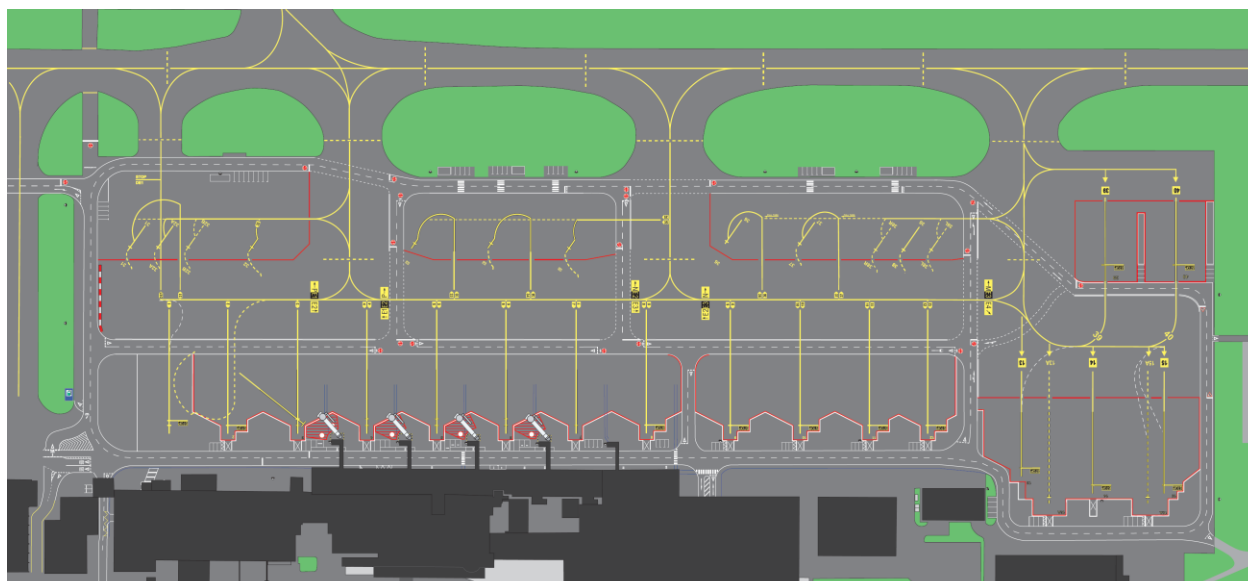
4.2.2

Pravila vožnje določa:

- Horizontalna prometna signalizacija
- Vertikalna prometna signalizacija
- Sistem (črt) servisnih cest
- Cestno prometni predpisi

4.2.3

Vožnja po servisnih cestah je urejena s križišči prednostnih cest. V nasprotnem v križiščih velja desno pravilo.

4.2.4

Za prečkanje območja odvisnih odsekov servisnih cest, ki prečkanjo vozno stezo zrakoplova ni potrebno:

- pridobiti dovoljenje LKZP,
- imeti vklopljeno rumeno utripajočo luč in
- da je vozilo rumene barve.

Na omenjenem območju tudi ni dovoljeno kakršno koli zaustavljanje samohodnih vozil in GSE.

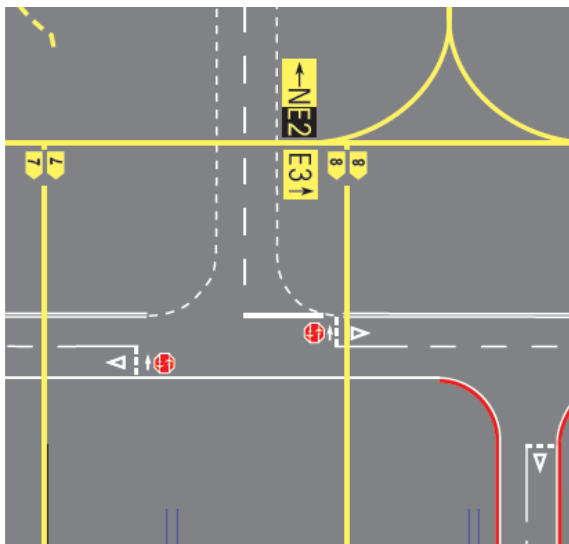
4.2.5

Prečkanje dvojne prekinjene bele črte, ki označuje odvisni odsek servisne ceste pri prečkanju voznih stez zrakoplovov ni dovoljeno. Prehod čez dvojno prekinjeno belo črto na omenjenih območjih, je mogoč izključno z dovoljenjem LKZP in sicer:

- Spremno vozilo *follow me* v času vodenja zrakoplova s prižgano ustrezno svetlobno signalizacijo.
- Vozilo za nadzor stanja letališke ploščadi.
- Vozilo za čiščenje letališke ploščadi (prižgana rumena utripajoča luč).
- vozila na nujni intervenciji s prižgano rdečo ali modro utripajočo lučjo.
- vozila zimske službe (prižgana rumena utripajoča luč).

4.2.6

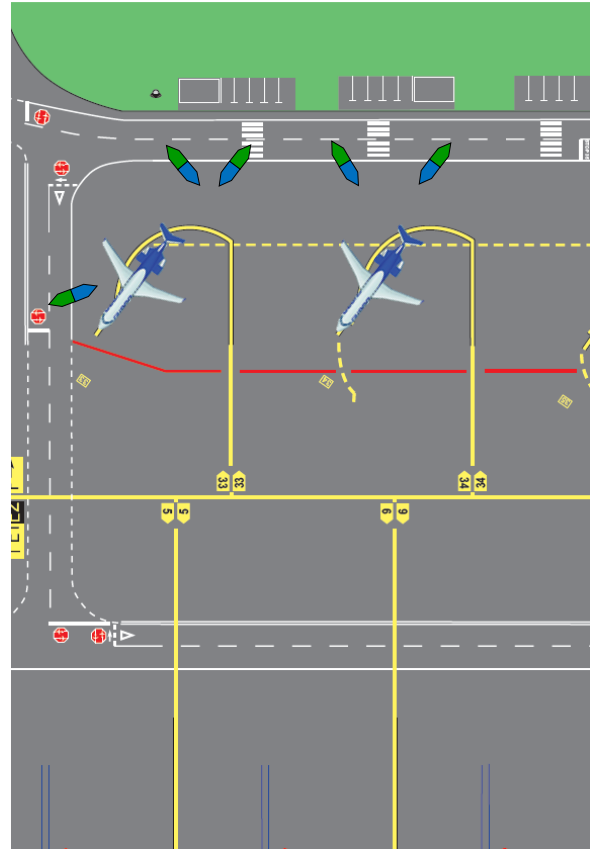
V križiščih servisnih cest je dvojna neprekinjena bela črta prekrita s širšo belo polno črto, kjer je mogoč prehod (križišče).

Slika 4.2.1; Dvojna neprekinjena črta s polno širšo črto (križišče).

4.2.7

Vozila lahko zapuščajo ali se vključujejo na servisno cesto v neposredni bližini območja parkirnega mesta letala kamor so namenjena ali od kod prihajajo.

Slika 4.2.2; Prehod na/iz servisne ceste v drugi vrsti parkiranja letal.

4.2.8

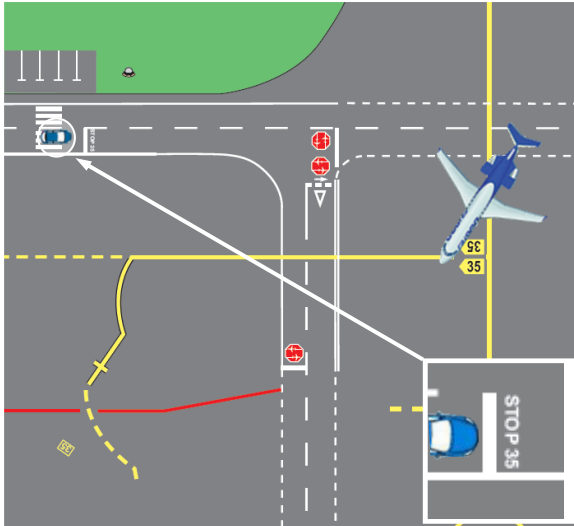
Na servisni cesti je v splošnem prepovedano prehitovanje vozil razen, če za to obstaja tehten razlog. Na primer, počasna vožnja prehitovalnega vozila pri čemer se prehitovanje izvede z največjo previdnostjo in hitrostjo vožnje, ki ne presega največje dovoljene za določen odsek.

4.3 Omejitve uporabe servisne ceste (odhod – prihod zrakoplova)

4.3.1

Pri prihodu zrakoplova na glavno letališki ploščad preko TWY N, se vozilo mora zaustaviti pred oznako na servisni cesti "STOP 35".

Potem, ko zrakoplov prevozi servisno cesto in pelje naravnost na TWY E, voznik zapelje do oznake prečkanje vozne steze zrakoplovov in naprej po predvideni poti upošteva prednost zrakoplova.

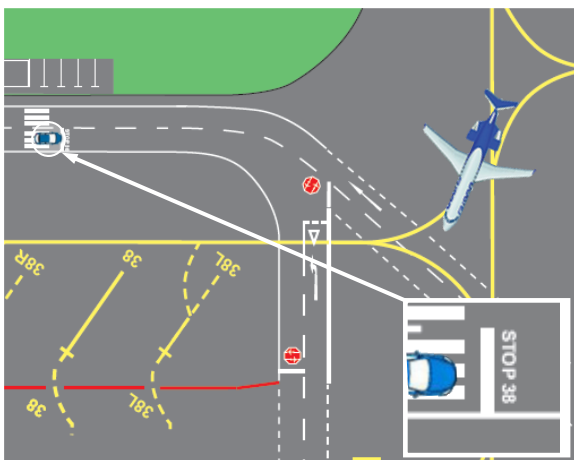

Slika 4.3.1; Mesto prve zaustavitve vozila (letalo vstopa preko TWY N).

4.3.2

Pri prihodu zrakoplova na glavno letališki ploščad preko TWY M, se vozilo mora zaustaviti pred oznako na servisni cesti "STOP 38".

Potem, ko zrakoplov že zapelje mimo TWY M1 in pelje naravnost na TWY E, voznik zapelje do oznake prečkanje vozne steze zrakoplovov in naprej po predvideni poti upošteva prednost zrakoplova.

Slika 4.3.2; Mesto prve zaustavitve vozila (letalo vstopa preko TWY M.)

4.3.3

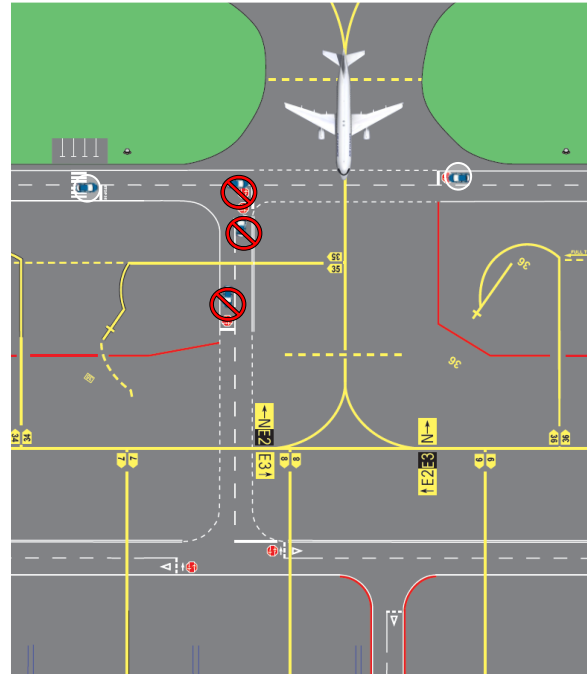
Na območjih odsekov servisnih cest, kjer le ti prečkajo vozne steze zrakoplovov (TWY), ima v vsakem primeru prednost zrakoplov, ki se premika in se nahaja 150m ali bližje do mesta križanja vozne steze zrakoplovov s servisno cesto.

4.3.4

Na določenih območjih morajo vozniki pri uporabi prečnih servisnih cest upoštevati možnost, da zrakoplov po vstopu na glavno letališko ploščad zavije na vozni stezi za PSN 35 (TWY N1) ali PSN 38 (TWY M1).

4.3.5

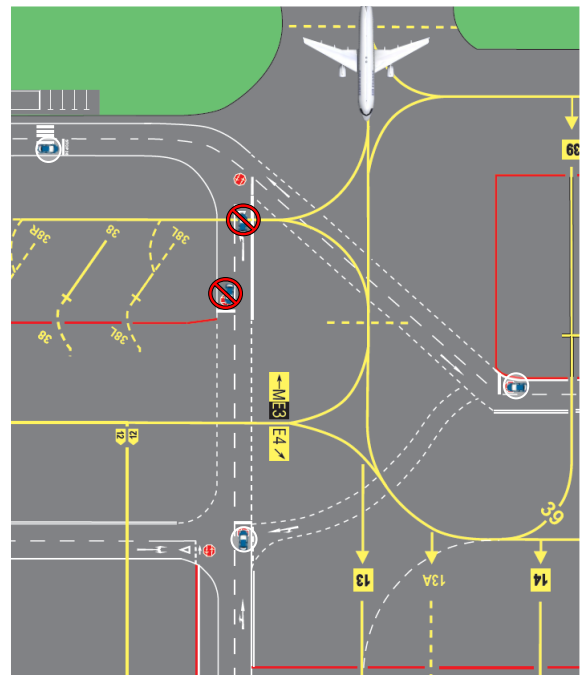
Pri vstopu zrakoplova preko TWY N (letalo do vključno ICAO C kategorije) je uporaba prečne servisne ceste pogojno dovoljena, ker zrakoplov lahko zavije na vozno stezo za PSN 35.

Slika 4.3.3; Pogojna prepoved uporabe prečne servisne ceste (letalo do vključno ICAO C kategorije na TWY N).

4.3.6

Pri vstopu zrakoplova preko TWY M (letalo do vključno ICAO C kategorije) je uporaba prečne servisne ceste pogojno dovoljena, ker zrakoplov lahko zavije na vozno stezo za PSN 38 (TWY M1).

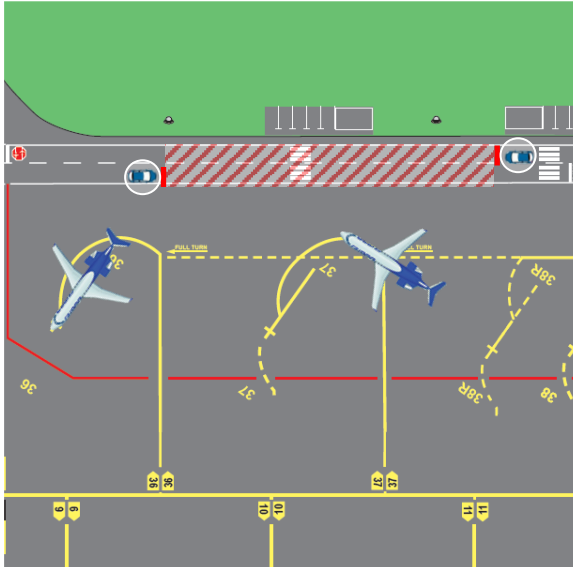

Slika 4.3.4; Pogojna prepoved uporabe prečne servisne ceste (letalo do vključno ICAO C kategorije na TWY M).

4.3.7

Za letala v prihodu na parkirno mesto v drugi vrsti je odsek servisne ceste omejen za uporabo dokler je na letalu prižgan *anticollision light*.

Za letala v odhodu iz parkirnih mest je odsek servisne omejen za uporabo od trenutka, ko se na letalu prižge *anticollision light*.

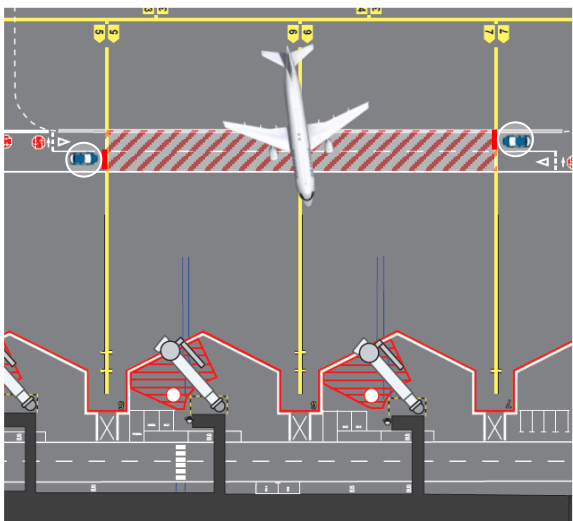

Slika 4.3.5; Prikaz mesta zaustavitve vozil in zapore odseka na vzdolžni servisni cesti v času prihoda/odhoda na/iz nose-in parkirnih mestih.

4.3.8

Za letala v prihodu na parkirna mesta v prvi vrsti je odsek vzdolžne servisne ceste omejen za uporabo dokler je na letalu prižgan *anticollision light*.

Za letala v odhodu (potisk letala) iz parkirnih mest prve vrste je odsek vzdolžne servisne omejen za uporabo od trenutka, ko se na vozilu *push-back* prižge rdeča utripajoča luč.

Slika 4.3.6; Prikaz mesta zaustavitve vozil in zapore odseka na vzdolžni servisni cesti v času prihoda/odhoda na/iz nose-in parkirnih mest.

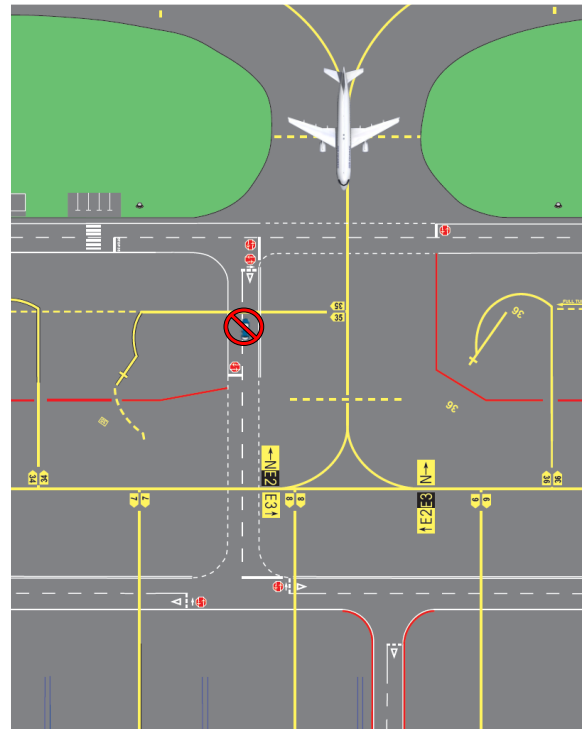
4.3.9

Prihod zrakoplova iz TWY P, N in M na vozno stezo TWY E1, E2, E3 in E4 predstavlja določeno varnostno kritično fazo v odnosu na promet (vozila) na vzdolžni servisni cesti:

- voznik, ki je namenjen ali je že na vzdolžni servisni cesti določen čas nima podatka na katero parkirno mesto je zrakoplov namenjen.
- zrakoplov v prihodu na parkirno mesto prve vrste parkiranja, prevozi določen odsek vzdolžne servisne ceste.

4.3.10

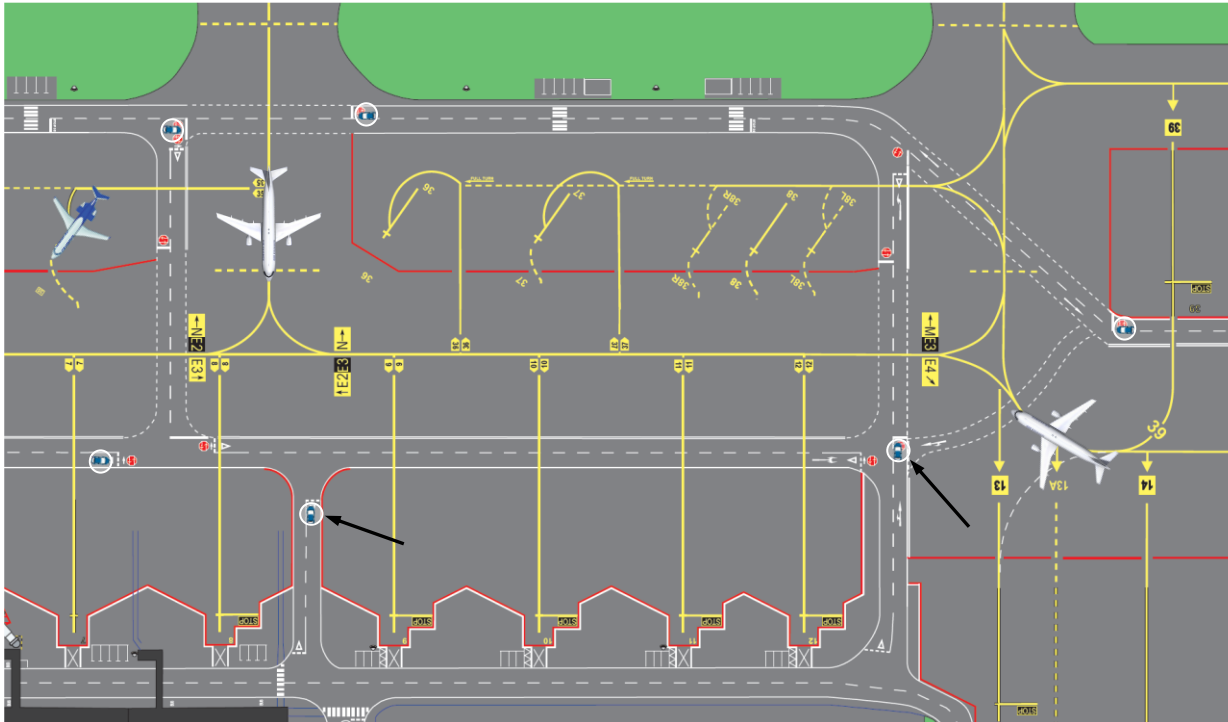
Dokler voznik za namen uporabe vzdolžne servisne ceste nima prave informacije o dejanski poti zrakoplova, z vozilom počaka na varnostno sprejemljivo mesto. V nobenem primeru se voznik z vozilom ne sme zadrževati na odvisnem odseku servisne ceste na območju med prvo in drugo vrsto parkiranja letal in sicer na območju TWY E1, E2, E3, E4 (glej sliko spodaj).

Slika 4.3.7; Prepoved zadrževanja na odvisnem odseku servisne ceste, ki prečka vozno stezo (primer letalo na TWY N).

4.3.11

Preden voznik samohodnega vozila zapelje ali že pelje po vzdolžni servisni cesti, mora vzdrževati stalen vizualni kontakt na območju prve vrste parkiranja letal (letalo v odhodu – potisk letala) in hkrati na območju voznih stez TWY P, N in M ter TWY E1, E2, E3 in E4 (letalo v prihodu).

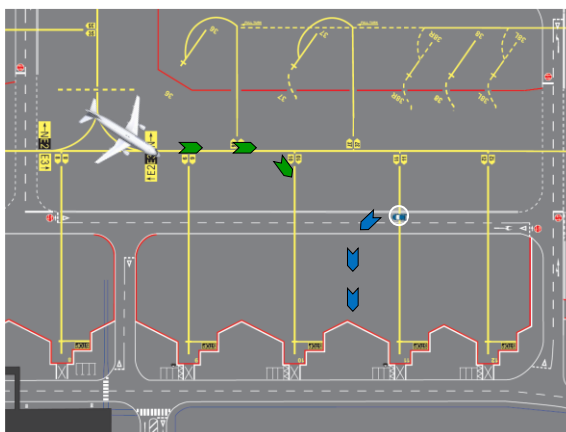
Slika 4.3.8 ; Varnostno sprejemljivo (priporočljivo) čakanje vozil pred vstopom na vzdolžno servisno cesto (premiki letal na voznih stezah).

4.3.12

4.3.13

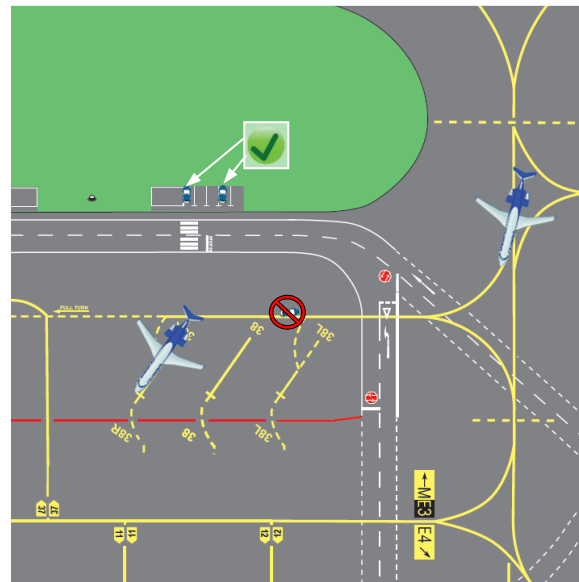
Varnostno sprejemljiva mesta čakanja so:

- Čakanje na voznem pasu servisne ceste pred vključitvijo na vzdolžno servisno cesto (slika 4.3.8)
- V primeru, da se voznik, že nahaja na vzdolžni servisni cesti v času vstopa letala na letališko ploščad preko TWY P, N ali M, se voznik z vozilom zaustavi za najbližjim (prvim) parkiranim letalom v prvi vrsti parkiranja in počaka toliko, da se prepriča o smeri prihajajočega se letala. Pri tem upošteva možnost za pričetek postopka potiska letala na obravnavanem letalu.
- Če je drugače se z vozilom (GSE) umakne iz vzdolžne servisne ceste na parkirno območje v prvi vrsti ter previdno nadaljuje pot do krožne servisne ceste pred in vzdolž potniškega terminala.

Slika 4.3.9 ; Umik vozila iz vzdolžne servisne ceste čez območje parkirnega mesta v prvi vrsti parkiranja.

V času prihoda letala na parkirno mesto preko TWY P1, N1 in M1 se nobeno vozilo ali GSE ne sme nahajati v območju omenjenih dveh voznih stezah.

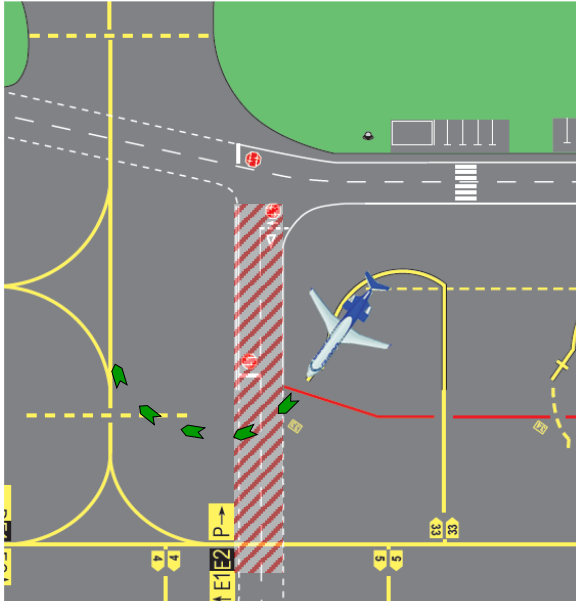
Slika 4.3.10; Prepovedano območje za parkiranje vozil.

4.3.14

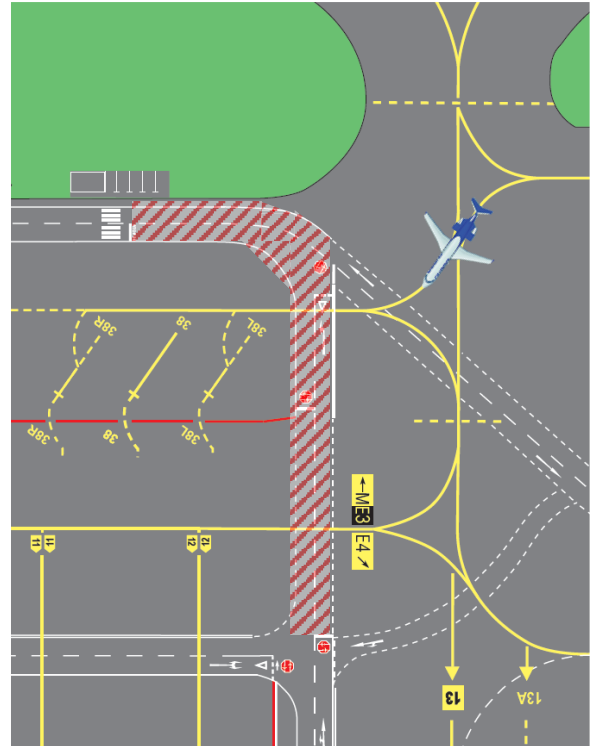
Vožnja samohodnih vozil po odvisnih odsekih servisnih cest označenih z dvojno prekinjeno belo črto, je lahko kadarkoli časovno omejena:

- v času premikov letal po voznih stezah znotraj letališke ploščadi (TWY N, P, M, E1, E2, E3 in E4).

- v času odhoda letala iz parkirnega mesta PSN 33 (prečna servisna cesta, ki pelje mimo parkirnega mesta PSN 33).

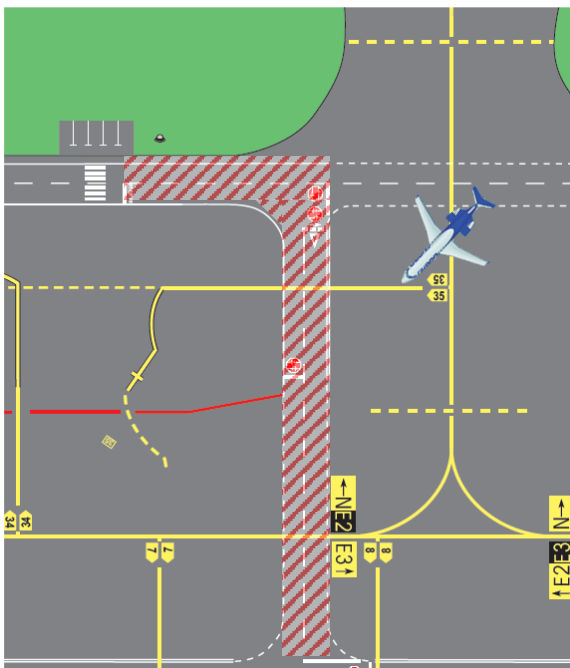

Slika 4.3.11; Prikaz odvisnega odseka servisne ceste ob PSN 33.

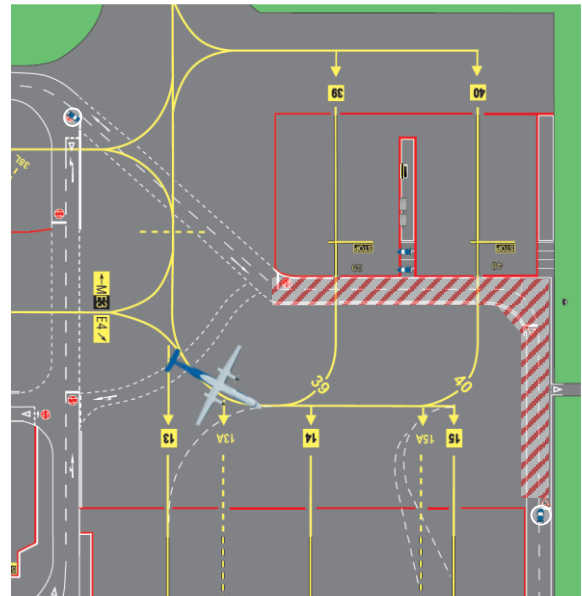
Slika 4.3.13; Prikaz odvisnega odseka servisne ceste ob PSN 38.

- v času prihoda letala iz TWY N na parkirno mesto PSN 35 (prečna servisna cesta, ki pelje mimo parkirnega mesta PSN 35).

Slika 4.3.12; Prikaz odvisnega odseka servisne ceste ob PSN 35.

- V času prihoda letala iz TWY M na TWY M1 (prečna servisna cesta, ki pelje mimo parkirnega mesta PSN 38).

Slika 4.3.14; Prepoved uporabe servisne ceste v času prihoda letala iz TWY E4 na PSN 39 ali PSN 40.

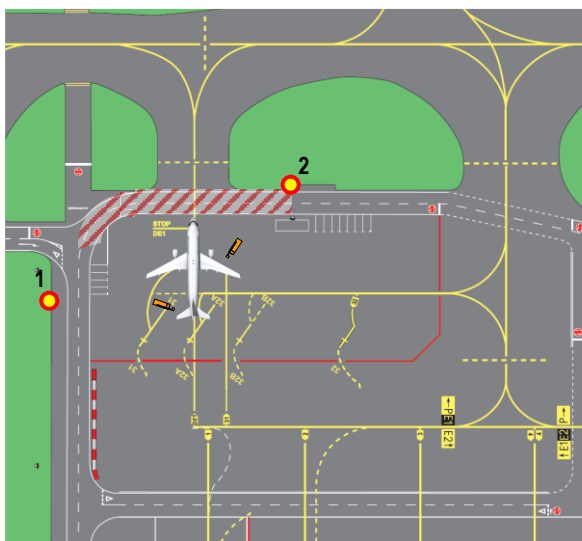
4.3.15

Na PSN 39 in PSN 40 je izjemoma mogoč prihod letala iz TWY E4. Pri izvedbi omenjenega parkiranja se zahteva vodenje letala (*follow me*). Odhod letala je samostojen preko TWY M2.

Uporaba odseka servisne ceste je v času prihoda letala na parkirno mesto prepovedana za uporabo.

4.3.16

V času izvajanja postopka razleditve/protileditve letal je zaprt določen odsek servisne ceste na J-delu ploščadi vzdolž parkirnih mest PSN 31 in 32.

Slika 4.3.15; Zapora servisne ceste v času postopka razledenitve in protiledenja na DE1.

4.3.17

Za zaporo odseka servisne ceste v času postopka razleditve/protileditve opozarja naslednja signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
(1) PREPOVED ZAVIJANJA	Prepovedana smer zavijanja v času izvajanja DE/ANTI icing-a	 V času izvajanja DE/ANTI ICING-a
(2) PREPOVEDAN PROMET	Prepoved prometa v obeh smereh v času izvajanja DE/ANTI icing-a na DE1	 V času izvajanja DE/ANTI ICING-a

4.4 Nevarna območja izpuhov motorjev (Jet Blast Danger)

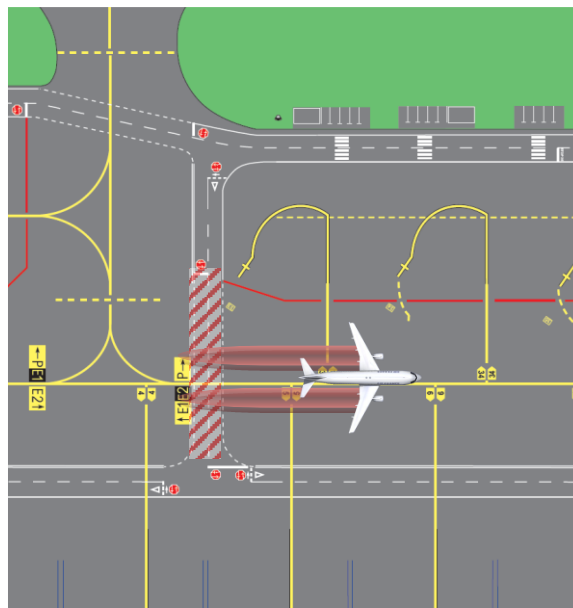
4.4.1

Pri uporabi servisnih cest, je na določenih prečkanjih vozni stez letal potrebna povečana pozornost glede nevarnosti zračnega toka delujočih motorjev letala (*jet blast*).

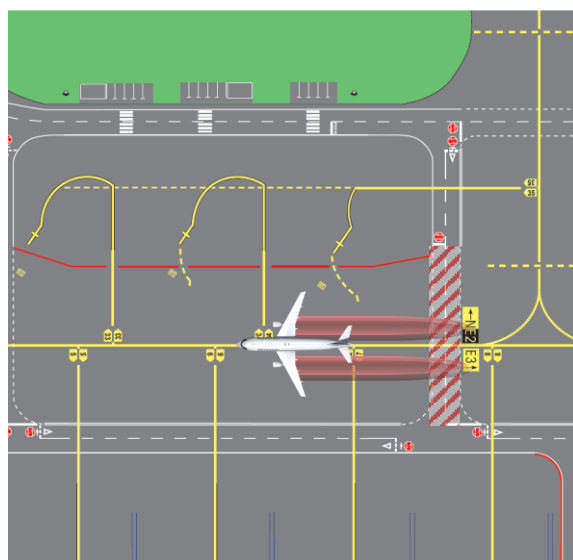
4.4.2

Kjer in ko obstajajo razlogi za nevarnost zračnega toka motorjev letal, se mora voznik z vozilom ustaviti pred signalizacijo za *jet blast* oziroma tam, kjer te signalizacije ni, pred signalizacijo za križanje vozne steze letal.

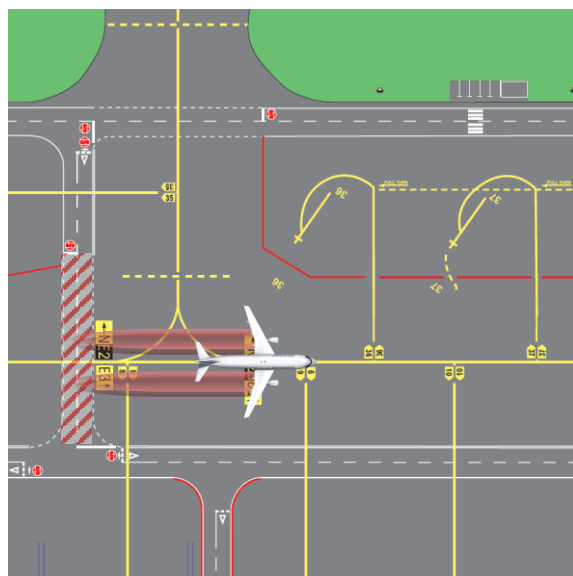
- Pri prečkanju prečnih servisnih cest v času *push-back* postopka (standardni ali nestandardni) oziroma samostojnega premika letala.

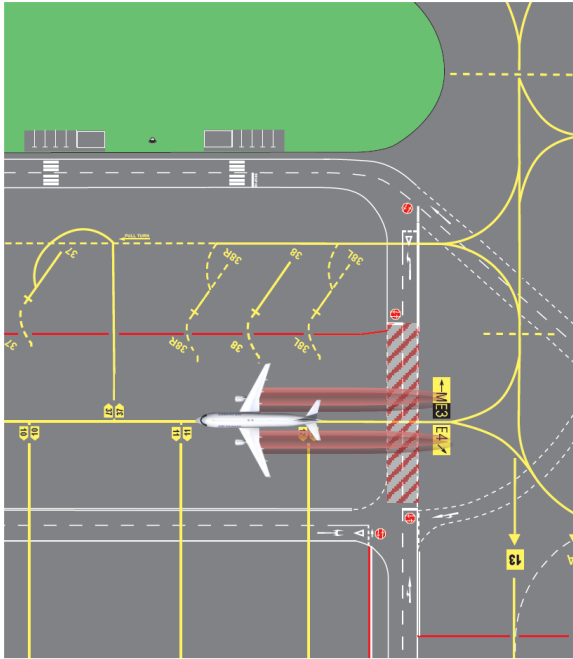
Slika 4.4.1; Prečkanje TWY E2 ob PSN 33 (nos letala Šenčur).

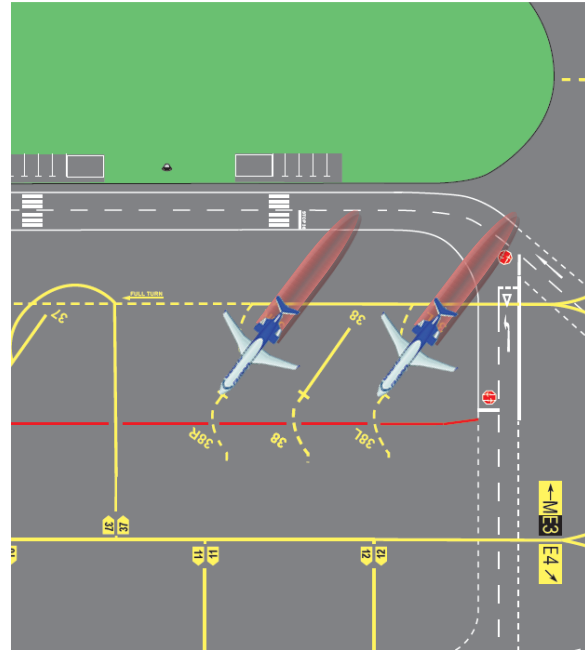
Slika 4.4.2; Prečkanje TWY E2 ob PSN 35 (nos letala Vodice).

Slika 4.4.3; Prečkanje TWY E2 ob PSN 35 (nos letala Šenčur).

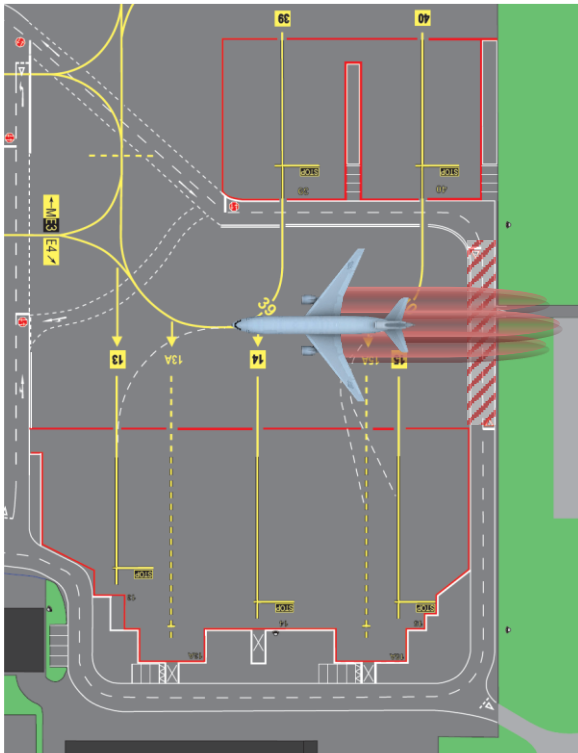

Slika 4.4.4; Prečkanje TWY E3 ob PSN 38 (nos letala Vodice).

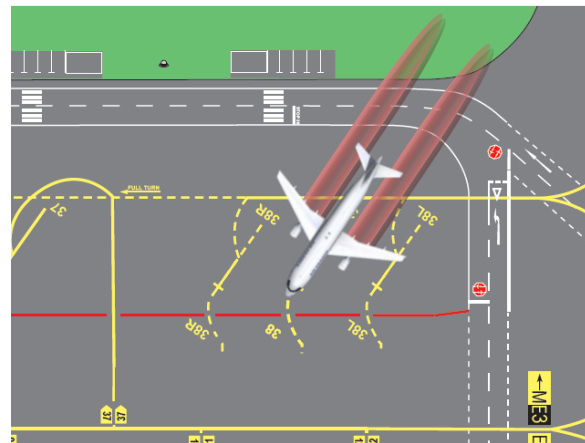

Slika 4.4.6; Primer za vpliva jet blast-a na krožno servisno cesto (za PSN 38L in PSN 38R).

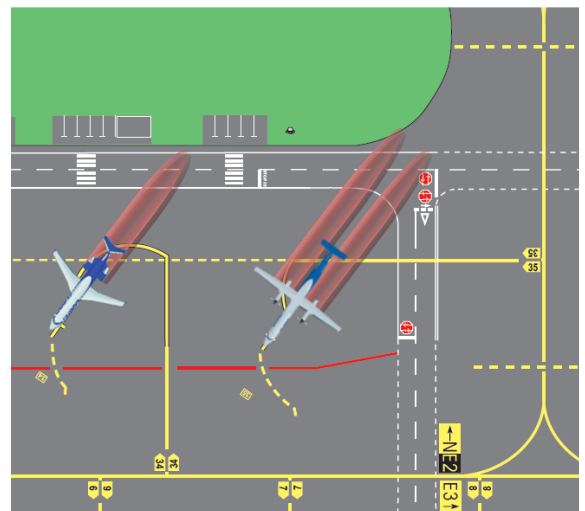
- Na zahodnem delu krožne servisne ceste, v času odhoda letala iz PSN 39 in PSN 40, ter pri postopku *push-back* iz PSN 13, 13A, 14, 15, 15A

Slika 4.4.5; Vpliv jet blast-a na krožno servisno cesto.

Slika 4.4.7; Primer za vpliva jet blast-a na krožno servisno cesto (za PSN 38).

Slika 4.4.8; Primer za vpliva jet blast-a na krožno servisno cesto (za PSN 34 in PSN 35).

4.4.3

V drugi vrsti parkiranja letal je za letali na vseh parkirnih mestih potrebno upoštevati nevarnost zračnega toka (*Jet Blast*).

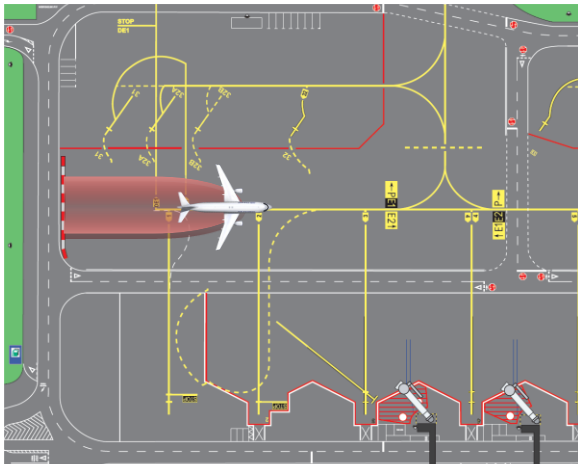

4.5 Nevarna območja izpuhov motorjev (Cross Bleed Start-up)

4.5.1

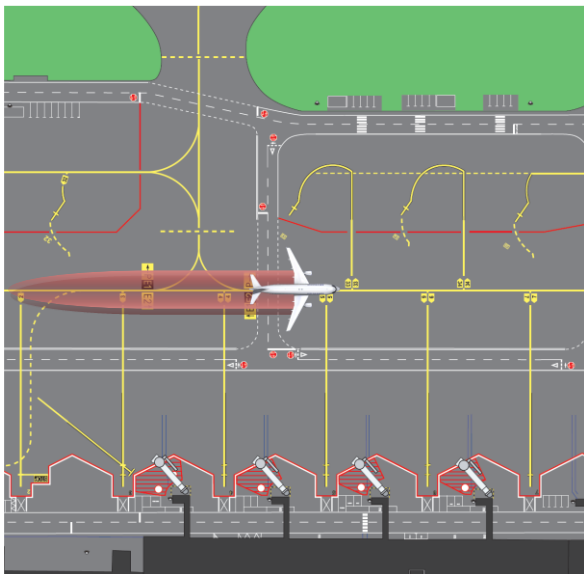
Za letala parkirana na *nose-in* parkirnih mestih se CBS izvaja na določenih pozicijah za CBS in sicer na TWY E kot sledi:

- na TWY E1 pravokotno na PSN 2 (nos letala Šenčur).

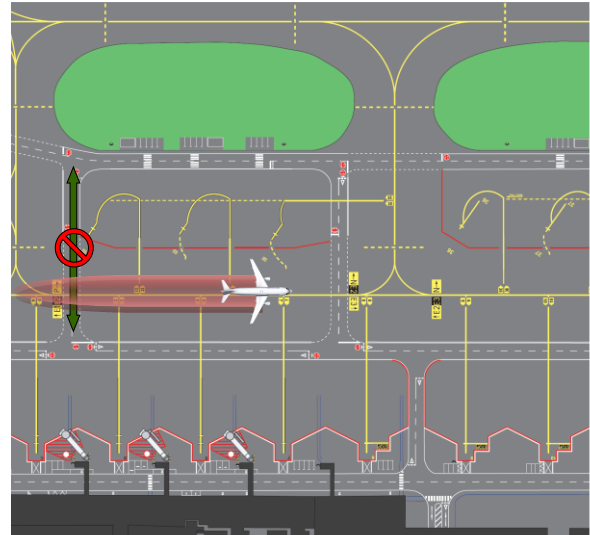
Slika 4.5.1: CBS pozicija za PSN 1, 2, 3, 3A in 4.

- na TWY E2 pravokotno na PSN 5 (nos letala Šenčur). Za zmanjšanje tveganja je omenjena CBS pozicija na mestu, kjer letalo stoji čez servisno cesto (avtomatska zapora servisne ceste).

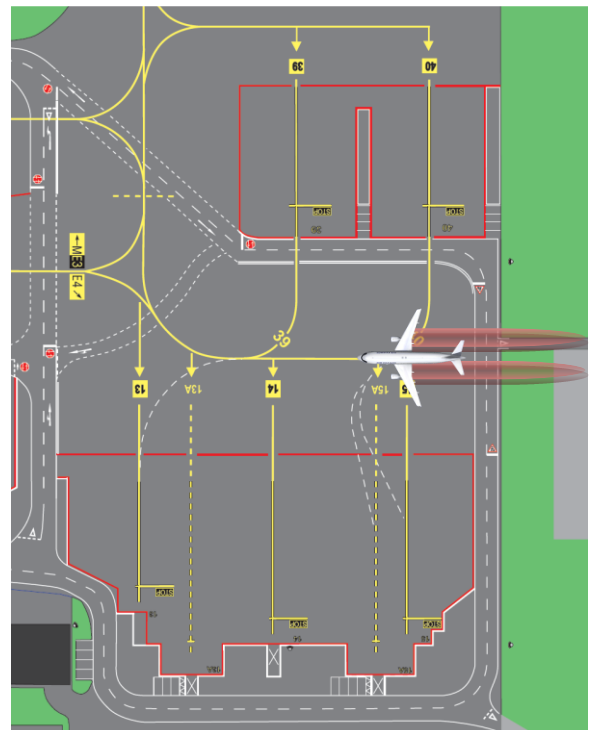
Slika 4.5.2: CBS pozicija za PSN 5, 6, 7 in 8.

- na TWY E2 pravokotno na PSN 7 (nos letala Šenčur). Prečna servisna cesta ob TWY P se v času CBS iz varnostnih razlogov zapre. Zapor izvede in nadzira spremno vozilo *follow me*.

Slika 4.5.3: CBS pozicija za PSN 9, 10, 11 in 12. (Zapora prečne servisne ceste).

- Na TWY E4 pravokotno na PSN 15A. Za čas postopka je odsek krožne servisne ceste zaprt za uporabo. Krožna servisna cesta se pred potiskom letala za CBS v nevarnem območju izpuha na označenem odseku (*jet blast*) zapre. Zapora je potrebna med drugim zaradi povečanega tveganja na račun rep letala, ki je blizu ali nad servisno cesto. Zaporo izvede in nadzira spremno vozilo *follow me*.

Slika 4.5.4: CBS pozicija za PSN 13, 13A, 14, 15A, 15.

4.5.2

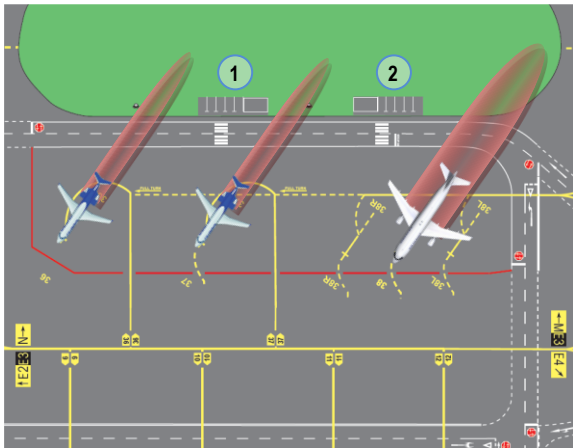
Za letala parkirana na samo-izhodnih parkirnih mestih v drugi vrsti parkiranja se CBS izvede na samem parkirnem mestu.

Ker se pri CBS izpostavljenost servisne ceste za drugo vrsto parkiranja bistveno poveča, se ustrezne odseke servisne ceste za letalom v času CBS zapre. Zاپoro izvede in nadzira spremno vozilo *follow me*.

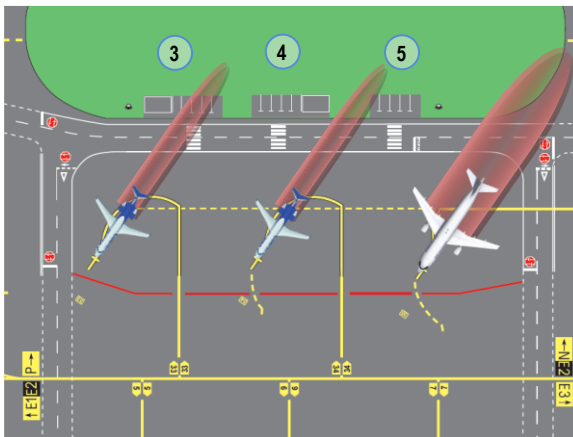
4.5.3

V času izvajanja CBS na samo-izhodnih parkirnih mest v drugi vrsti parkiranja, morajo biti odstavne površine, ki ležijo v smeri nevarnega zračnega toka prazne.

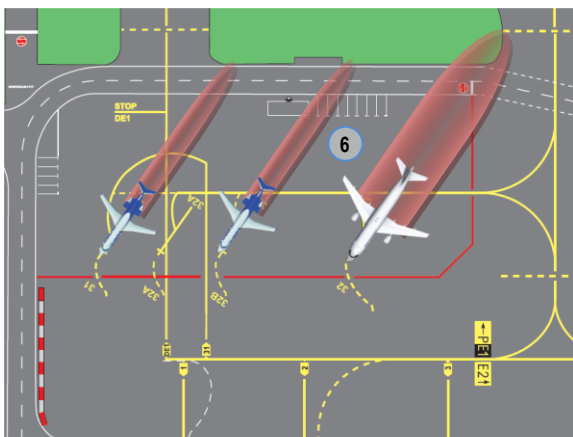
Odgovornost za izpolnitev omenjene zahteve in to pred začetkom postopka CBS, je na parkerju-signalistu, ki asistira zagon motorjev letala na tleh.

Slika 4.5.5; CBS na PSN 36, 37 in 38.

Slika 4.5.6; CBS na PSN 33, 34 in 35.

Slika 4.5.7; CBS na PSN 31, 32B in 32.

4.5.4

V primeru CBS na letalih v drugi vrsti parkiranja, morajo biti naslednje odstavne površine in parkirni boksi proste:

PSN	Odstavna površina
31, 32A, 32B	6
PSN 33	3 in 4
PSN 34	4 in 5
PSN 36	1
PSN 37	1 in 2
PSN 38R	2

4.6 Zračna pregrada

4.6.1

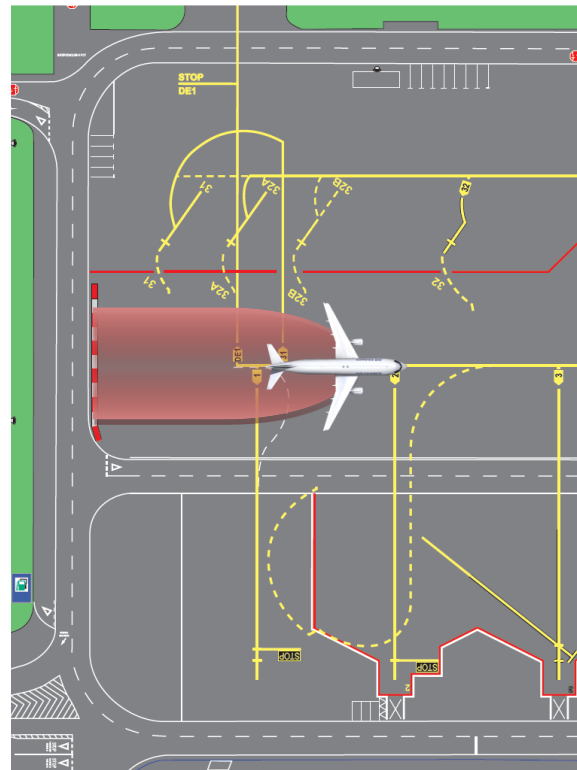
Zračna pregrada se nahaja v sklopu CBS pozicije, ki se nahaja pravokotno na PSN2

4.6.2

Uporaba servisne ceste na odseku za zračno pregrado ni omejena. Zračna pregrada varuje odsek servisne ceste pred nevarnim vplivom izpuha motorjev letal.

4.6.3

Zračna pregrada je predvidena za zaščito servisne ceste do velikosti letal do ICAO D kategorije.

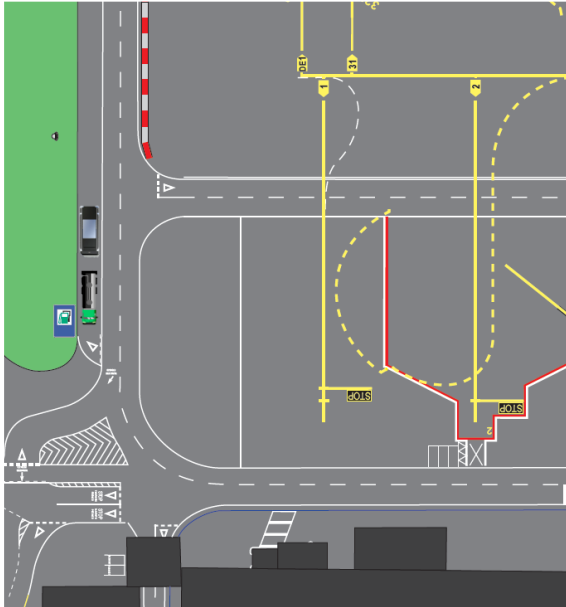

Slika 4.6.1; Zračna pregrada za pozicijo CBS na TWY E1 (pravokotno na PSN 2).

4.7 Bencinska črpalka

4.7.1

Na V-delu ploščadi se nahaja bencinska črpalka za oskrbo samohodnih vozil. Bencinska črpalka ima na razpolago samo naftno gorivo (*Diesel*).

Slika 4.7.1; Bencinska črpalka.

4.7.2

Bencinska črpalka ima svoj odstavni vozni pas, ki nima vpliva na promet, ki se odvija na sosednji servisni cesti.

5 SERVISNA CESTA NA PLOŠČADI SPLOŠNEGA LETALSTVA

5.1 Splošno

5.1.1

Po robu ploščadi splošnega letalstva, se nahaja na J-delu ploščadi splošnega letalstva dvopasovna servisna cesta in na S-delu ploščadi splošnega letalstva enopasovna servisna cesta.

5.1.2

Z dvopasovno servisno cesto je povezana enopasovna servisna cesta, ki omogoča dostop vozil in GSE do terminala in hangarjev GAC.

5.1.3

V odnosu na vozne steze letal znotraj ploščadi splošnega letalstva (TWY T in TWY R1) in določena parkirna mesta letal (PSN G9, PSN G12 in PSN G15), sistem servisnih cest na ploščadi splošnega letalstva delimo na odvisne in neodvisne odseke.

- Neodvisni odseki so odseki, katerih vozni pasovi so omejeni z enojno in dvojno belo neprekinjeno robno črto.
- Odvisni odseki so odseki, katerih vozni pasovi so omejeni z dvojno prekinjeno belo črto.

5.1.4

Na odsekih odvisnih servisnih cest, je gibanje in zadrževanje osebja, samohodnih vozil, GSE ter vzdrževanja zrakoplovov in drugega lahko časovno omejeno (premiki letal).

5.1.5

Na servisnih cestah se nahaja ustrezna talna (horizontalna) cestno-prometna in druga letališka signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
PREČKANJE VOZNE STEZE LETAL	Mesto obvezne zaustavitve – prednost letala	
KRIŽIŠČE Z NEPREDNOSTNO CESTO	Prepustitev prednosti vozilu v križišču	
STOP – KRIŽIŠČE Z NEPREDNOSTNO CESTO	Obvezna ustavitev vozila	

5.1.6

Na SV-robu ploščadi splošnega letalstva, dvopasovna servisna cesta ploščadi splošnega letalstva omogoča dostop do javnega dela letališča (*land-side*) in dostop so skladišča z letalskimi gorivi.

5.1.7

Na SZ-robu ploščadi splošnega letalstva, dvopasovna servisna cesta ploščadi splošnega letalstva navezuje na servisno cesto glavne letališke ploščadi.

5.1.8

Talne oznake za servisne ceste:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
ENOJNA NEPREKINJE NA ČRTA	Dovoljeno prečkanje – neodvisni odsek	
DVOJNA NEPREKINJE NA ČRTA	Prepoved prečkanja	
DVOJNA PREKINJENA ČRTA	Pogojna uporabna servisne ceste – odvisni odsek	

5.2 Pravila vožnje

5.2.1

Upoštevati je potrebno prednost zrakoplovov na ploščadi splošnega letalstva, ki se premika ter vso talno in vertikalno prometno signalizacijo.

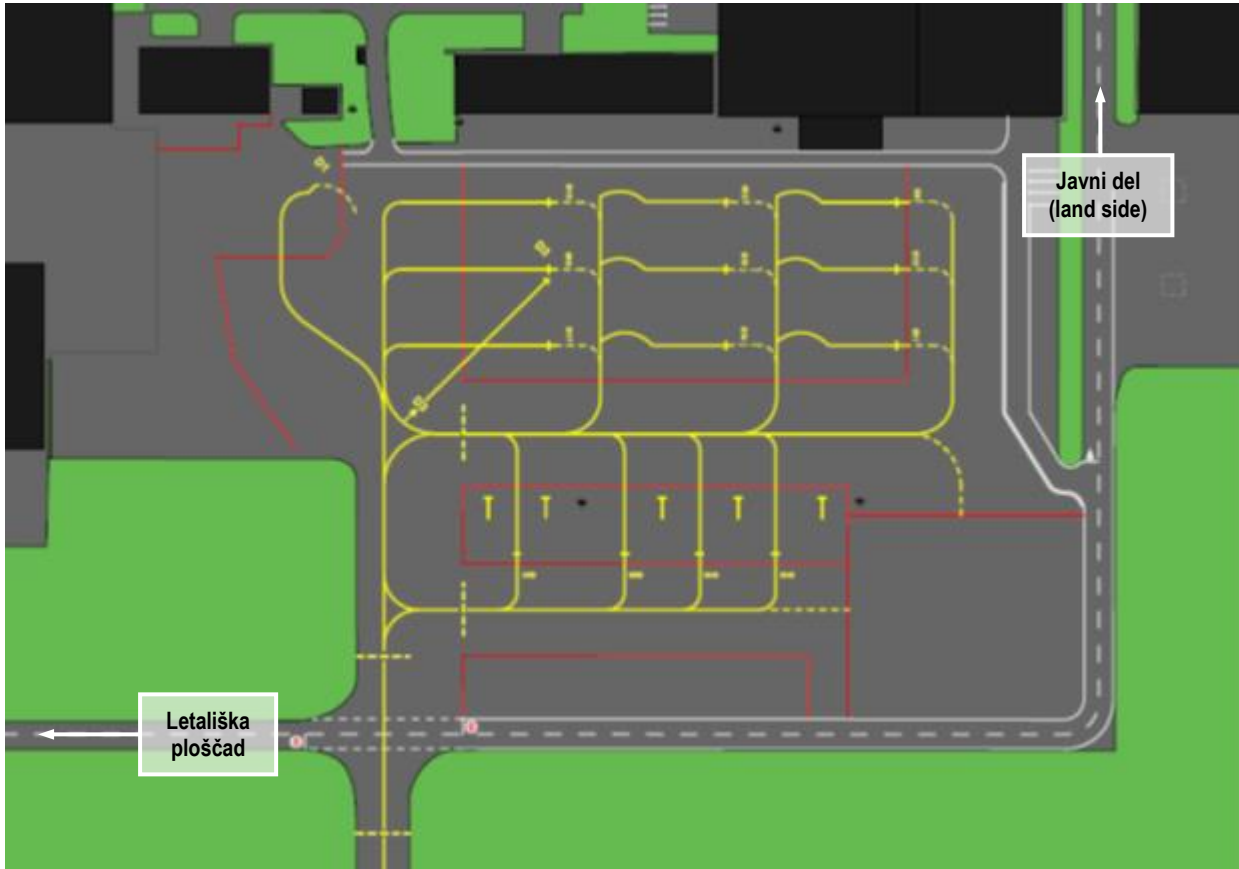
5.2.2

Pravila vožnje določa:

- Horizontalna prometna signalizacija
- Vertikalna prometna signalizacija
- Sistem (črt) servisnih cest
- Cestno prometni predpisi

5.2.3

Vožnja po servisnih cestah je urejena s križišči prednostnih cest. V nasprotnem v križiščih velja desno pravilo.

Slika 5.1.1; Servisne ceste na ploščadi splošnega letalstva.

5.2.4

Za prečkanje območja odvisnih odsekov servisnih cest, ki prečkajo vozno stezo zrakoplova ni potrebno:

- pridobiti dovoljenje LKZP,
- imeti vklopljeno rumeno utripajočo luč in
- da je vozilo rumene barve.

Na omenjenem območju tudi ni dovoljeno kakršno koli zaustavljanje samohodnih vozil in GSE.

5.2.5

Prečkanje dvojne prekinjene bele črte, ki označuje odvisni odsek servisne ceste pri prečkanju vozniških stez letal TWY T in R1 ni dovoljeno. Prehod čez dvojno izmenično prekinjeno belo črto na omenjenih območjih, je mogoč izključno z vozilom:

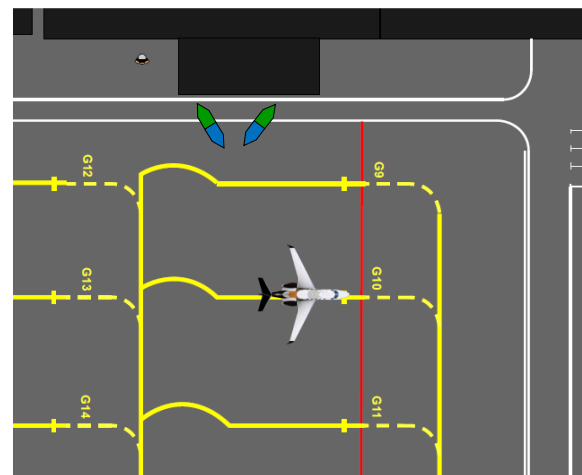
- Vozilo FM v času vodenja letala s prižgano ustrezno svetlobno signalizacijo.
- Vozilo za nadzor stanja letališke ploščadi.
- Vozilo za čiščenje letališke ploščadi (prižgana rumena utripajoča luč).
- vozila na nujni intervenciji s prižgano rdečo ali modro utripajočo lučjo.
- vozila zimske službe (prižgana rumena utripajoča luč).

5.2.6

Na območjih odsekov servisnih cest, kjer le ti prečkajo vozne steze zrakoplovov, ima v vsakem primeru prednost zrakoplov, ki se premika in se nahaja 150m ali bližje do mesta križanja vozne steze zrakoplovov s servisno cesto.

5.2.7

Vozila lahko zapuščajo ali se vključujejo na servisno cesto v neposredni bližini območja parkirnega mesta zrakoplova kamor so namenjena ali od kod prihajajo.

Slika 5.2.1; Prehod na/iz servisne ceste pri parkirnem območju GA-1.

5.2.8

Na servisni cesti je v splošnem prepovedano prehitovanje vozil razen, če za to obstaja tehten razlog. Na primer počasna vožnja prehitovalnega vozila pri čemer se prehitovanje izvede z največjo previdnostjo in hitrostjo vožnje, ki ne presega največje dovoljene za določen odsek.

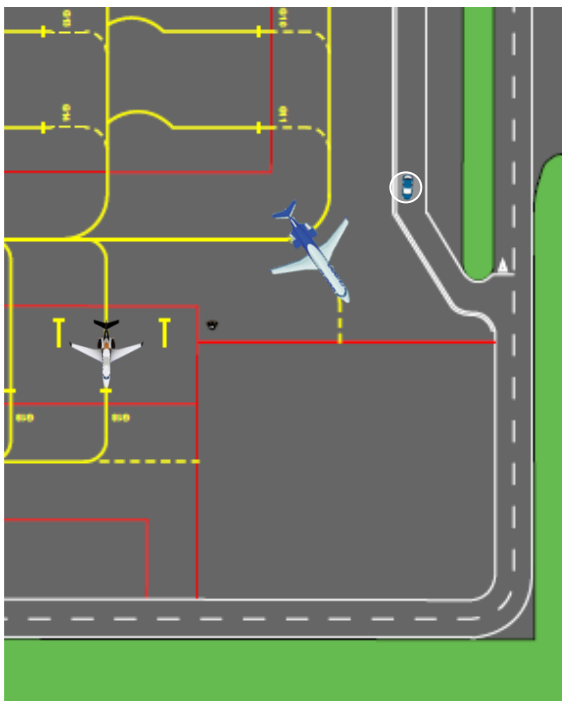
5.3 Omejitev uporabe servisne ceste (prihod/odhod letala)

5.3.1

V določenih primerih, ki omogočajo parkiranje letal na parkirnem območju GA-2, se za dostop do tega območja uporablja podaljšek črte TWY R1.

5.3.2

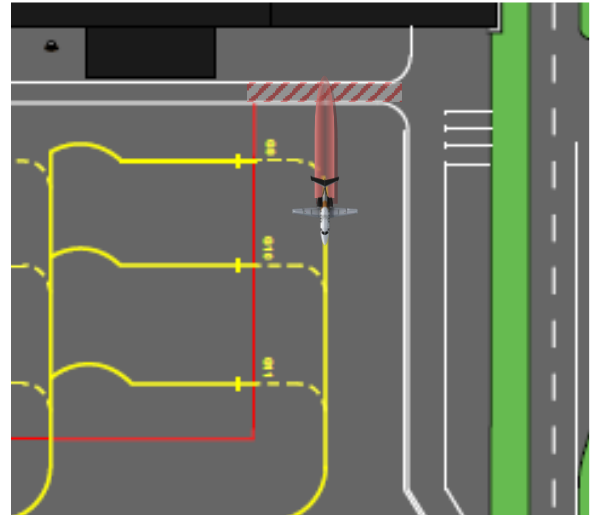
Ko je letalo namenjeno na parkirno območje GA-2 se mora vozilo ustaviti pred oznako STOP na servisni cesti.

Slika 5.3.1; Pogojna prepoved uporabe enopasovne servisne ceste.

5.3.3

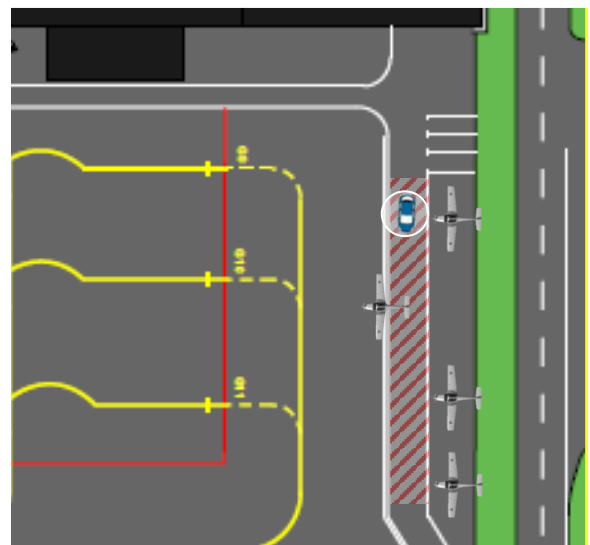
Pri odhodu letala iz parkirnih mest PSN G9, PSN G12 in PSN G15 velja zapora odseka enopasovne servisne ceste, kot prikazuje slika in sicer od trenutka, ko se na letalu prižge anti-collision light (zaradi vpliva izpuha motorja). Voznik na enopasovni servisni cesti se mora ustaviti na mestu preden prečka širino vozne steze za parkirna mesta in tam počaka dokler letalo ne zapusti vozne steze parkirnih mest.

Slika 5.3.2; Pogojna prepoved uporabe enopasovne servisne ceste.

5.3.4

Ko je na letalu, ki je parkirano na območju GA-6 prižgana utripajoča luč na repu letala in/ali utripajoča luč na konici krila letala (letalo v obratovanju, prižgan motor letala) se mora vozilo ustaviti na servisni cesti na način, da lahko letalo varno zapusti parkirno območje GA-6

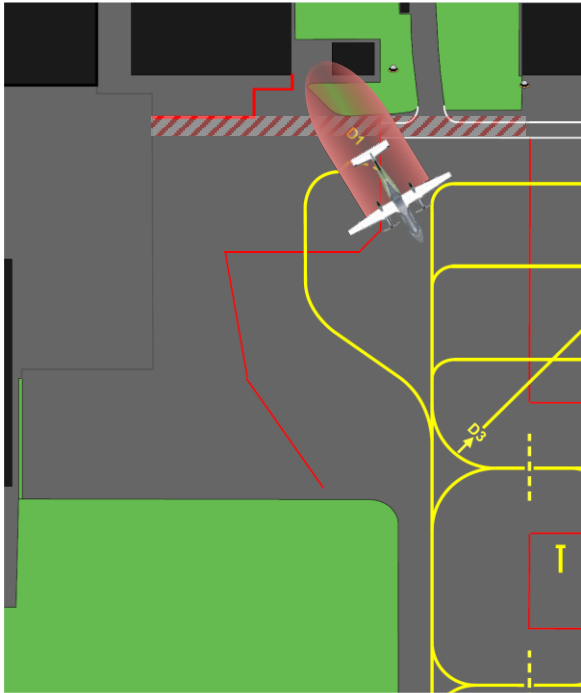
Slika 5.3.3; Pogojna prepoved uporabe enopasovne servisne ceste.

5.4 Nevarna območja izpuhov motorjev (Jet Blast Danger)

5.5.1

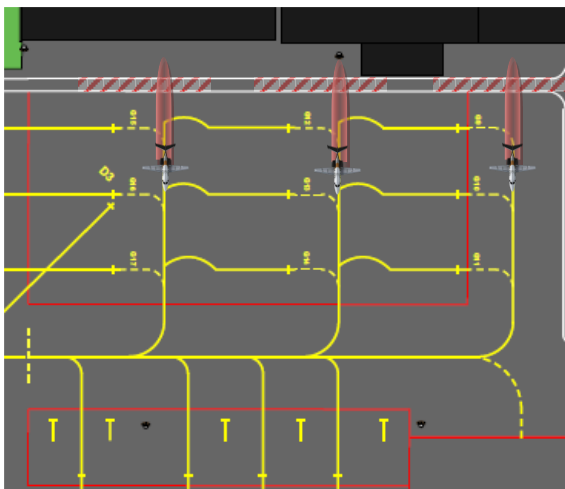
Pri uporabi servisnih cest, je na določenih območjih potrebna povečana pozornost glede nevarnosti zračnega toka delujočih motorjev letala (*jet blast*):

- Pri zupuščanju letala parkirnega mesta 1D. Nevarnost vpliva območja prikazujeta spodnji sliki.

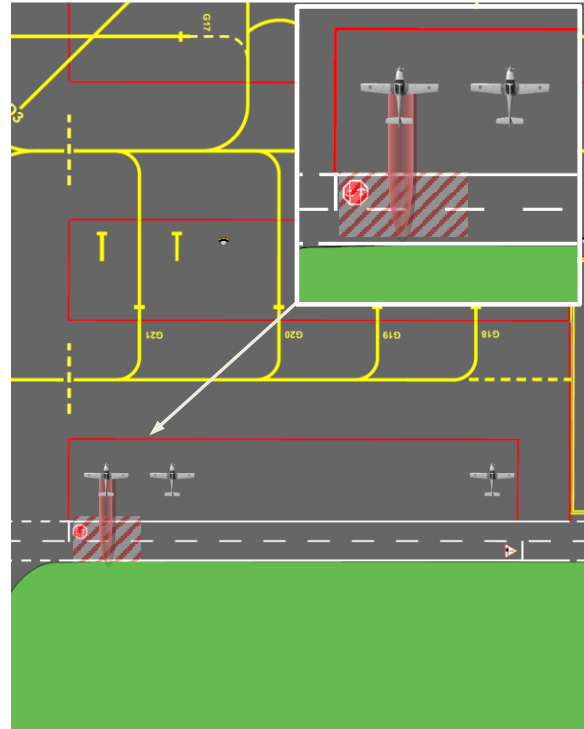
Slika 5.5.1; Primer za vpliv jet-blast-a na servisno cesto (za PSN 1D).

- Pri zupuščanju letal iz parkirnih mest PSN 9, 10, 12, 13, 15 in 16. Nevarnost vpliva območja prikazuje spodnja slika.

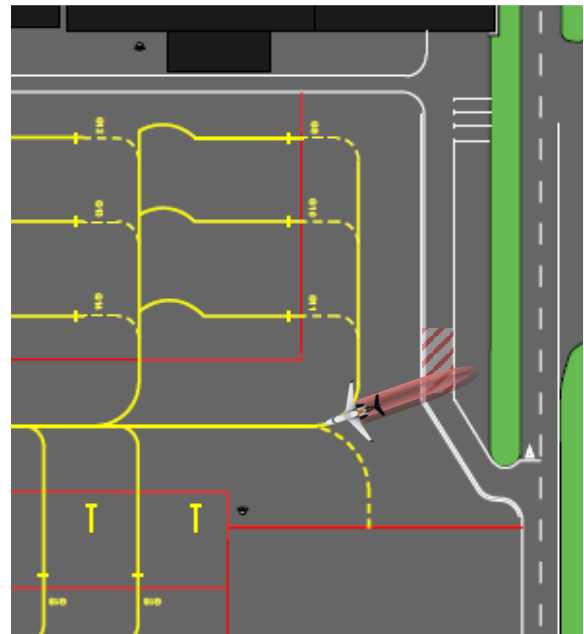
Slika 5.5.2 ; Primer za vpliv jet-blast-a na servisno cesto (za PSN 9, 10, 12, 13, 15 in 16).

- Pri zupuščanju leta iz parkirnega območja GA-4. Nevarnost vpliva območja prikazuje spodnja slika (v širini parkirnega mesta letala).

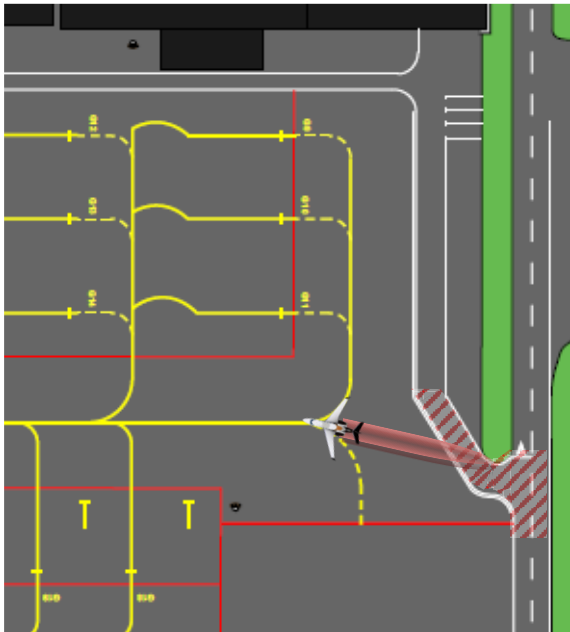
Slika 5.5.3; Z Primer za vpliv jet-blast-a na servisno cesto (za območje GA-5).

- Pri zavoju letala iz vozne steze parkirnih mest na vozno stezo TWY R1. Nevarnost vpliva območja prikazuje spodnja slika

Slika 5.5.4; Primer za vpliv jet-blast-a na servisno cesto.

- Pri zupuščanju parkirnega območja GA-2. Nevarnost vpliva območja prikazuje spodnja slika

Slika 5.5.5; Primer za vpliv jet-blast-a na servisno cesto.

5.5.2

Kjer in ko obstajajo razlogi za nevarnost zračnega toka motorjev letal, se mora voznik z vozilom ustaviti pred signalizacijo za *jet blast* oziroma tam, kjer te signalizacije ni, pred signalizacijo za križanje vozne steze letal.

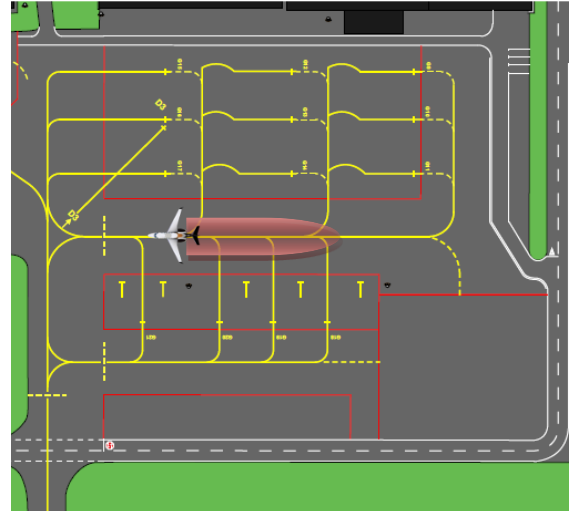
- Pri prečkanju dvopasovne servisne ceste na TWY T.

5.5 Nevarna območja izpuhov motorjev (Cross Bleed Start-up)

5.6.1

Za letala parirana na *nose-in* parkirnih mestih se CBS izvaja na določenih pozicijah za CBS in sicer na:

- TWY R1, tako da je pravokotno na PSN G21

Slika 5.6.1; Mesto Izvajanja CBS.

5.6.2

Za čas izvajanja CBS na TWY R1 je oskrba letal na PSN G11, PSN G14, PSN G17 ter parkirnih območjih GA-3 prepovedano.

5.6.3

Gibanje na območju enopasovne servisne ceste, ki se priključuje na dvopasovno servisno cesto ni omejeno.

Namensko prazna stran

6 SERVISNA CESTA OB LETALIŠKI OGRAJI

6.1 Splošno

6.1.1

Po celotnem robu letališke ograje, se nahaja enopasovna servisna cesta širine 3,5 m.

6.1.2

Servisna cesta ob ograji letališča omogoča dostop do:

- Navigacijske opreme (ILS-LOC, ILS-GP in Charlie),
- Svetlobnega sistema CALVERT in SALS,
- Meteorološke opreme (METEO postaja, anemometer),
- Gasilskega vadbenega poligona in
- Transformatorske postaje TP6.

6.1.3

Na J-delu letališča ima servisna cesta umeščena izogibalniška, ki omogočajo prehod srečanja dveh vozil.

6.1.4

Ob servisnih cestah se nahaja ustrezna vertikalna cestno-prometna in druga letališka signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
ILS-GP KRITIČNO OBMOČJE NA SERVISNI CESTI	Razmik med vozili ne sme biti manjši od 100 m. V pogojih zmanjšane vidljivosti (CATII/III) višina vozil ne sme biti višja od 2,2 m in vstop samo z dovoljenjem letališkega stolpa.	
ILS-GP/LOC KRITIČNO OBMOČJE PRED ANTENAMI	Vstop nepooblaščenim osebam strogo prepovedan	
MANERVSKE POVŠINE	Vstop samo z dovoljenjem letališkega stolpa	

6.1.5

Na servisnih cestah se nahaja ustrezna talna (horizontalna) cestno-prometna in druga letališka signalizacija:

OZNAKA	Pravilo	Oblika
STOP	Mesto položaja čakanja (obvezne zaustavitve) za vstop na VPS in vozno stezo A.	
ENOJNA NEPREKINJENA ČRTA	Rob	

6.2 Priključne servisne ceste za vstop na VPS

6.2.1

Na J-delu letališča se servisna ob letališki ograji navezuje na servisne ceste, ki povezujejo VPS. Lokacijsko so te prikazane v prilogi C in D.

6.2.2

Uporaba priključnih servisnih cest za vstop na VPS v pogojih zmanjšane vidljivosti je prepovedana.

6.2.3

Voznik vozila mora posedovati ustrezno letališko vozniško dovoljenje za vožnjo po priključnih servisnih cestah za vstop na VPS (razred A).

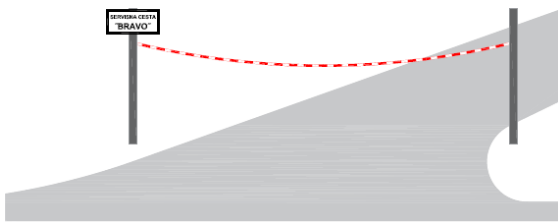
6.2.4

Predmetne servisne ceste so poimenovane glede na nasproti ležečo vozno stezo za letala in sicer:

- Servisna K
- Servisna G
- Servisna F
- Servisna B

6.2.5

Vse priključne servisne ceste za vstop na VPS so zavarovane pred vstopom s prečno zaporo. Dodatno je nameščen tudi znak z imenom servisne ceste.

Slika 6.2.1; Prečna zapora.

6.2.6

Za vstop na priključno servisno cesto se zahteva:

- Voznik vozila odpne zaporno verigo ter jo odmakne tako, da je z vozilom ne bo prevozil ali drugače poškodoval. Vožnja čez zaporno verigo je prepovedana.
- Z vozilom zapelje na priključno servisno cesto toliko, da za vozilom ponovno pripne zaporno verigo.
- Po namestitvi zaporne verige in pred nadaljevanjem vožnje proti VPS, voznik vozila kontaktira LKZP.

6.2.7

Pri zapuščenju VPS na priključno servisno cesto se zahteva:

- Z vozilom umakne za oznako mesta položaja čakanja ter obvesti LKZP (glej sliko 6.2.3).
- Vozilo zapusti priključno servisno cesto na servisno cesto ob ograji letališča. Za prehod prečne zapore voznik vozila odpne zaporno verigo ter jo odmakne tako, da je z vozilom ne bo prevozil ali drugače poškodoval. Vožnja čez zaporno verigo je prepovedana. Z vozilom zapelje na priključno servisno cesto toliko, da za vozilom ponovno pripne zaporno verigo.

6.2.8

Vse priključne servisne ceste za vstop na VPS imajo oznako mesta položaja čakanja in STOP znak, kot je prikazano na spodnji sliki.

Slika 6.2.2; Znak na mestu položaja čakanja za vstop na VPS.

Slika 6.2.3; Način označitve mesta položaja čakanja za vstop na VPS (oznaka in znak).

6.3 Priključne servisne ceste za vstop na vozno stezo A

6.3.1

Na S-delu in SV-delu letališča se servisna ob letališki ograji navezuje na servisne ceste, ki povezujejo vozno stezo A. Lokacijsko so te prikazane v prilogi C in D.

6.3.2

Predmetne servisne ceste so poimenovane glede na soležečo vozno stezo za letala ali soležeči objekt in sicer:

- Servisna TP6
- Servisna Y
- Servisna KOMPAS
- Servisna LOCALIZER

6.3.3

Vse servisne ceste za vstop na vozno stezo A imajo oznako mesta položaja čakanja in STOP znak, kot je prikazano na spodnji sliki.

Slika 6.3.1; Znak na mestu položaja čakanja za vstop na vozno stezo A.

Slika 6.3.2; Način označitve mesta položaja čakanja za vstop na vozno stezo A (oznaka in znak).

6.4 ILS-kritično območje

6.4.1

ILS kritično območje zajema območje pri lokaciji Glide path (GP) in Localizer (LOC). Lokacijsko so kritična območja prikazana v prilogi C.

Glide path (GP)

6.4.2

ILS-GP kritično območje zajema območje na servisni cesti in območje pred antenami.

6.4.3

Na vplivnem odseku servisne ceste ni dovoljena vožnje v konvoju pri čemer mora biti razmik med voziloma vsaj 100 m.

6.4.4

V pogojih zmanjšane vidljivosti (CATII/III) je vožnja po vplivnem odseku servisne ceste dovoljena:

- z vozili maksimalne višine do 2,2 m,
- s pridobljenim dovoljenjem LKZP in
- če ima voznik vozila vozniško dovoljenje razreda A

6.4.5

Odsek servisne ceste ILS-GP kritičnega območja je označen z vertikalno signalizacijo kot prikazuje spodnja slika.

Slika 6.4.1; Vertikalna signalizacija ILS-GP kritičnega območja servisne ceste.

6.4.6

Vstop v ILS-GP kritično območje na območju pred antenami je dovoljen samo pooblaščenim osebam.

6.4.7

Območje vstopa v območje ILS-GP kritičnega območja pred antenami je označen z vertikalno signalizacijo kot prikazuje spodnja slika.

Slika 6.4.2; Vertikalna signalizacija ILS-GP kritičnega območja pred antenami.

Slika 6.4.3; Način označitve ILS-GP kritičnega območja pred antenami (oznaka in znak).

Localizer (LOC)

6.4.8

Vstop v ILS-LOC kritično območje na območju pred antenami je dovoljen samo pooblaščenim osebam.

6.4.9

Območje vstopa v območje ILS-LOC kritičnega območja pred antenami je označen z vertikalno signalizacijo kot prikazuje spodnja slika.

Slika 6.4.4; Vertikalna signalizacija ILS-LOC kritičnega območja pred antenami.

Slika 6.4.5; Način označitve ILS-LOC kritičnega območja pred antenami (oznaka in znak).

6.5 Navezava na kritično varnostno območje omejenega gibanja

6.5.1

Pri zapuščanju kritičnega varnostnega območja omejenega gibanja (glavna letališka ploščad) na servisno cesto ob letališki ograji je o tem potrebno obvestiti Varnostno operativni center, Fraport Slovenija (v nadaljevanju VOC) na telefonsko št. 04 2061 151.

6.5.2

Pri vstopu iz servisne ceste ob letališki ograji na kritično varnostno območje omejenega gibanja (glavna letališka ploščad) je potrebno upoštevati zahteve iz poglavja 13.4 ter o vstopu obvestiti VOC.

7 ODSTAVNE POVRŠINE NA GLAVNI LETALIŠKI PLOŠČADI

7.1 Splošno

7.1.1

Odstavne površine na območju glavne letališke ploščadi, so označene in omejene površine. Glede na njihov tip so namenjene časovno daljšemu ali krajšemu parkiranju (samohodna vozila in tehnična sredstva oskrbe letal).

7.1.2

Odstavne površine na območju glavne letališke ploščadi so dimenzionirane tako, da prisotnost vozila ali tehničnega sredstva znotraj odstavne površine, ne predstavlja ovire (nevarnosti) za premikajoče se letalo, upošteva se zahtevane varnostne razdalje za letalo v premiku na/iz parkirnega mesta letala ter največji dovoljeni razpon krila letala za določeno parkirno mesto.

7.1.3

Odstavne površine – **Equipment parking area** (v nadaljevanju teksta EPA) na območju parkirnih mest letal, označene z belo črto (parkirni boksi), so območja namenjena daljšemu ali krajšemu parkiranju osebnih službenih dostavnih vozil v sklopu zemeljske oskrbe in vzdrževanja letal ter letališke infrastrukture.

7.1.4

EPA na glavni letališki ploščadi, označene z belo črto, so območja namenjena daljšemu ali krajšemu parkiranju nekaterih tehničnih sredstev zemeljske oskrbe letal (ustrezno zavarovana pred premikom – *jet blast* ali močan veter).

7.1.5

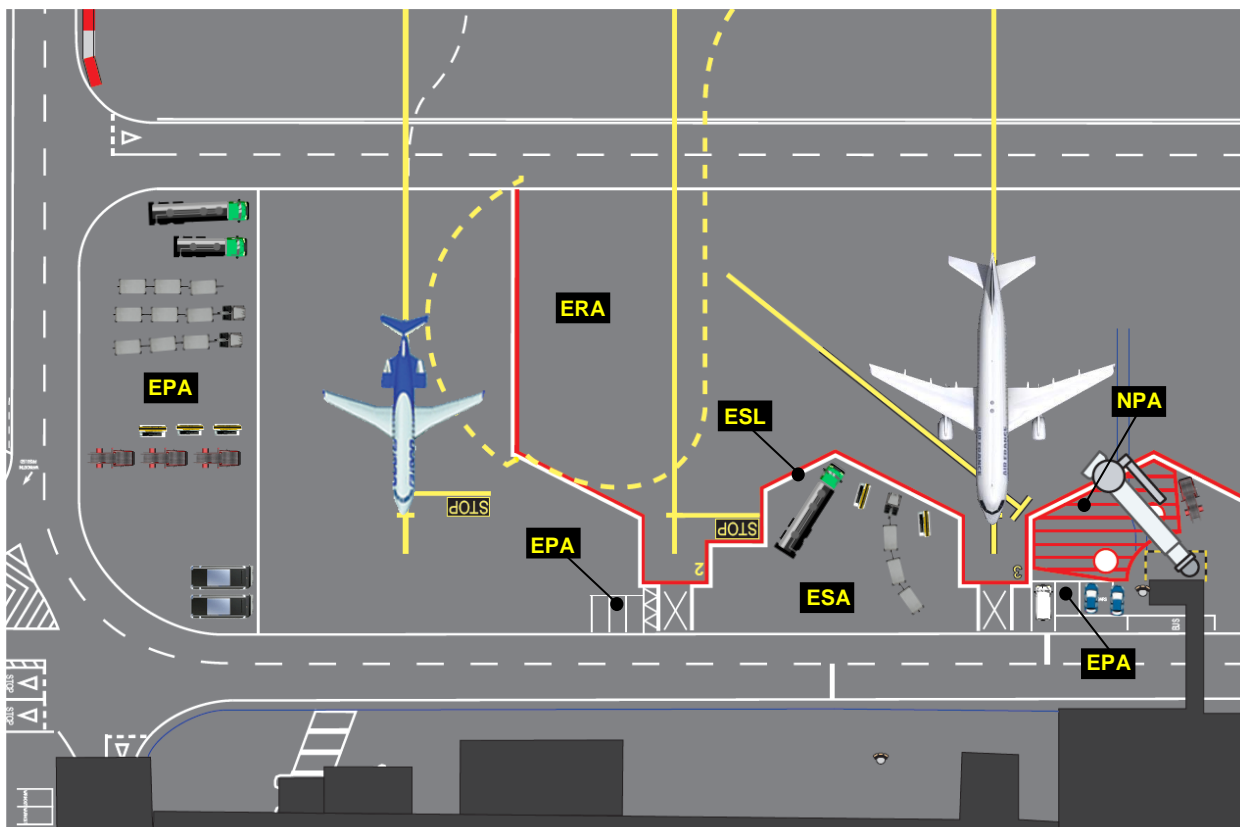
EPA na glavni letališki ploščadi, označene z belo črto v drugi vrsti velja pravilo krajšega parkiranja (potreben umik pri CBS vplivnem območju letala).

7.1.6

Na območju parkirnih mestih *nose-in* (prva vrsta parkiranja letal), se ob EPA nahajajo namenske površine predvidene izključno krajši zaustavitvi GSE in sicer v času prihoda/odhoda letala na/iz parkirnega mesta – **Equipment service area** (v nadaljevanju teksta ESA).

7.1.7

GSE na *nose-in* parkirnem mestu pričakajo letalo v prihodu na ESA.

Slika 7.1.1: Namembnost površin ob parkirnem mestu letala (*nose-in*).

7.1.8

Nobeno od vozil ali GSE se v času prihoda/odhoda letala na/iz parkirnega mesta, ne sme nahajati preko območja, ki ga določa belo-rdečo črta v smeri prihoda letala - **Equipment service line** (v nadaljevanju teksta ESL).

7.1.9

Equipment Restrain Area (v nadaljevanju teksta ERA) predstavlja varnostno območje neposredno okrog letala, namenjeno izključno zemeljski oskrbi letala.

7.1.10

Na območju *nose-in* parkirnih mest ni dovoljeno parkiranje ali zaustavljanje vozil ali GSE na operativnem območju aviomostov - **Non-parking area** (v nadaljevanju teksta NPA).

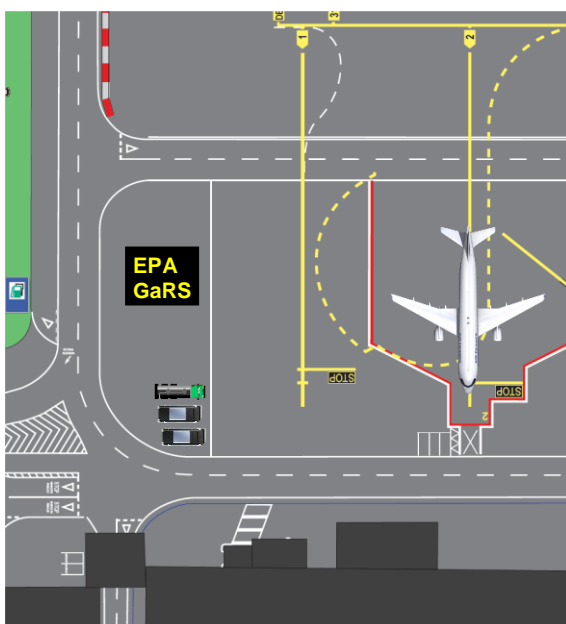
7.2 Odstavna površina omejena z belo črto

7.2.1

Namembnost uporabe odstavnih površin označenih z belo barvo določa upravljavec letališča. Parkiranje GSE na odstavnih površinah izven časa zemeljske oskrbe letal je dovoljeno s soglasjem upravljavca letališča.

7.2.2

Na V-delu glavne letališke ploščadi in sicer v prvi vrsti parkirnih mest ob PSN 1 in pred hangarjem tehnično gasilske službe se nahaja odstavna površina omejena z belo črto (EPA-GaRS).

Slika 7.2.1: Prikaz odstavne površine EPA-TGS.

Namenjena je za parkiranje:

- Letaliških avtobusov
- Vozila za prevoz PRM oseb
- Cisterne za letalsko gorivo
- Vozila Catering (kamion)
- Vozov za letalske palete in kontejnerje
- Dvižna ploščad
- Vozila zimske službe

7.2.3

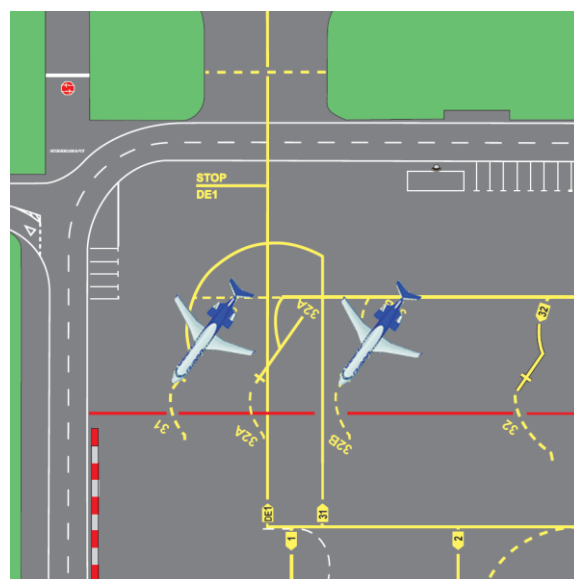
Pri prihodu in odhodu letala na parkirno mesto PSN 1A (deklarirano do ICAO C kategorije) ni omejitve glede uporabe odstavne površine EPA-GaRS.

Izjema so posebne zahteve – protokol, VIP, itd.

7.2.4

Na JV-delu glavne letališke ploščadi in sicer v drugi vrsti parkiranja letal, se nahajata dve odstavni površini omejeni z belo črto. Namenjeni sta parkirnim mestom PSN 31, PSN 32, PSN 32A in PSN 32B.

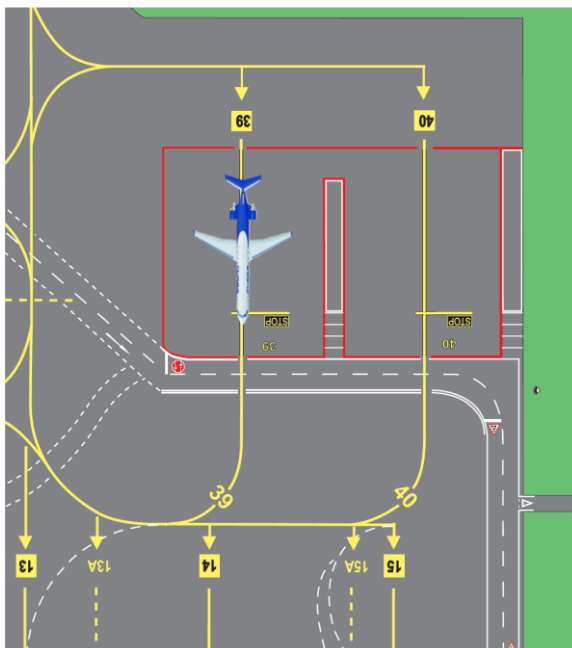
V zimskem času sta obe površini namenjeni za vozila, ki izvajajo postopek razleditve in protileditve letal na DE1.

Slika 7.2.2: Odstavne površine za PSN 31, 32A, 32B in 32.

7.2.5

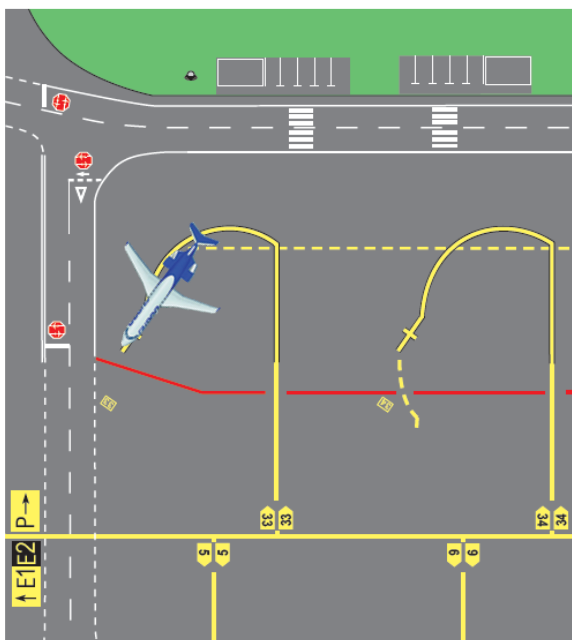
Na Z-delu glavne letališke ploščadi in sicer v drugi vrsti parkirnih mest, se nahajata dve odstavni površini omejeni z belo črto namenjeni parkirnim mestoma PSN 39 in PSN 40.

Slika 7.2.3: Odstavne površine za PSN 39 in 40.

7.2.6

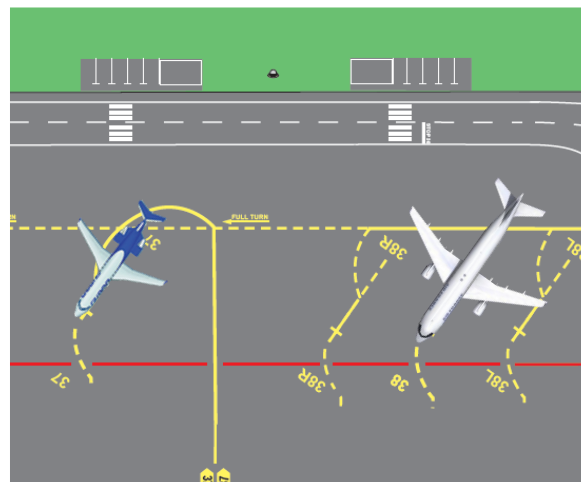
Na J-delu glavne letališke ploščadi se za drugo vrsto parkiranja letal med TWY P in TWY N, nahajata dve odstavnici površini omejeni z belo črto namenjeni parkirnim mestom PSN 33, PSN 34 in PSN 35.

Slika 7.2.4: Odstavne površine med TWY P in N.

7.2.7

Na J-delu glavne letališke ploščadi se za drugo vrsto parkiranja letal med TWY N in TWY M nahajata dve odstavnici površini omejeni z belo črto namenjeni parkirnim mestom PSN 36, PSN 37, PSN 38, PSN 38R in PSN 38L.

Slika 7.2.5: Odstavne površine med TWY N in M.

7.3.1

7.3 Odstavne površine omejene z belo črto v prvi vrsti parkiranja letal (za vozila)

Pravila parkiranja samohodnih vozil so za določena parkirna mesta letal natančno določena (označeni parkirni boksi).

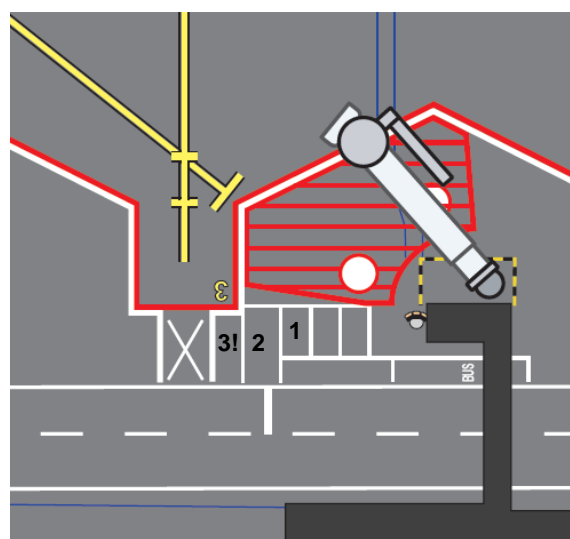
7.3.2

Na nekaterih parkirnih mestih letal so parkirni boksi zaradi omejenega parkirnega prostora in specifičnih potreb služb (potniški terminal), rezervirana po službah.

7.3.3

Grafični prikaz rezerviranih parkirnih boksov v prvi vrsti parkirnih mest za letala:

PSN 3

Slika 7.3.1: Prikaz parkirnih boksov za PSN 3.

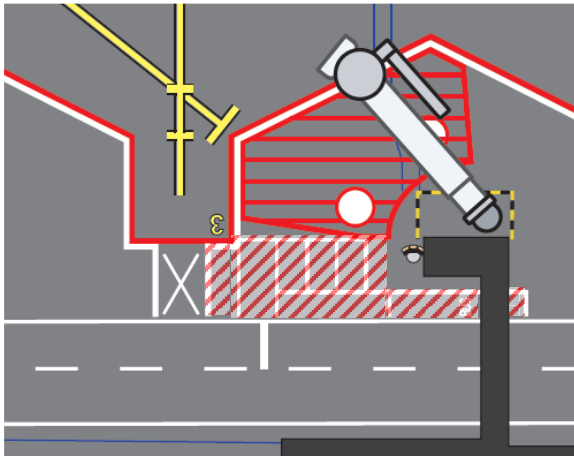

Rezervirana parkirna mesta:

1. SOLE
2. (!) Časovna omejitev (prepoved) v času oskrbe fekalnega sistema spredaj na letalih serije A320 (318, 319, in 321).

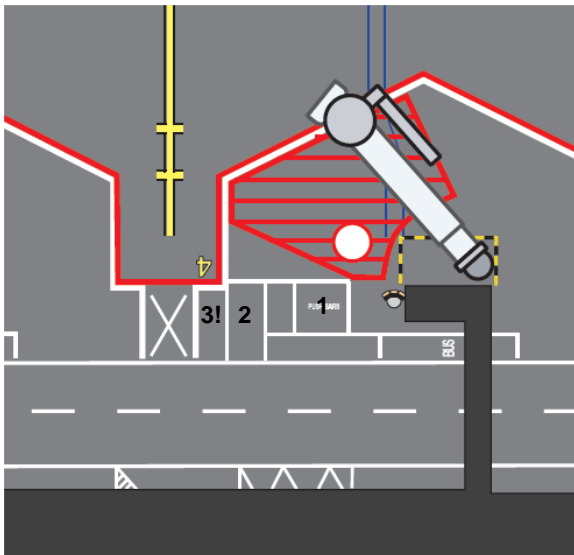
PSN 3A

V času prihoda letala in uporabe parkirnega mesta 3A, je uporaba parkirnih boksov označenih z belo črto pred PSN 3 prepovedana. Prepoved se zahteva zaradi gibanja spremenega vozila *follow me* in vozila za vleko pred letalo in izvedbe postopka *push-back*.

Slika 7.3.2; Prikaz parkirnih boksov za PSN 3A.

PSN 4

Slika 7.3.3; Prikaz parkirnih boksov za PSN 4.

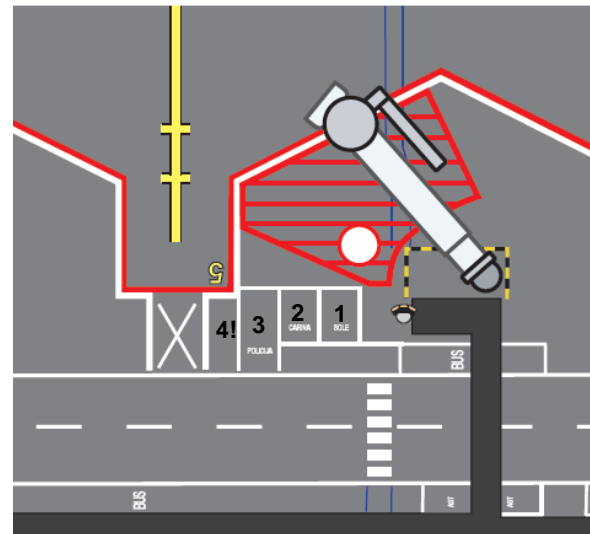
Rezervirana parkirna mesta:

1. Vlečni drogovi (Push-Bar/Towbar)
2. SOLE
3. (!) Časovna omejitev (prepoved) v času oskrbe fekalnega sistema spredaj na letalih serije A320 (318, 319, in 321).

Avtor: Strokovni sodelavec za tehnologijo prometa
Služba: AST

Revizija: 2.4
Veljavnost: 16.02.2024

PSN 5

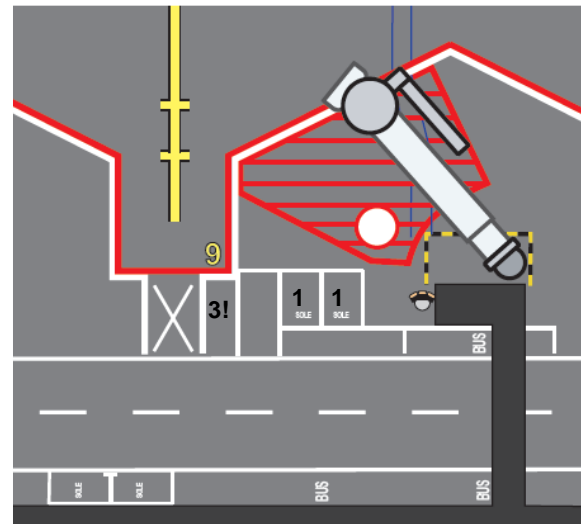

Slika 7.3.4; Prikaz parkirnih boksov za PSN 5.

Rezervirana parkirna mesta:

1. SOLE
2. Carina
3. Policija
4. (!) Časovna omejitev (prepoved) v času oskrbe fekalnega sistema spredaj na letalih serije A320 (318, 319, in 321).

PSN 6

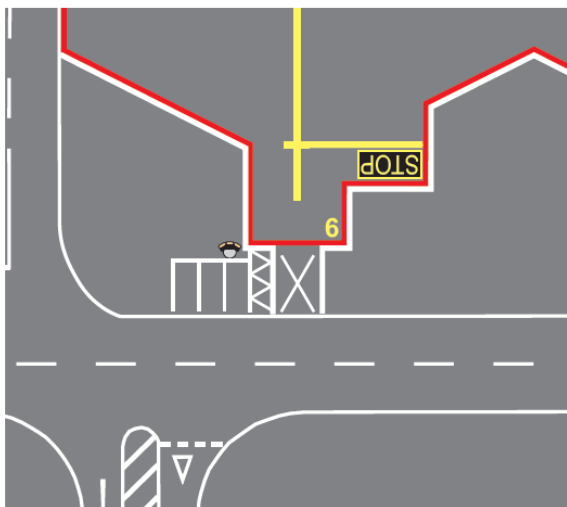
Slika 7.3.5; Prikaz parkirnih boksov za PSN 6.

Rezervirana parkirna mesta:

1. SOLE
2. (!) Časovna omejitev (prepoved) v času oskrbe fekalnega sistema spredaj na letalih serije A320 (318, 319, in 321).

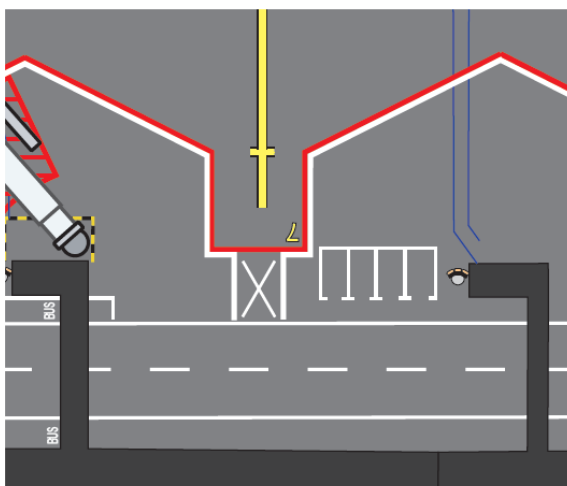
PSN 2,9,10,11 in 12

Parkirni boksi na parkirnih mestih PSN 2, PSN 9, PSN 10, PSN 11 in PSN12:

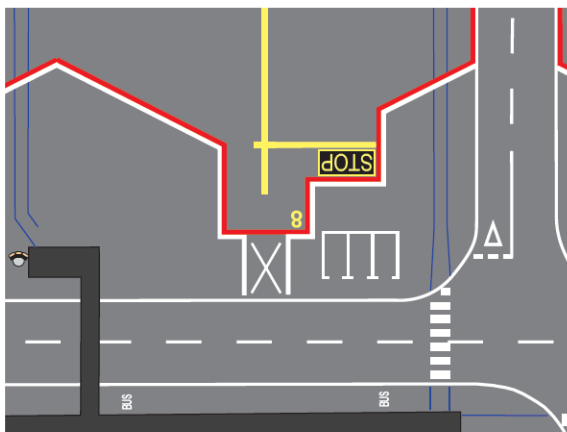
Slika 7.3.6; Prikaz parkirnih boksov za PSN 2, 9, 10, 11 in 12.

PSN 7

Slika 7.3.7; Prikaz parkirnih boksov za PSN 7.

PSN 8

Slika 7.3.8; Prikaz parkirnih boksov za PSN 8.

7.4 Izjemoma dovoljeni način parkiranja vozil (v prvi vrsti parkiranja letal)

7.4.1

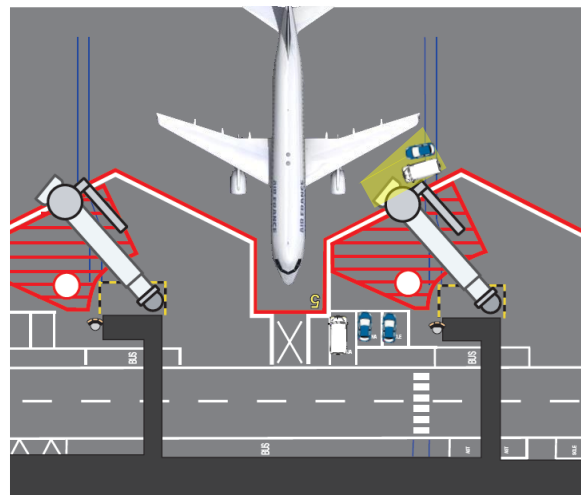
V kolikor na *nose-in* parkirnih mestih ni več prostih (ne-rezerviranih) parkirnih boksov, oziroma so le ti že zasedeni, je izjemoma za krajši čas mogoče vozilo (*maintainance* in navigacija) parkirati tudi ob letalu, pri čemer omenjena prisotnost ne sme ovirati normalnega poteka zemeljske oskrbe letala.

7.4.2

Območje izjemoma dovoljenega in časovno omejenega parkiranja samohodnih vozil (vozila *maintainance* in navigacija), se nahaja na strani motorja številka 1 oziroma levo od prednjih potniških vrat letala, pri čemer se upošteva pravilo parkiranja vsaj 2m od izpostavljenega dela letala.

7.4.3

Pri spodaj prikazanem načinu parkiranja je prepovedan vstop vozila na območje NPA (rdeča šrafura).

Slika 7.4.1; Izjemoma dovoljeno območje parkiranja osebnih dostavnih vozil izven parkirnih boksov v prvi vrsti parkiranja letal.

7.4.4

Parkiranje za obravnavana načina je dovoljeno šele potem, ko je letalo na parkirnem mestu zaustavljeno, zavarovano (kolesni podstavki) in z ugasnjenimi motorji (*anti-collision lights off*).

7.4.5

Pred nestandardnim zagonom motorja letala v odhodu (APU ne-operativen) ali pred postopkom *push-back*, se parkirano vozilo na obravnavan način, mora od tam umakniti in sicer v celoti iz varnostnega območja letala za ESL.

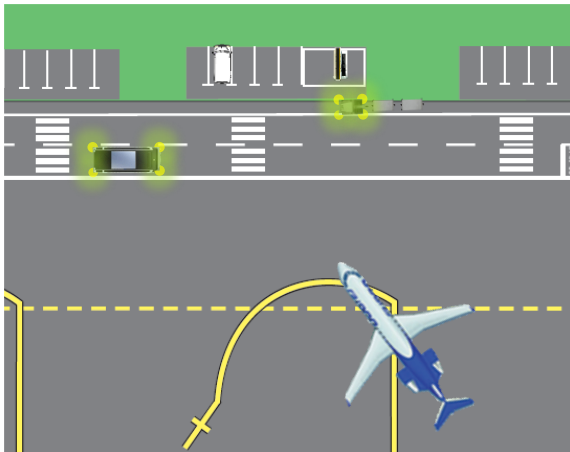
7.5 Odstavne površine omejene z belo črto v drugi vrsti parkiranja letal (za vozila)

7.5.1

Parkiranje osebnih vozil je dovoljeno na za to predvidenih parkirnih boksih, ki se nahajajo vzdolž druge vrste parkirnih mest in sicer ob krožni servisni cesti.

7.5.2

V prihodu letala na parkirno mesto v drugi vrsti parkiranja, GSE in vozila počakajo na odstavni površini ob servisni cesti oz. če je slednje zasedeno ali vozilo dimenzijsko neprimerno, počakajo na servisni cesti z vključenimi vsemi štirimi smerniki.

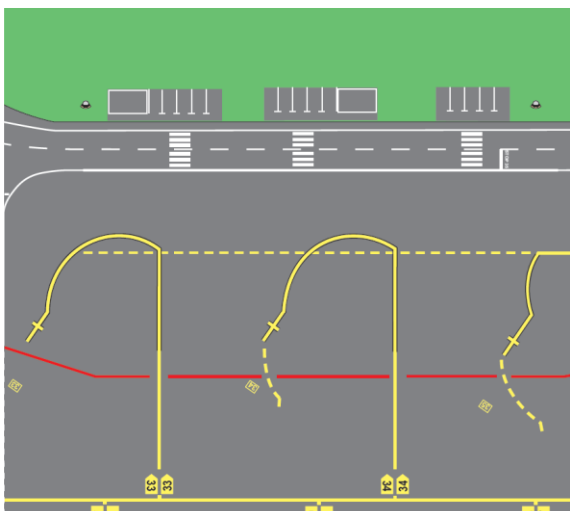

Slika 7.5.1; Primer prihoda letala na parkirno mesto v drugi vrsti parkiranja letal.

7.5.3

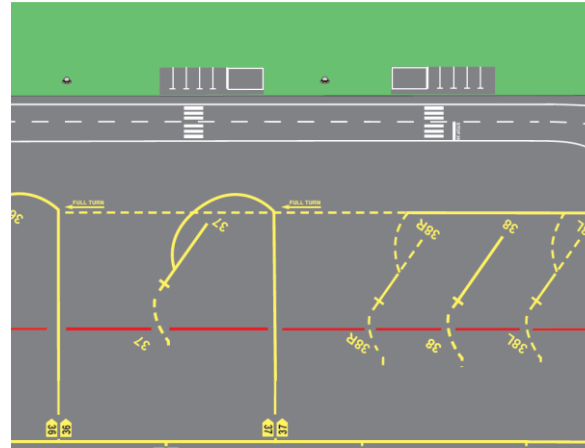
Grafični prikaz parkirnih boksov v drugi vrsti parkirnih mest za letala:

PSN 33, 34 in 35

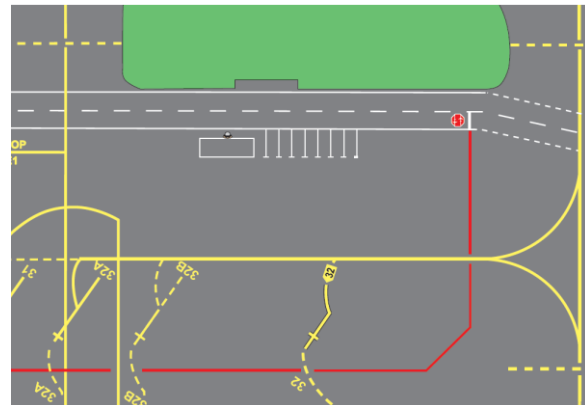
Slika 7.5.2; Prikaz parkirnih boksov za PSN 33, 34 in 35.

PSN 36, 37, 38, 38L in 38R

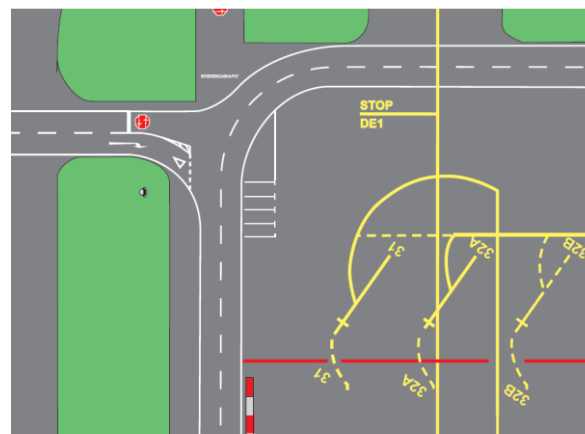
Slika 7.5.3; Prikaz parkirnih boksov za PSN 36, 37, 38, 38L in 38R.

PSN 32B in 32

Slika 7.5.4; Prikaz parkirnih boksov za PSN 32B in 32.

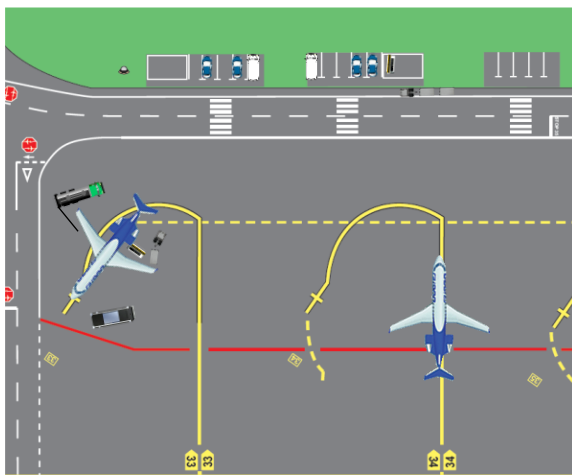
PSN 31 in 32A

Slika 7.5.5; Prikaz parkirnih boksov za PSN 31 in 32A.

7.5.4

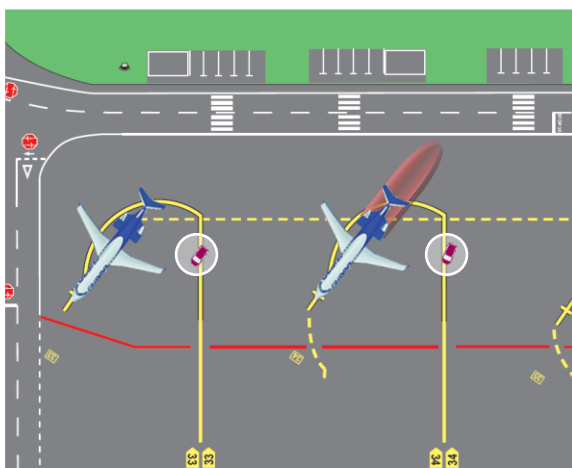
Po prihodu in zaustavitvi letala na poziciji, je pristop v območje parkirnega mesta letala dovoljen izključno za GSE. Ostala vozila parkirajo na namenskih parkirnih boksih.

Slika 7.5.6; Zemeljska oskrba na parkirnem mestu v drugi vrsti parkiranja letal.

7.5.5

Za letala z motorji na repu se neposredno v času zagona motorja letala (odhod letala) lahko vozilo dežurnega mehanika ali štarerja začasno parkira na varni razdalji od letala za čas postopka odhoda letala (izven območja nevarnosti *jet blast*).

Slika 7.5.7; Začasno dovoljeno mesto vozila (parker-signalist; starter, dežurni mehanik) v času odhoda letala.

7.5.6

Preden se letalu dovoli samostojen premik iz pozicije, se od letala mora umakniti GPU in ASU. Po premiku letala iz pozicije, mehanik ali štarer pazi na delovanje zračnega toka letala v premiku.

7.6 Prepovedi parkiranja na *nose-in* parkirnih mestih - ostalo

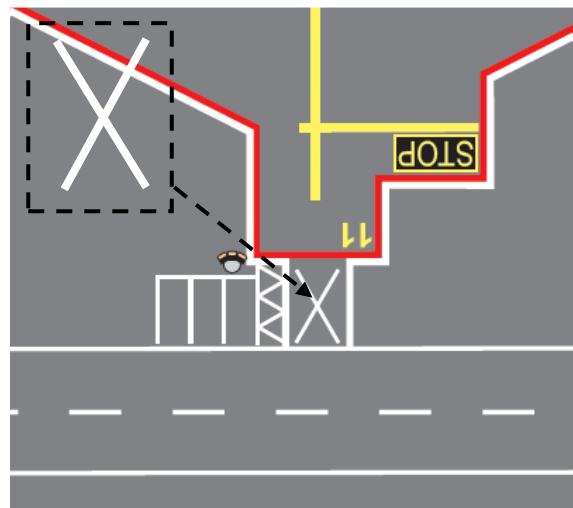
7.6.1

Parkiranje med servisno cesto in izhodnimi *gate-i* ob potniškem terminalu, ni dovoljeno. To območje je namenjeno samo za postanek potniških avtobusov pred *gate-i*, izjemoma za *crew-bus*.

Avtor: Strokovni sodelavec za tehnologijo prometa
Služba: AST

7.6.2

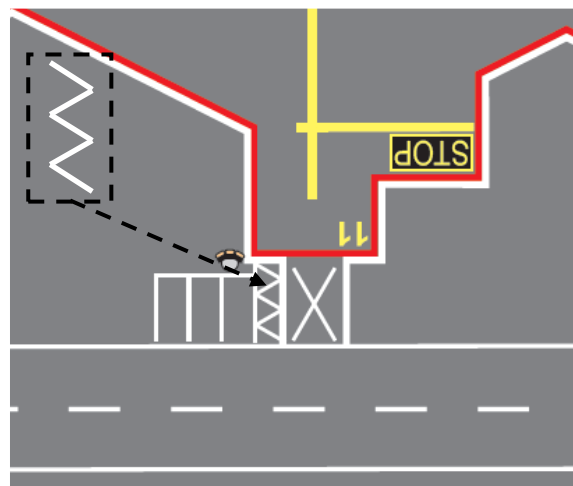
Prepoved parkiranja velja za označen parkirni boks pred *nose-in* parkirnim mestom (znak za prepoved parkiranja). To območje je rezervirano izključno za vlečno vozilo (*push back*), ne glede na to ali je parkirno mesto letala zasedeno ali prazno.

Slika 7.6.1; Lokacija znaka za prepovedi parkiranja.

7.6.3

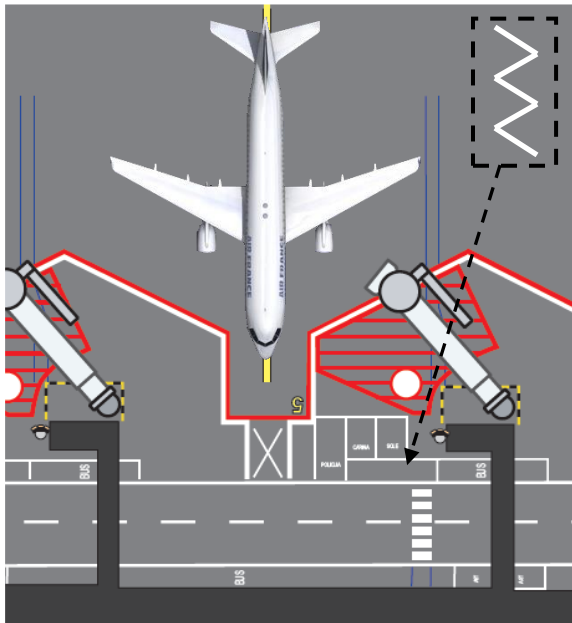
Prepoved parkiranja velja na območjih označenih z belo *cik-cak* črto. Tako označen prostor pred *nose-in* parkirnim mestom je predviden za odvoz/dovoz električne centrale (GPU) k/od letala, na parkirnih mestih PSN 2, PSN 8, PSN 9, PSN 10, PSN 11 in PSN 12.

Slika 7.6.2; Lokacija oznake cik-cak na *nose-in* parkirnih mestih brez aviomostov.

7.6.4

Prepoved parkiranja velja tudi za območja označena s *cik-cak* črto, pred *nose-in* parkirnimi mesti, ki so opremljena z aviomostovi. Ta območja so namenjena morebitnemu uvozu/izvozu potniškega avtobusa do/od stopnišča mostu in se nahajajo na PSN 3, PSN 4, PSN 5 in PSN 6.

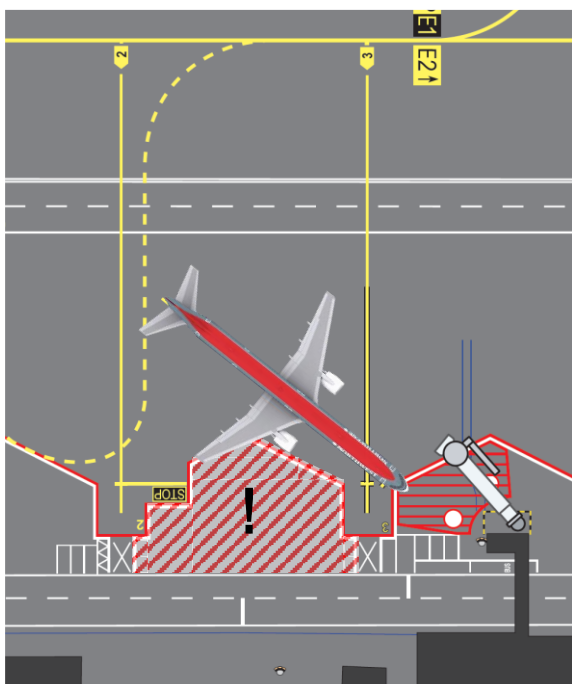

Slika 7.6.3; Lokacija oznake cik-cak na nose-in parkirnih mestih opremljenih z aviomostovi.

7.7 Izredna omejitev uporabe območja ESA

7.7.1

V času prihoda/odhoda letala ICAO D kategorije na/iz PSN 3A, velja prepoved zaustavitve in čakanja vozil ter GSA letal v območju ESA in sicer med PSN 2 in PSN 3 (zahtevani varnostni odmik od letala v prihodu/odhodu na/iz 3A).

Slika 7.7.1; Omejitve uporabe območja ESA pred PSN 3A.

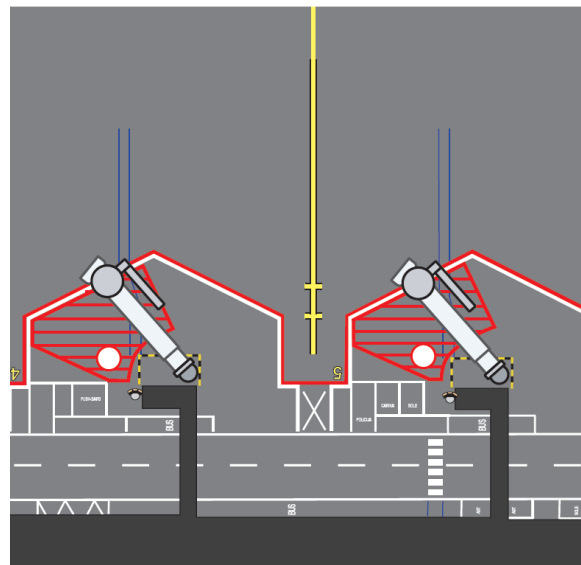
7.8 Prepoved uporabe območja označenega z rdečo šrafuro

7.8.1

Vplivno območje gibanja aviomostu je označeno z rdečo šrafuro.

7.8.2

Gibanji z vozili/sredstvi in parkiranje vozil/sredstev na območju označenega z rdečo šrafuro je prepovedano.

Slika 7.8.2; Območje gibanja aviomostu označeno z rdečo šrafuro.

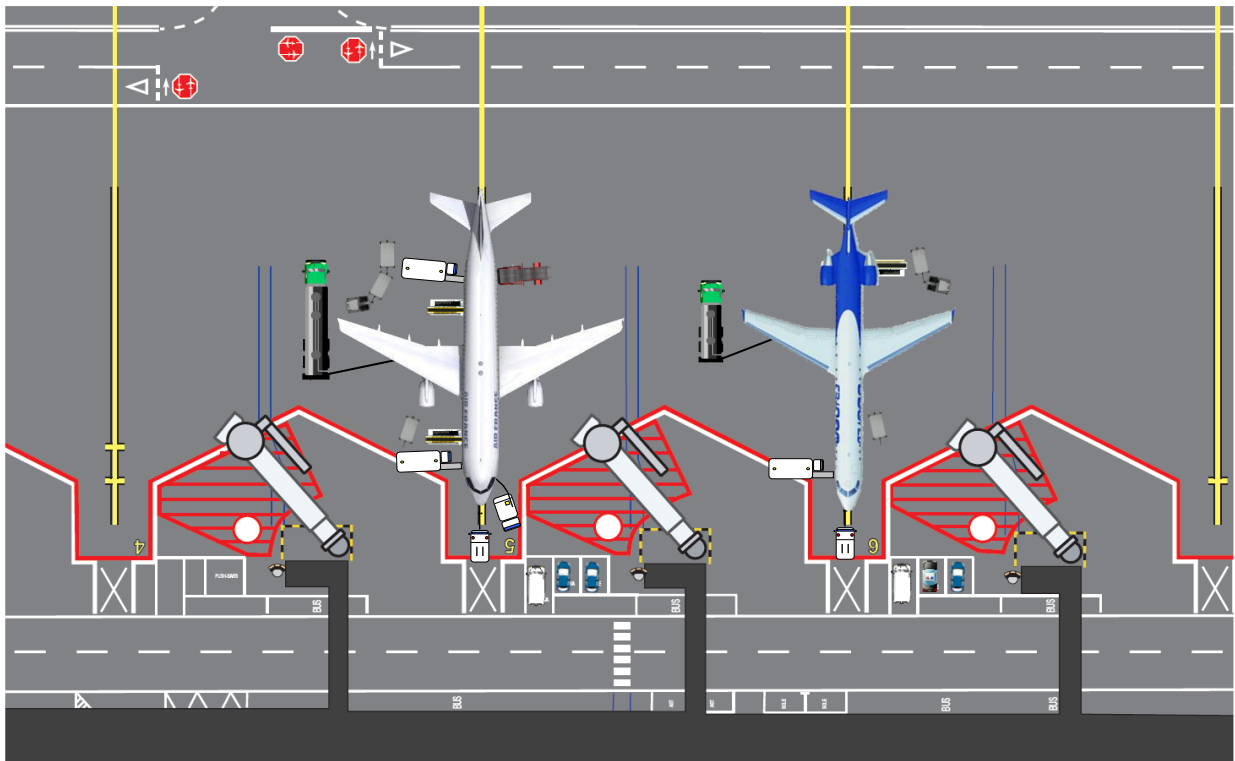
7.9 Pozicioniranje vozil na nose-in parkirnih mestih

7.9.1

V sklopu zemeljske oskrbe letala je potrebno omogočiti varen in nemoten dostop GSE (*Aircraft service arrangement*) do letala v zahtevanem časovnem sosledju, ki omogoča hkratno varno in tekoče izvajanje posameznih faz zemeljske oskrbe letala.

7.9.2

Pri pozicioniranju vozil GSE se upošteva pravilo po katerem njihova prisotnost pri letalu v ničemer ne ogroža varnosti premika letala na sosednjih parkirnih mestih.

Slika 7.9.1; Prikaz pozicioniranja samohodnih vozil in vozil tehnične oskrbe letal na nose-in parkirnem mestu za letalo tipa A320 in CRJ900.

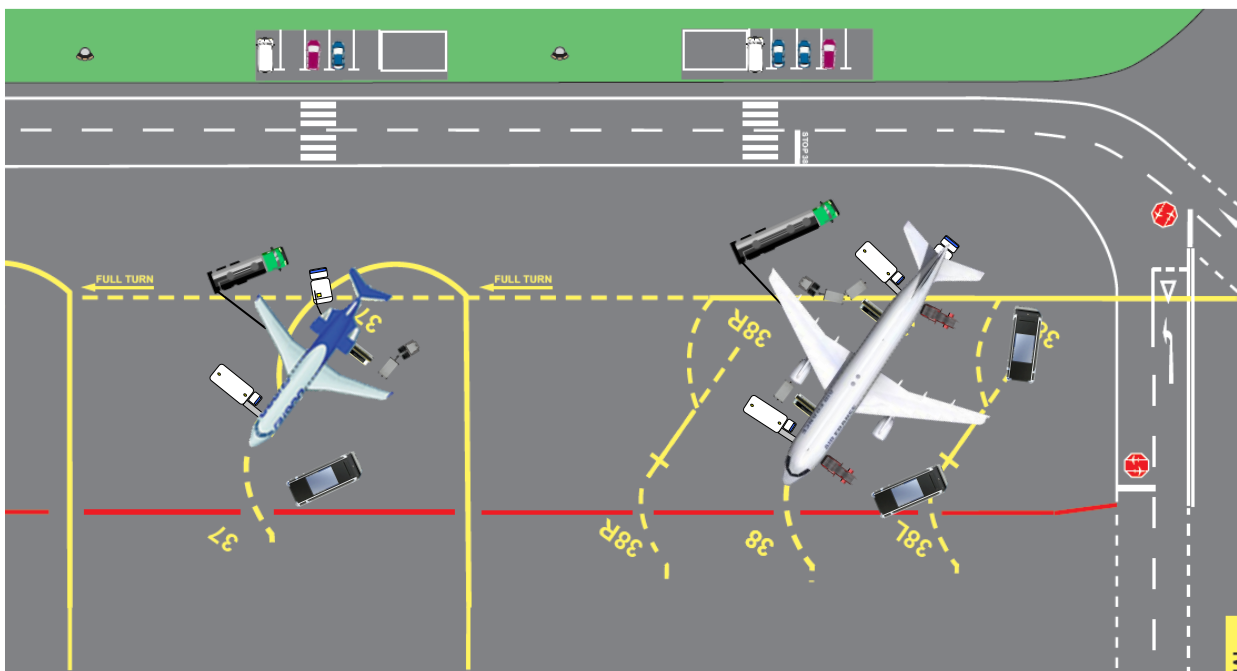
7.10 Pozicioniranje vozil na samo-izhodnih parkirnih mestih

7.10.2

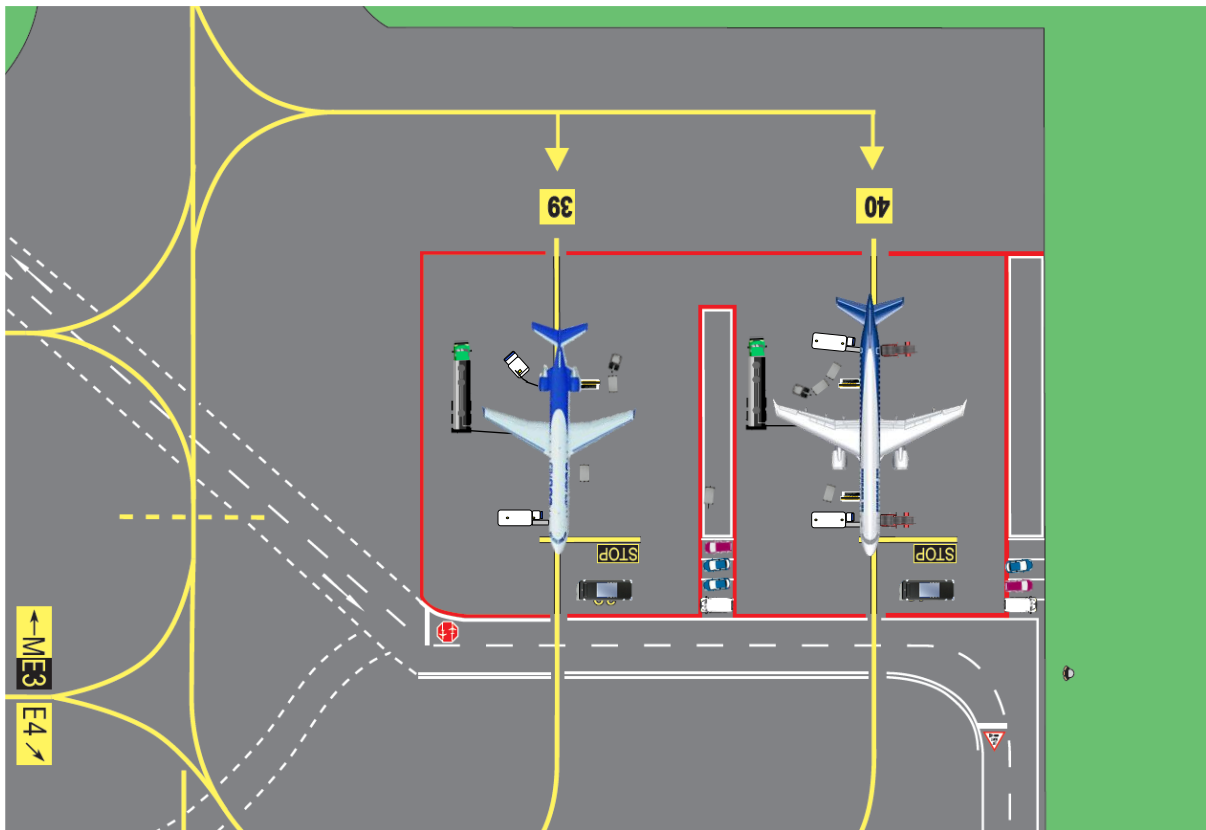
7.10.1

V sklopu zemeljske oskrbe letala je potrebno omogočiti varen in nemoten dostop GSE (*Aircraft service arrangement*) do letala v zahtevanem časovnem sosledju, ki omogoča hkratno varno in tekoče izvajanje posameznih faz zemeljske oskrbe letala.

Pri samo-izhodnih parkirnih mestih, se glede pozicij GSE upošteva pravilo po katerem njihova prisotnost pri letalu v ničemer ne ogroža varnosti premika letala na sosednjih parkirnih mestih in voznih stezah letal.

Slika 7.10.1; Položaj vozil in GSE na samo-izhodnem parkirnem mestu za letalo tipa CRJ200 in A320.

Slika 7.10.2; Položaj vozil in GSE na samo-izhodnem parkirnem mestu za letalo tipa CRJ900 in ERJ195.

8 ODSTAVNE POVRŠINE NA PLOŠČADI SPLOŠNEGA LETALSTVA

8.1 Splošno

8.1.1

Odstavne površine na območju ploščadi splošnega letalstva, so označene in omejene površine. Glede na njihov tip so namenjene časovno daljšemu ali krajšemu parkiranju (samohodna vozila in tehnična sredstva oskrbe letal).

8.1.2

Odstavne površine na območju ploščadi splošnega letalstva so dimenzionirane tako, da prisotnost vozila ali tehničnega sredstva znotraj odstavne površine, ne predstavlja ovire (nevarnosti) za premikajoče se letalo, upoštevaje zahtevane varnostne razdalje za letalo v premiku na/iz parkirnega mesta letala ter največji dovoljeni razpon krila letala za določeno parkirno mesto.

8.1.3

Odstavne površine – **Equipment parking area** (v nadaljevanju teksta EPA) na območju parkirnih mest letal, označene z belo črto (parkirni boksi), so območja namenjena daljšemu ali krajšemu parkiranju osebnih službenih dostavnih vozil v sklopu zemeljske oskrbe in vzdrževanja letal ter letališke infrastrukture.

8.1.4

Nobeno od vozil ali GSE se v času prihoda/odhoda letala na/iz parkirnega mesta, ne sme nahajati preko območja, ki ga določa rdeča prekinjena črta – **Equipment service line** (v nadaljevanju teksta ESL).

8.1.5

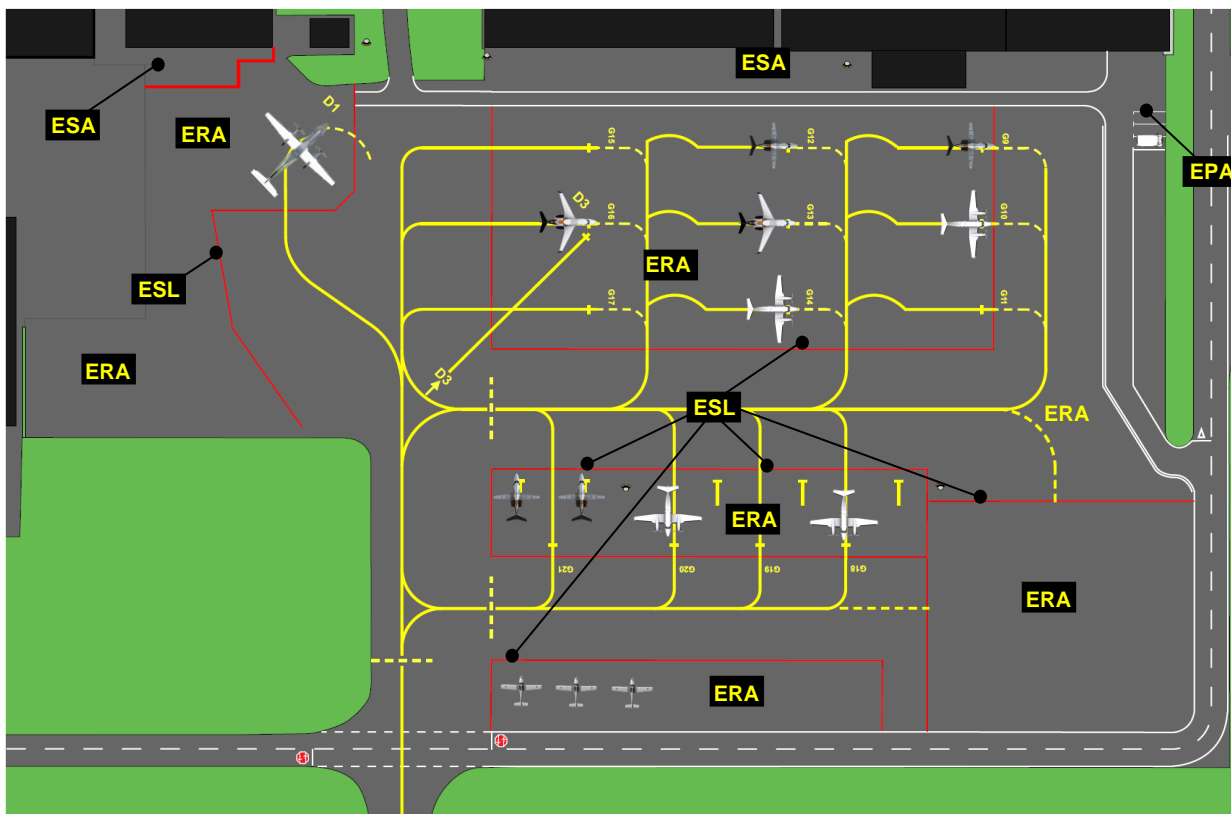
Odstavna površina – **Equipment service area** (v nadaljevanju teksta ESA) predstavlja namensko površino predvideno izključno krajši zaustavitvi GSE in sicer v času prihoda/odhoda letala na/iz parkirnega mesta.

8.1.6

Equipment Restrain Area (v nadaljevanju teksta ERA) predstavlja varnostno območje neposredno okrog letala, namenjeno izključno zemeljski oskrbi letala.

8.1.7

Parkirni boksi so na ploščadi splošnega letalstva samo pred vhodom terminala splošnega letalstva.

Slika 8.1.1; Namembnost površin.

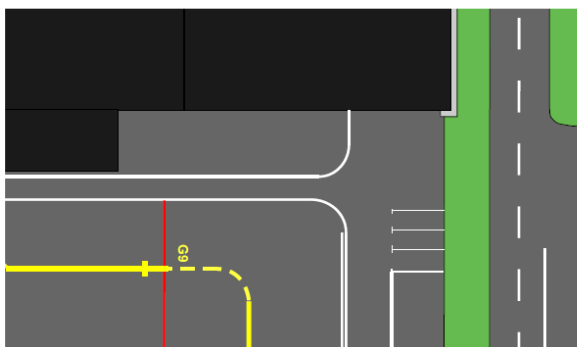
8.2 Odstavne površine omejene z belo črto (za samohodna vozila)

8.2.2

Namenjeni so izključno za parkiranje samohodnih vozil Centra splošnega letalstva ter carine in policije.

8.2.3

Pravila parkiranja samohodnih vozil so za določena parkirna mesta letal natančno določena (označeni parkirni boksi).

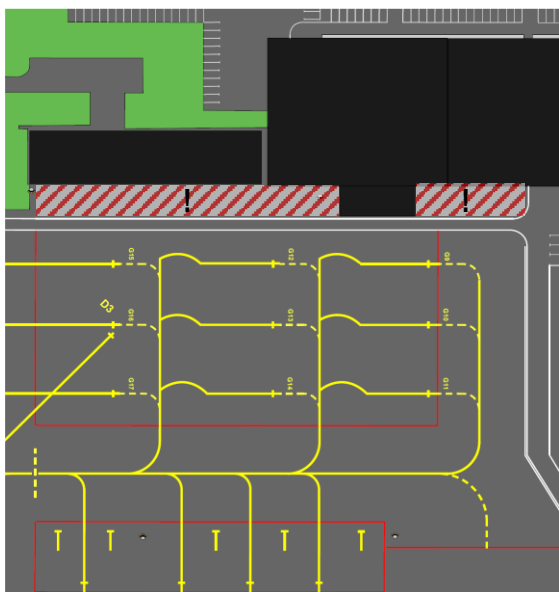

Slika 8.2.2; Parkirni boksi.

8.3 Izredna omejitev uporabe območja ESA

8.3.1

Za območje ESA je dovoljena časovna omejitev uporabe zaradi omogočanje prehoda letal in helikopterjev iz hangarjev.

Slika 8.3.1; Prikaz izredne omejitve območja ESA.

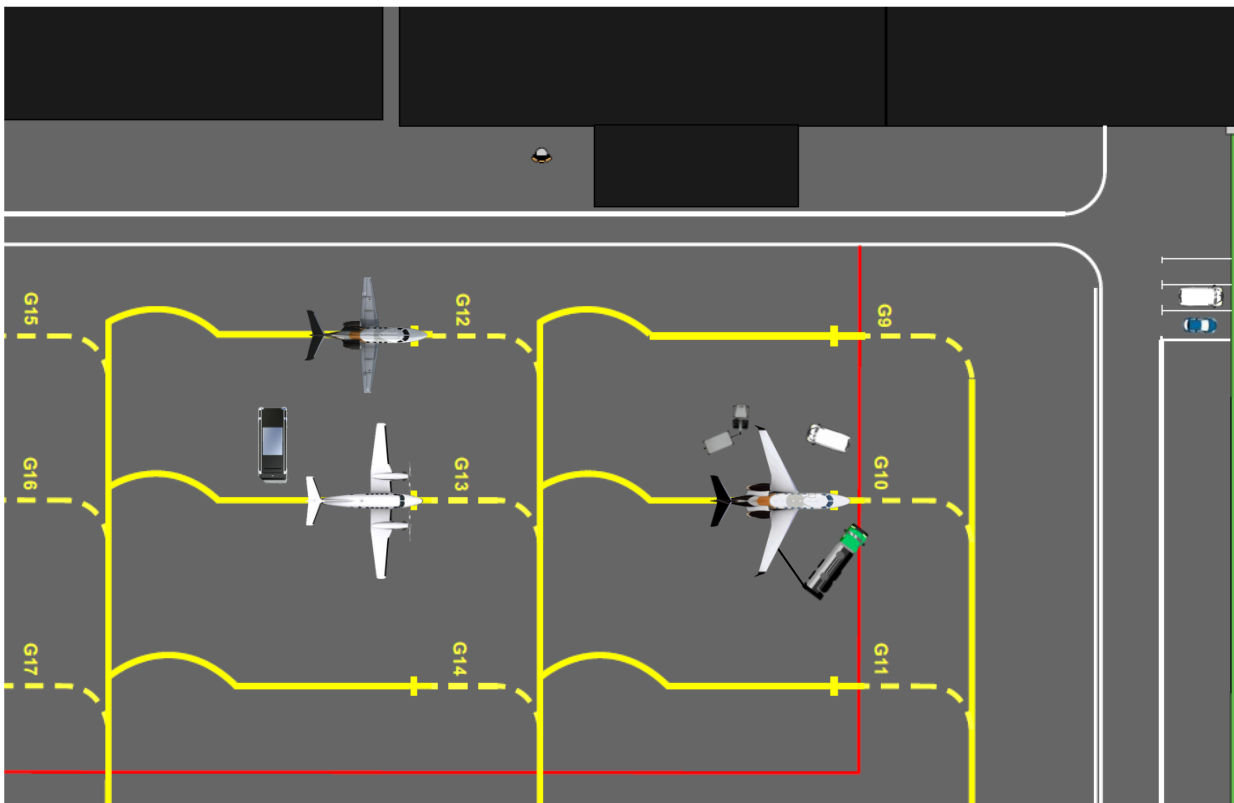
8.4 Pozicioniranje samohodnih vozil

8.4.1

V sklopu zemeljske oskrbe letala je potrebno omogočiti varen in nemoten dostop GSE (*Aircraft service arrangement*) do letala v zahtevanem časovnem sosledju, ki omogoča hkratno varno in tekoče izvajanje posameznih faz zemeljske oskrbe letala.

8.4.2

Na parkirnih mestih, se glede pozicij GSE upošteva pravilo po katerem njihova prisotnost pri letalu v ničemer ne ogroža varnosti premika letala na sosednjih parkirnih mestih in voznih stezah letal.

Slika 8.4.1; Prikaz pozicioniranja samohodnih vozil in vozil tehnične oskrbe letal na parkirnem mestu.

Namensko prazna stran

9 NEUGODNI VREMENSKI POJAVI

9.1 Splošno

9.1.1

Ekstremni vremenski pojavi na območju letališča predstavljajo za varnost v zračnem prometu večje varnostno tveganje (varnost delovnih procesov vezanih na zemeljsko oskrbo letal in potnikov).

9.1.2

Za spremljanje vremenskih pojavov, ki predstavljajo varnostno tveganje na zračni strani letališča je odgovorna AST.

9.1.3

Po potrebi AST skliče operativni posvet delovne skupine za delovanje letališča v izrednih vremenskih razmerah AAWGS (*Airport Adverse Weather Steering Group*) za usklajeno operativno pripravo in delovanje letališča v primeru dejanskega nastanka neugodnih vremenskih razmer na letališču.

9.1.4

V primeru zadostne stopnje verjetnosti za nastanek nevarnega vremenskega pojava na letališču, AST obveščanje nekaterih za varnost na zračni strani letališča ključnih operativnih služb.

Po prejemu obvestila so te dolžne spremljati nadaljnji razvoj vremena, se ustrezno pripraviti ter ob dejanskem nastanku nevarnega vremenskega pojava delati s svojimi internimi ukrepi in ukrepi, ki jih je določil upravljavec letališča

Slika 9.2.1; Neurje v neposredni okolici letališča (fotomontaža).

9.2 Neurje

9.2.1

Neurje na ali v neposredni okolici letališča predstavlja večje varnostno tveganje za letala, opremo in ljudi.

9.2.2

Zaradi visoke stopnje tveganja na zračni strani letališča, kot posledice neurja na ali v neposredni okolici letališča, so za njegovo potrebno zmanjšanje uvedeni določeni preventivni ukrepi, ki se delijo na tri stopnje obveščanja:

- Prva stopnja predstavlja izdajo opozorila za nevarnost neurja (razdalja 16 km ali manj od referenčne točke letališča – ARP s trendom približevanja). Izda ga ARSO-Sektor za letalsko meteorologijo na letališču Brnik (v nadaljevanju Meteo služba) in ga s pomočjo QAM sistema posreduje na AST s kodo VCTS. AST prejeto obvestilo nemudoma posreduje naprej do ključnih letaliških operativnih služb (priprave na bližajoče se neurje).
- Druga stopnja predstavlja izdajo opozorila za neurje na letališču oziroma v neposredni bližini letališča (razdalja 5 km ali manj od referenčne točke letališča – ARF). Izda ga Meteo služba in ga s pomočjo QAM sistema posreduje na AST s kodo (HVY) TS. Sprejeta koda predstavlja razglasitev največjega možnega tveganja za neurje, ki jo AST posreduje do ključnih letaliških operativnih služb. Posredovana informacija pomeni avtomatično prekinitev aktivnosti na odprtem prostoru zračne strani letališča ter umik osebja v zavetje.
- Tretja stopnja opozarjanja predstavlja preklic nevarnosti za neurje oziroma preklic alarma (vse začasno prekinjene aktivnosti se nemoteno nadaljujejo). AST informacijo o preklicu nevarnosti za neurje posreduje operativnim službam, ki so bile pred tem prejemniki opozorila za neurje na letališču (druga stopnja obveščanja).

Prva stopnja

9.2.3

Prva stopnja obveščanja za nevarnost nastanka nevihte lahko predstavlja določeno upočasnitev zemeljske oskrbe letal na račun izvajanja zahtevanih preventivnih varnostnih ukrepov na zračni strani letališča s ciljem zmanjšanja visokega varnostnega tveganja v primeru dejanskega razvoja nevihte s spremljajočimi se pojavi na letališču.

9.2.4

Po sprejemu opozorila za nevihto v bližini letališča, so operativne službe ob svojem rednem delu dolžne vzporedno izvajati preventivne ukrepe, ki so:

- Umik odvečne delovne opreme (GSE) in vozil iz območja parkirnih mest letal in letališke ploščadi v zavetje. V kolikor to ni mogoče, pregled in po potrebi izvedba dodatnega zavarovanja pred premiki.
- Prekinitev ne nujnih aktivnosti na odprtem prostoru.
- Dodatno zavarovanje letal na parkirnih mestih letal skladno z navodili letalskih prevoznikov (SLA) oziroma priporočili IATA IGOM (pričakovani močni sunki vetra).
- Pregled in izvedba predvidenega dodatnega zavarovanja vozil, delovne opreme (GSE), vključno z letalskimi kontejnerji (ULD) pred nekontroliranim premikom neposredno pri letalih in na širšem območju letališke ploščadi. To vključuje tudi potrebno zavarovanje prtljage in tovora pred vetrom in padavinami na odkritih transportnih vozovih in ULD enotah.
- Začasen umik in varno spravilo varnostnih stožcev od letal na parkirnih mestih (močan veter in možnost nastanka FOD).
- Uporaba komunikacije *Ground to Cockpit*, pri čemer je zemeljsko osebje (*ground crew*) seznanjena z obvestilom za bližino neurja in je dolžna spremljati nadaljnji razvoj (bližine) neurje (velika nevarnost udara strele v letalo).
- Oskrba letal z letalskimi gorivi pri čemer je izvajalec (Fuel supplier) seznanjen z obvestilom na bližino neurja in je dolžan spremljati nadaljnji razvoj (bližine) neurja. Upošteva se potreben čas za varen odklop cisterne od letala ter umik s cisterno od letala v varno zavetje v primeru povečanja nevarnosti (izdaja opozorila za nevihto na letališču).

Druga stopnja

9.2.5

Druga stopnja obveščanja (odredi AST) predstavlja izdajo alarma za nevihto na letališču. Predstavlja zahtevano začasno prekinitev vseh aktivnosti na prostem, torej na zračni strani letališča in umik ljudi v najkrajšem možnem času na varno (v zavetje). To stanje velja do preklica izdanega alarma.

9.2.6

Uporaba zavetja pod letali, pod avimostovi, v bližini kovinskih drogov oz. zadrževanje na prostem je v času razvoja nevihte na letališču življenjsko nevarno in temu ustrezno prepovedano. Popolno varno zavetje pred nevihto je zaprti prostor v objektu. Varo je tudi zadrževanje v letalu in vozilu ali GSE z zaprto vozniško kabino.

9.2.7

Zahtevani ukrepi po drugi stopnji obveščanja so:

- Seznanitev posadke letala o začasni prekinitvi aktivnosti na letališki ploščadi zaradi alarma za nevihto. Posadka letala, ki je že na letališki ploščadi o tem seznanjena kontrolor oskrbe letala. Posadka letala v prihodu na letališko ploščad o tem seznanjena LKZP.
- Prekinitev oskrbe letal z gorivom.
- Prekinitev oskrbe prtljažnikov letal. Tovor in prtljaga izven letala se umakne na varno in pod streho. Delovna sredstva, opremo in ULD-je se umakne od letala na varno in po potrebi dodatno zavaruje pred premikom. Vrata prtljažnikov letala se preventivno zaprejo.
- Prekinitev prehoda potnikov peš po letališki ploščadi in potniških stopnicah letala. Potnike, ki še niso zapustili terminala ali letala oziroma so na letalu, se zadrži v terminalu ali na letalu.
- Prekinitev premikov avimostov. V kolikor hitrost vetra doseže maksimalno dovoljeno za uporabo avimostov, se ti v dogovoru z vodjem letala čim prej umaknejo od letala, uvlečejo in zaprejo.
- Prehod potnikov na/iz letala po aviomostu, v kolikor je bil most že postavljen k letalu pred izdajo alarma za nevihto, se v času izdaje alarma lahko izvaja, vendar z vednostjo in z dovoljenjem vodje letala.
- Prekinitev uporabe inter-com zveze letala.
- Prekinitev vleke ali potisk (*push-back*) letal.
- Prekinitev ročnega usmerjanja letala na prostem (*parker-signalist*).
- Prekinitev upravljanja s kolesnimi podstavki letala na letalu.

Dopustne izjeme po drugi stopnji obveščanja so:

- Izkrčevanje potnikov in posadke iz zrakoplova splošnega letalstva v crew bus na izrecno zahtevo vodje zrakoplova, pri čemer posadka in potniki prevzemajo na lastno odgovornost vsa povezana tveganja za predmetno aktivnost v času izdanega alarma za nevihto.

Tretja stopnja

9.2.8

Preklic nevarnosti predstavlja nadaljevanje zemeljske oskrbe letal, po posvetovanju z letališko Meteo službo. Odobri jo AST.

9.2.9

Za učinkovito obveščanje vseh potrebnih operativnih služb po predvidenih stopnjah ukrepov v zvezi z neurjem, je odgovorna AST.

9.3 Sunki vetra

9.3.1

Močan do orkanski veter predstavlja na zračni strani letališča večje varnostno tveganje.

9.3.2

Tveganje predstavlja možnost nekontroliranih premikov tako letal kot opreme (GSE) in ostalega, kar ni ustrezno zavarovano na ali v neposredni okolici parkirnega mesta letala oziroma na območju zračne strani letališča .

9.3.3

Zahteve in priporočila glede zaščite letal v primeru močnega do orkanskega vetra, so pri določenih letalskih prevoznikih že del vsebine operativnih priročnikov za zemeljsko oskrbo letal.

V kolikor takšnih navodil ni, se preventivni ukrepi izvajajo skladno z navodilo iz IATA IGOM (*High winds conditions and activity*).

9.3.4

Pri vremenski napovedi za hitrost vetra 25 vozlov (45 km/h) in več na območju letališča, se na zračni strani letališča zahteva povečana pripravljenost vseh tam delujočih operativnih služb, ki vključuje pravočasno izvajanje preventivnih ukrepov za preprečevanje nekontroliranih premikov iz dejavnosti zemeljske oskrbe letal, sprejema in parkiranja zrakoplovov, vzdrževanja zrakoplovov in drugih dejavnosti na letališču.

9.3.5

Letališka Meteo služba v primeru, ko izmerjena hitrost vetra ali sunek vetra na letališču preseže 22 vozlov (40 km/h), posreduje po ustrezni kodi s pomočjo QAMa na AST opozorilo za močan veter in sunke vetra. AST prejeto opozorilo nemudoma posreduje naprej vsem operativnim službam iz pripravljenega seznama obveščanja za nevarnost močnega vetra.

9.3.6

Po izmerjenem sunku, vetra na letališču, katerega hitrost presega 22 vozlov, oziroma sprejetem opozorilu (Meteo služba) in posredovanem opozorilu za močan veter na območju letališča od AST, se na vseh zrakoplovih v prihodih izvaja dodatno zavarovanje koles (dodatni kolesni podstavki) in v kolikor je to mogoče tudi ustrezno usmerjanje zrakoplovov na parkirnih mestih.

9.3.7

Po izmerjenem sunku vetra na letališču, ki preseže 22 vozlov (44 km/h), se pristopi k začasnemu umiku in prekinitvi postavljanja varnostnih stožcev pri letalu (FOD tveganje)

9.3.8

Ukrepa pod točko 9.3.6 in 9.3.7 se zahtevata dokler izmerjena hitrost na letališču v trajanju ene ure ne preseže 20 vozlov (36 km/h), oz. dokler Meteo služba na letališču ne prekliče opozorila za nevarnost močnega vetra (sunkov vetra) na letališču.

9.3.9

Glede uporabe transportnih vozov velja stalna zahteva za zavarovanje le teh pred nekontroliranimi premiki zaradi vetra ali zračnega toka motorjev letal.

- Kolesni podstavki pod kolesom transportnega vozička za ročno prtljago (DAA) pri letalu (polne stranice vozička).
- Položaj osi vlečnega droga transportnega voza, ki preprečuje njegov nekontroliran premik.
- Zahtevana minimalna razdalja transportnega voza od letala (2m).
- Umik nepotrebnih (praznih) transportnih voz od letala.

9.3.10

Pri hitrosti vetra nad 30 vozlov (55 km/h) je potrebno postopno uvajanje preventivnih ukrepov zemeljske oskrbe letala (odpiranje in zapiranje potniških in tovornih vrat in druge), kot to predpisujejo posamezni letalski prevoznik v svojem operativnem navodilu za zemeljsko oskrbo letala (GOM, AHM ali STM).

9.4 Sneženje in ledeni dež

9.4.1

Večja količina zapadlega mokrega snega ali dežja, ki zmrzuje na letališki ploščadi, predstavlja za varnost zračnega prometa na letališču večje varnostno tveganje.

9.4.2

Letališka Meteo služba v primeru pričakovanega obilnejšega sneženja (več kot 5 cm/24h) ali dežja, ki bo zmrzoval, posreduje po ustrezni kodi s pomočjo QAM sistema na AST opozorilo za obilnejše sneženje ali za dež, ki bo zamrzoval. AST prejeto opozorilo nemudoma posreduje naprej vsem operativnim službam iz pripravljenega seznama obveščanja za nevarnost sneženja ali dežja, ki bo zamrzoval.

9.4.3

Postopki ročnega odstranjevanja snega so zapisani v dokumentu »Razleditev in protileditev letal«; Fraport Slovenija d.o.o.

9.4.4

Zaradi varnosti letal se pri strojnem pluženju (odmetavanju) snega v bližini letal na letaliških ploščadih zahteva od izvajalca dodatna previdnost in ustrezno prilagojena hitrost pluženja. Manj kot dva metra od katerega koli dela letala strojno pluženje (odmetavanje) snega pri letalu na letaliških ploščadih ni dovoljeno.

9.4.5

Sneženje in ostanki snega ali spolzka oz. poledenela površina na parkirnem mestu letala zahteva dodatno zavarovanje letal pred premikom letala (kolesni podstavki). V času sneženja se zaradi zmanjšane vidnosti zahteva uporabo varnostnih stožcev za označitev izpostavljenih delov letal.

9.5 CAT II/III

9.5.1

Podatek o nastopu CAT II/III pogojev je objavljen v FIS (Flight Information Sistem)

9.5.2

Letala v postopku vleke na glavno letališko ploščad vedno spremlja spremno vozilo Follow me.

9.6 Prenočevanje ali daljši postanek letala

9.6.1

Prenočevanje letal ali daljši postanek letala lahko ob nenadnem močnem vetru ali drugih vremensko ekstremnih pojavih, predstavljala za letala večjo varnostno tveganje (premik ali poškodba).

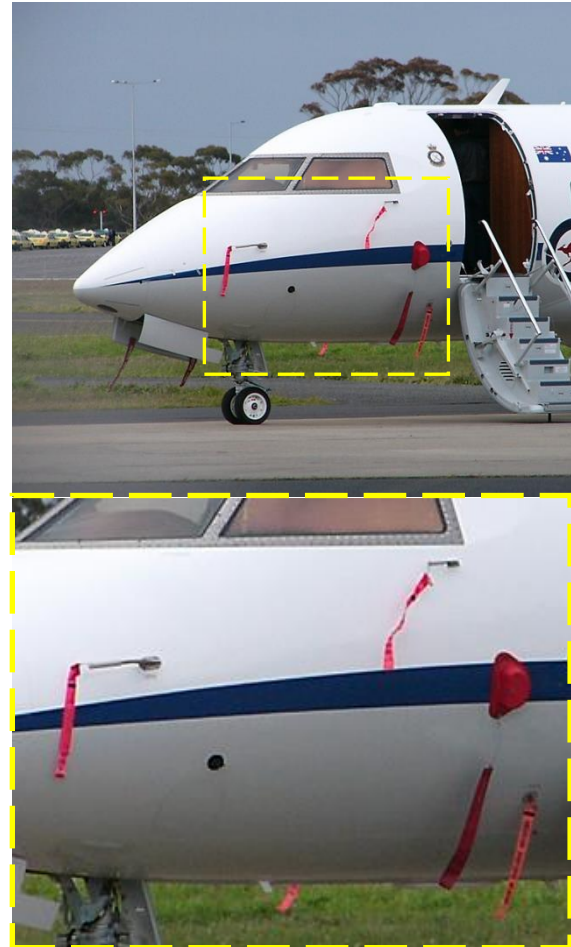
Letala

9.6.2

Vsako letalo, mora biti za namen prenočevanja ali daljšega postanka, dodatno zavarovano za preprečevanje nekontroliranega premika letala na parkirnem mestu (dodatni kolesni podstavki pod kolesi letala).

9.6.3

Za prenočevanje ali daljši postanek letala se od letalskega prevoznika zahteva ustrezna zaščita (prevleka z varnostnim trakom "remove before flight") vstopnih mest indikatorjev na trupu in krilu letala.

Slika 9.6.1; Zaščitna prekrivala z opozorilnim trakom "Remove before flight".

9.6.4

Od letala se morajo po zaključeni oskrbi, to je pred prenočevanjem ali pred daljšim postankom, umakniti vsa tehnična sredstva (GSE).

9.6.5

Potniške stopnice se lahko umaknejo od potniških vrat letala šele po tem, ko so potniška vrata v celoti zaprta.

9.6.6

Prtljažniki letala se morajo po umiku trakov ali dviznih ploščadi ustrezno zapreti.

Helikopterji

9.6.7

Za prenočevanje ali daljši postanek helikopterjev na ploščadi splošnega letalstva se od letalskega prevoznika zahteva ustrezna zaščita (prevleka z varnostnim trakom "remove before flight") vstopnih mest indikatorjev na trupu helikopterja in zavarovanje rotorskih lopatice pred premikom.

Slika 9.6.2; Zaščitna rotorskih lopatic pred premikom.

Namensko prazna stran

10 OBVLADOVANJE SMETI IN TUJKOV (FOD)

10.1 Splošno

10.1.1

Vsak prosto ležeč predmet ali smeti na območju manevrskih površin in območju za gibanje zrakoplovov, lahko predstavlja veliko tveganje za varnost letala (letalski motorji in podvozje letala).

Slika 10.1.3; Posledice FOD na motorjih letal.

Slika 10.1.1; FOD (smeti) na letališki ploščadi.

10.1.2

Upravlavec letališča z jasnim FOD preventivnim programom zagotavlja zahtevano čistost voznih površin letal, parkirnih mest in nasploh celotne ploščadi z njeno neposredno okolico.

Slika 10.1.4; Pobrane smeti (FOD) iz letališke ploščadi.

Slika 10.1.2; Zračni vrtinec pred delujočim motorjem transportira smeti iz tal v motor.

10.1.3

V sklopu potrebnih usposabljanj zaposleni za delo (agent zemeljske oskrbe, pogodbeni podizvajalci, vzdrževanje letala in drugi), se mora izpostavljati varnostna kultura, katere del je tudi nastanek in ravnanje (ukrepanje) s FOD.

10.1.4

Odgovornost za potrebno in zahtevano čistočo na zračni strani letališča je odgovornost vseh. Tako tistih, ki jim je

to delovno mesto, kot tistih, ki upravljajo z omenjeno površino.

10.1.5

Postavitev ali puščanje naprav ali predmetov na površinah namenjenih gibanju zrakoplovov in njihovih varnostnih območij ter servisnih cestah je prepovedano.

10.1.6

Vsak, ki opazi FOD:

- v manjši razsežnosti ga mora nemudoma odstraniti in odložiti v FOD koš.
- v večji razsežnosti ali se ta nahaja v območju za katero je za vstop potrebno pridobiti dovoljenje od LKZP se o tem takoj obvesti AST.

10.1.7

V FOD koš je dovoljeno odlagati samo FOD, torej manjše smeti, ki so bile najdene ali pobrane iz površin na zračni strani letališča.

FOD koš ne predstavlja klasičnega koša za smeti, zato ni dovoljeno odlagati smeti, ki ne zapadejo po klasifikacijo FOD.

Slika 10.1.5: Smeti iz letališke ploščadi sodijo v namenski smetnjak (letališka ploščad brez FOD).

10.2 Pregledi

10.2.1

Manevrske površine in območje za gibanje zrakoplovov se mora pred vsako uporabo pregledati, skladno s vsebino dokumenta »Obvladanja smeti in tujkov na zračni strani letališča in kontrola koeficienta drsnosti vzletno-pristajalne steze«; Fraport Slovenija d.o.o.

10.2.2

V sklopu pregleda izhajajoč iz predhodnega člena, je potrebno zagotoviti:

- Da je površina brez poškodb in brez prisotnosti FOD.
- Da je očiščena (sneg in led) ter da so zagotovljeni pogoji za varno vožnjo vozil in letal (zimski čas).
- Da je horizontalna in vertikalna signalizacija na zadostno vidna (v vseh pogojih vidljivosti).
- Da je svetlobno zaznamovanje ter osvetlitev površin in ovir na brezhibna in zadostna (nočni čas).

10.3 Pregled parkirnega mesta letala pred prihodom letala

10.3.1

Pred prihodom letala mora odgovorna oseba za sprejem letala pregledati parkirno območje letala (parker-signalist in/ali kontrolor oskrbe letala). V sklop pregleda parkirnega mesta spada:

- Da je območje parkirnega mesta brez poškodb (beton in asfalt) ter čisto (brez FOD).
- Da v varnostnem območju parkirnega mesta zrakoplova (ERA) ni ovire za prihajajočo letalo (GSE, vozilo ali drugo).
- Da se na namenskem mestu parkirnega mesta nahajajo kolesni podstavki in varnostni stožci (zavarovanje zrakoplova).
- Da je aviomost operativen (postavljen v pravilen položaj za sprejem letala) in operater na mostu.
- Da je parkirno mesto v stanju varno sprejeti zrakoplov (višina snega ali kupov snega na območju parkiranja letala).

10.3.2

V primeru, da bi lahko katera od predhodno naštetih postavk, predstavljala ogrožanje varnosti zrakoplova, mora odgovorna oseba za prihod letala in pregled parkirnega mesta, o tem nemudoma obvestiti AST (dodeljevanje parkirnih mest letal ter posredovanje omenjenih informacij LKZP).

10.4 Kolesni podstavki in varnostni stožci kot FOD

10.4.1

Zapuščeni kolesni podstavki in varnostni stožci na območju letališke ploščadi predstavljajo nevarnost za FOD incident.

10.4.2

Neuporabljeni kolesni podstavki in varnostni stožci se morejo nahajati v namenskem prostoru za njihovo hrambo:

- Nose-in pozicijah v namenskih košarah.
- Ostalo; v namenskih vozilih.

10.4.3

V primeru vleke letala iz parkirnega mesta letališke ploščadi (*Hangar tow*) je odgovorna služba za dodeljevanje parkirnih mest (AST), takoj po vleki letala iz parkirnega mesta dolžna obvestiti ustrezno službo za pregled izpraznjenega parkirnega mesta v kar spada med drugim tudi pregled morebitne prisotnosti kolesnih podstavkov in varnostnih stožcev na poziciji (spravilo). V primeru odsotnosti službe SOL je to služba GaRS.

Namensko prazna stran

11 OZNAČEVANJE IN ZAVAROVANJE LETAL

11.1 Splošno

11.1.1

Označevanje izpostavljenih delov letala na parkirnem mestu predstavlja standarden preventivni ukrep za zmanjšanje tveganja poškodbe osebja pri letalu, še posebej pa izpostavljenih delov letala na parkirnem mestu (samohodna vozila in GSE).

11.1.2

Zavarovanje letala na parkirnem mestu predstavlja standarden preventivni ukrep za preprečitev nenadzorovanega premika letala.

11.1.3

Pri samostojnem prihodu letala na parkirno mesto glavne letališke ploščadi se zahteva zavarovanje (kolesni podstavki) in označevanje (varnostni stožci) letala.

11.1.4

Pri samostojnem prihodu letala na parkirno mesto ploščadi splošnega letalstva se zahteva izvajanje samo zavarovanje (kolesni podstavki) letala.

11.1.5

V primeru vleke letala na parkirno mesto glavne letališke ploščadi ali ploščadi splošnega letalstva (*Position tow*), je za zahtevano in ustrezno zavarovanje letala odgovoren izvajalec vleke.

11.2 Splošno označevanje izpostavljenih delov letala

11.2.1

Upravljevalci letališča predpisujejo minimalne zahteve za označevanje letala, ki so navedene v tem poglavju in jih je potrebno spoštovati.

Prevozniki letal lahko zahtevajo dodatne oz. strožje zahteve.

11.2.2

Označevanje izpostavljenih delov letala na parkirnem mestu se izvaja s pomočjo ustrezno odsevnih varnostnih stožcev z namestitvijo 0,5 – 1,0 m od označevanega izpostavljenega dela letala.

11.2.3

Varnostni stožci se namestijo na izpostavljenih delih letala:

- v primeru vleke letala po zaustavitvi letala.
- v primeru samostojnega prihoda letala po zaustavitvi letala ter ugasnitvi vseh motorjev letala in *anticollision light*.

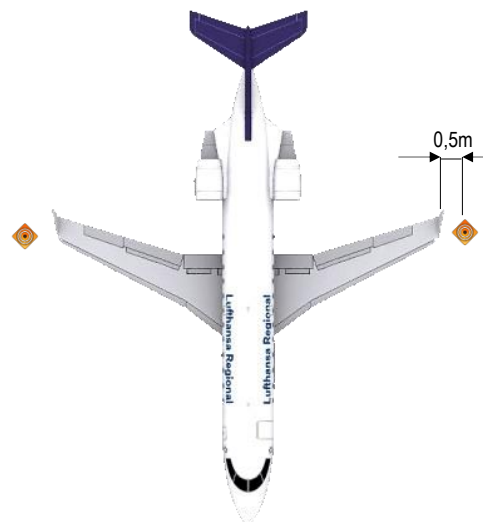
11.2.4

Varnostni stožci se nahajajo na izpostavljenih delih letala zaključene faze zemeljske oskrbe letala. Umaknejo se pred izdajo dovoljenja za zagon motorjev letala.

11.3 Označevanje letal z motorji na repu

10.3.1

Označevanje izpostavljenih delov letala na *nose-in* parkirnih mestih:

Slika 11.3.1; Postavitev varnostnih stožcev pri letalu z motorji na repu na *nose-in* parkirnih mestih.

11.3.2

Označevanje izpostavljenih delov letala na samoizhodnih parkirnih mestih:

Slika 11.3.2; Postavitev varnostnih stožcev pri letalu z motorji na repu na samoizhodnih parkirnih mestih .

Slika 11.4.2; Položaj varnostnih stožcev v območju krila in motorjev (propelersko letalo).

11.4 Označevanje letal z motorji na krilu

11.4.1

Označevanje izpostavljenih delov letala na *nose-in* parkirnih mest:

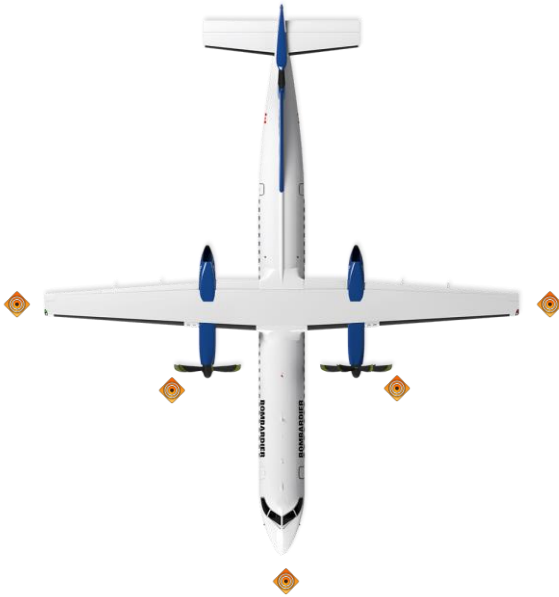
Slika 11.4.1; Položaj varnostnih stožcev v območju krila in motorjev (reaktivno letalo).

11.4.2

Označevanje izpostavljenih delov letala na samoizhodnih parkirnih mestih:

Slika 11.4.3; Položaj varnostnih stožcev v območju krila, motorjev in nosa (reaktivno letalo).

Slika 11.4.4; Položaj varnostnih stožcev v območju krila, motorjev in nosa (propelersko letalo).

11.5 Označevanje varnostnega območja letala ob hkratni uporabi prednjih in zadnjih potniških vrat letala

11.5.1

V primeru hkratnega vstopa/izstopa potnikov na prednja in zadnja potniška vrata letala (potniške stopnice), se dostop do območja motorja letala in območja pod krilom letala, omeji v celotni razdalji krila.

V nasprotnem primeru mora ustrezen čas pod krilom zagotavljati prepoved dostopa potnikov v območje krila, pooblaščen odgovorna oseba.

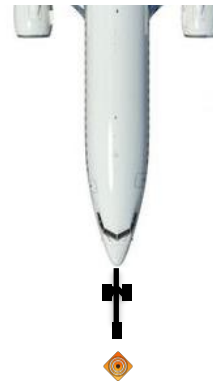

Slika 11.5.1; Omejitvena pregrada krila letala za čas transferja potnikov pri letalu.

11.6 Označevanje letala pri prisotnem vlečnem drogu letala

11.6.1

V kolikor je vlečni drog letala priklopljen na nosno kolo letala (brez priklopljenega vlačilca/vozila za potisk) ali je slednji samo postavljen pred nosnim kolesom letala se pred vlečnim drogom letala v smeri osi letala zahteva preventivna postavitev varnostnega stožca.

Slika 11.4.4; Položaj varnostnega stožca pri prisotnem vlečnem drogu letala.

11.7 Zasilni umik varnostnih stožcev iz varnostnega območja

11.7.1

Zasilni umik varnostnih stožcev iz varnostnega območja letala je v času postanka letala na parkirnem mestu dovoljen:

- Neurje: prva faza alarmiranja.
- Sunki vetra: po izmerjenem sunku vetra, katerega po hitrosti preseže 22 vozlov (40km/h).

11.7.2

Po prenehanju razloga za zasilni umik varnostnih stožcev od letala, se le ti namestijo nazaj.

11.8 Zavarovanje letala

11.8.1

Zavarovanje letala se izvaja skladno z navodili letalskih prevoznikov. V koliko teh podatkov ni se izvaja zavarovanje letala podstavki skladno s priporočili IATA IGOM.

11.9 Privezovanje letal na parkirnih mestih v vgrajenimi mesti za privezovanje

11.9.1

Na glavni letališki ploščadi ni parkirnih mest, ki bi imela vgrajena mesta za privezovanje letal.

11.9.2

Na ploščadi splošnega letalstva so na parkirnem območju GA3 in GA4 nameščena mesta za privezovanje letal.

11.9.3

Privezovanje letal na parkirnem območju GA3 in GA4 je dovoljeno za letala z maksimalno težo do 4000 kg (4 t).

12 POŽARNA VARNOST

12.1 Splošno

12.1.1

V primeru požara je čas odzivanja odločilni faktor za preprečitev katastrofe.

12.1.2

V primeru požara ima zemeljsko osebje na razpolago sredstva (prenosni gasilni aparati) za preprečitev njegove širitve.

12.1.3

Zemeljsko osebje mora biti seznanjeno z lokacijo najbližjega telefona ali požarnega alarma, kot tudi z lokalno klicno številko ali radijskim kanalom za klice v sili.

12.1.4

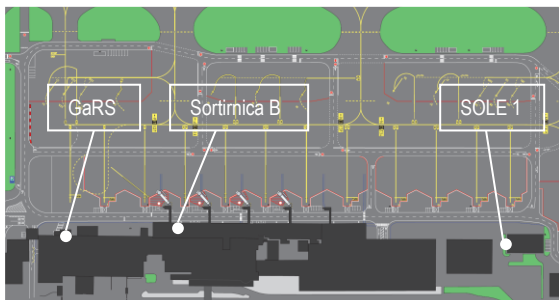
Preventivne ukrepe glede zaščite pred požarom obravnava in določa Pravilnik o gasilski in reševalni službi na javnem letališču RS.

12.2 Osnovna požarna preventiva na zračni strani letališča

12.2.1

Za preprečevanje ognja (požara) na letališki ploščadi velja naslednje:

- Kajenje na zračni strani letališča je prepovedano.
- Kajenje je dovoljeno samo v za to namenjenih namenskih prostorih (glej sliko 12.2.1). Cigaretni ogorki se odlagajo ugasnjeni samo v za ta namen namenske smetnjake.
- Uporaba odprtega ognja ali delo z orodjem, ki povzroča iskrenje brez najave na VOC (najava del) in nadzora gasilskega osebja ni dovoljeno.

Slika 12.2.1; Lokacije namenskih prostorov za kajenje.

12.3 Odzivanje v sili

12.3.1

V primeru nastanka okoliščin, ki predstavljajo nevarnost tako za zdravje, kot za življenje ljudi oziroma materialno škodo (nevarnost požara, požar, razlitje goriva in DGR incident), ukrepaj v skladu z naslednjimi smernicami:

- ukrepaj skladno z lokalnimi postopki za krizno situacijo,
- obveščaj in rešuj tistega, ki je v nevarnosti,
- obveščaj gasilsko in reševalno službo,
- obveščaj posadko letala ali pristojne/prisotne na letalu,
- usmerjaj gasilsko in reševalno službo,
- nudi pomoč pri reševanju,
- ne izpostavljalj oziroma ne ogrožaj lastnega zdravja ali življenja.

12.3.2

Krizne situacije:

- izlitje goriva,
- pregrete zavore podvozja letala,
- požar na motorju letala,
- požar v prtljažniku ali potniški kabini letala,
- požar na opremi (GSE),
- DGR incident/accident in
- ostalo

12.4 Obveščanje v sili (klici)

12.4.1

Obveščanje gasilsko reševalne službe je mogoče:

- Klic na interni telefon št. **112**
- Klic na stacionarni telefon št. **04 2061 112**
- Klic po radijski postaji (območje 0,7m) **kanal 3** in (območje 2m), prioriteto **kanal 2** (slišnost Gasilska služba in LKZP) ali **kanal 1** (slišnost Gasilska služba).

12.4.2

Pri klicu v sili se klicatelj identificira in pove za kaj gre, ter poda kolikor se da natančno lokacijo mesta dogodka.

12.5 Oskrba letala z gorivom

12.5.1

Za izvedbo postopka oskrbe letala z gorivom je zahtevana pravilna:

- spojitve letala z viri oskrbe z gorivom in
- namestitve postopka ozemljitve.

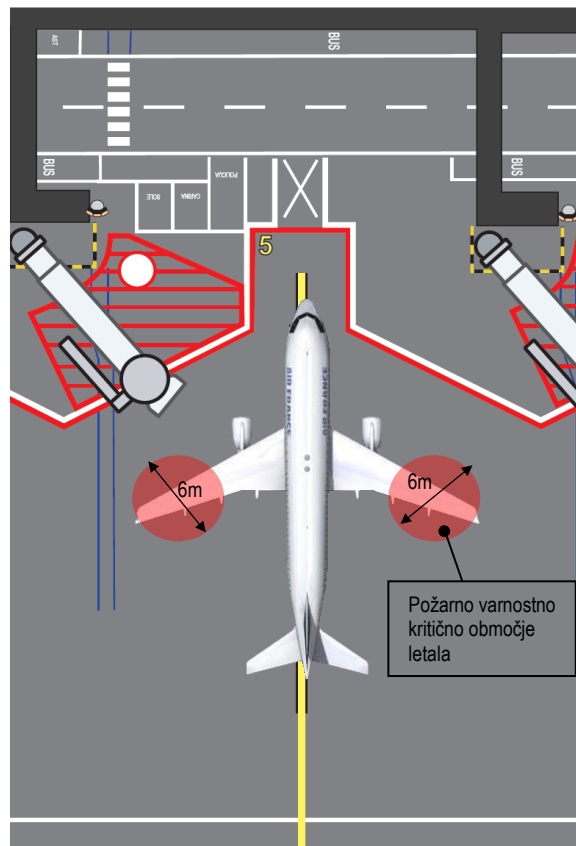
12.5.2

V času oskrbe letala z gorivom veljajo naslednji varnostni pogoji:

- Uporaba odprtega ognja je prepovedana.
- Uporaba mobilnega telefona je v varnostno kritičnem območju v času oskrbe letala z gorivom prepovedana.
- Vozila in GSE so pri letalu postavljena tako, da je v sili mogoč takojšen umik osebja, in cisterne z gorivom (smeri naprej) ter potnikov pri evakuaciji.
- Vožnja preko cevi za pretakanje goriva in ozemljitev letala s cisterno je prepovedana.
- Motorji letala ugasnjeni. Izjema je delovanje pomožnega agregata (APU) in zunanje oskrbe letala z električno energijo (GPU).
- Priklop (odklop) električnega kabla za oskrbo letala z zunanjo energijo (GPU) v času oskrbe letala z gorivom ni dovoljen.
- Zagon pomožnega agregata na letalu (APU) in GPU ni dovoljen.
- Izvajanje dejavnosti, ki bi lahko povzročile iskre so prepovedane.
- Električna centrala (GPU) mora biti postavljena izven požarno varnostnega območja. Izpuh GPU mora biti obrnjen stran od požarnega varnostnega območja letala.
- Zunanje ogrevanje/hlajenje potniške kabine letala je prepovedno.
- V primeru, da ima letalo pomožni agregat (APU), z izpuhom usmerjenim v požarno varnostno območje le ta ne sme delovati.

12.5.3

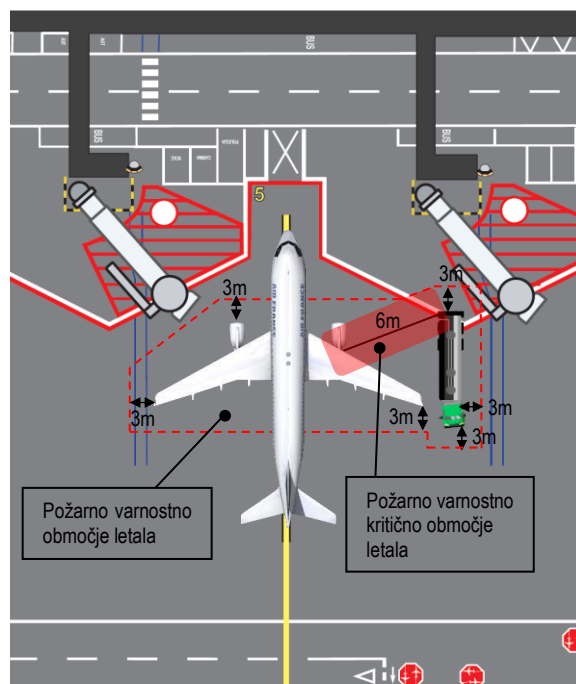
V času prečrpavanja goriva na letalo je prepovedan dostop vozil in GSE v požarno kritično območje izpod oddušnega ventila rezervoarja letala na spodnji strani konice krila.

Slika 12.5.1; Požarno varnostno kritično območje.

12.5.4

Požarno kritično območje letala se v času oskrbe z gorivom nahaja tudi na območju med cisterno z gorivom in samim letalom (cev za prečrpavanje goriva in vodnik za električno razelektritev letala).

Slika 12.5.2; Požarno varnostno območje v času oskrbe letala z gorivom.

12.5.5

Za času oskrbe letala z gorivom, je med drugim potrebno upoštevati zahteve, ki jih določa »Pravilnik o reševalni in gasilski službi na javnem letališču« RS.

12.5.6

V času oskrbe letala z gorivom (potniki na krovu ali med njihovim izkrcavanjem in vkrcavanjem) mora letalski prevoznik zagotoviti varnostne zahteve z veljavno evropsko zakonodajo.

12.5.7

V času oskrbe letala z gorivom (potniki na krovu ali med njihovim vkrcavanjem in izkrcavanjem), je za pravočasno alarmiranje v primeru izlitja goriva in mogočih posledičnih kriznih razmerah, zahtevana ustrezna komunikacija med posadko letala in izvajalcem oskrbe z gorivom.

12.5.8

Komunikacija med posadko na letalu in izvajalcem oskrbe z gorivom (potniki na krovu ali med njihovim izkrcavanjem in vkrcavanjem) se izvaja s pomočjo tretje osebe z zagotavljanjem:

- stalnega vidnega kontakta s pilotom na letalu
- inter-com zveze s pilotom na letalu.

Tretja oseba je odgovorna tudi za zagotavljanje prostih evakuacijskih poti in asistenco v primeru evakuacije letala.

12.5.9

V času atmosferskih razelektritev (nevihta na ali v neposredni okolici letališča), oskrba letala z gorivom ni dovoljena. (glej poglavje 9)

Slika 12.5.3; Prepoved oskrbe z gorivom.

12.5.10

V času oskrbe letala z gorivom s potniki na krovu ni dovoljena hkratna oskrba letala s catering vozilom (servisna vrata na letalu) in čiščenje notranjosti letala.

12.6 Izlitje goriva

12.6.1

Izlitje goriva letala predstavlja veliko požarno tveganje.

12.6.2

V primeru nastanka izlitja goriva upoštevaj naslednje smernice:

- Oskrba letala se mora takoj ustaviti/prekiniti.
- Vodja letala (dežurni mehanik na letalu) mora biti takoj obveščen o dogodku zaradi nadaljnjih odločitev (evakuacija letala ter njen način).
- Pri postopku oskrbe letala z gorivom mora biti vodja oskrbe z gorivom takoj obveščen o dogodku zaradi potrebne prekinitve oskrbe letala z gorivom ter izvedbe umika cisterne goriva.
- O dogodku mora biti takoj obveščena letališka gasilska služba.
- Izvede se umik zemeljske opreme vključno z cisterno goriva iz okolice letala, kjer je prišlo do izlitje goriva.
- Zavarovanje območja razlitja goriva.
- Prepovedan pristop vozil v radiu 15m okrog izlitega goriva (z izjemo letališke gasilske službe).

12.6.3

Ponovna oskrba letala ni dovoljena dokler ni zaključena intervencija (ustrezno odstranjeni ostanki izlitega goriva ter odkrit vzrok nastanka izlitje goriva). Ponovno oskrbo odobri vodja letala (dežurni mehanik).

12.7 Pregrete zavore na podvozju letala

12.7.1

V primeru, da se letalo pripelje na parkirno mesto s pregretim zavorami ali celo ognjem v območju koles letala, mora odgovorna oseba sprejema letala ali drugi, ki to opazi, to nemudoma sporočiti letališki gasilski enoti.

12.7.2

Pri pregretim zavorah letala ali požaru na območju koles letala, obstaja zelo velika nevarnost eksplozije (zavore ali gume koles letala).

Do prihoda gasilske enote, se je potrebno umakniti na ustrezno varnostno razdaljo od pregretega ali gorečega podvozja letala.

12.7.3

Dokler odgovorna oseba letališke gasilske enote ne dovoli pristop k letalu, se nihče drug, razen letališke gasilske službe ne sme približati območju podvozju letala s pregretimi zavorami ali ognjem na območju koles.

- Takoj obvesti letališko gasilsko službo.
- Poskušaj pogasiti požar.
- Pomagaj kabinskemu osebju pri evakuaciji potnikov iz letala.

12.8 Požar na motorju letala

12.8.1

V času zagona motorjev letala lahko pride do požara na motorju letala.

Slika 12.8.1; Požar na motorju letala.

12.8.2

Za primer požara na motorju letala (*jet engines*), je potrebno vedeti, da imajo le ti vgrajen lasten požarni sistem za gašenje na motorju, ki ga aktivira pilot letala.

12.8.3

Poseganje v motor letala z nedovoljenim gasilnim sredstvom, lahko povzroči na letalskem motorju trajne poškodbe ali celo njegovo popolno uničenje.

12.8.4

Šterter letala ali vodja postopka *push-back*, mora v primeru nastanka požara na letalskem motorju:

- nemudoma sporočiti pilotu letala in
- obvestiti letališko gasilsko službo in LKZP.

12.9 Požar na/v letalu

12.9.1

V primeru požara na/v letalu, oseba ki to opazi:

- Takoj obvesti vodjo letala (odloča o nadaljnjih aktivnostih) ali osebja na letalu.

12.9.2

V primeru prejete informacije o indikaciji požara v tovornem prostoru letala, lahko vrata prtljažnika tovornega prostora odpre samo letališka gasilska služba po opravljeni termoviziji letala ter v skladu z navodili dela letališke gasilske službe.

12.10 Požar na opremi za oskrbo letala

12.10.1

V primeru, da pride do požara na GSE letala, ki so v kakršnem koli kontaktu z letalom, je potrebno:

- takoj o tem obvestiti posadko letala in letališko gasilsko službo.
- takoj ustaviti polnjenje goriva (v primeru izvajanja).
- izključiti ali odklopiti gorečo opremo od letala.
- čim prej odstraniti gorečo opremo od letala.
- Poskušati omejiti požar do prihoda letališke gasilske službe.

12.11 Evakuacija iz letala

12.11.1

V času zemeljske oskrbe letala, se lahko kadarkoli zgodi potreba za evakuacijo letala. Varnost potnikov in osebja na letalu je v takih okoliščinah še posebej pomembna.

12.11.2

Odločitev in metoda evakuacije letala je odvisna od vrste krizne situacije in dejanske ogroženosti letala. Odločitev za evakuacijo ter njen obseg in oblika je v pristojnosti vodje letala in poteka skladno z organizacijskimi pravili letalskega prevoznika na dane razmere.

12.11.3

Odgovornost vsake organizacije vključene v proces zemeljske oskrbe letala je:

- da zagotovi osveščanje osebja o specifičnih odgovornostih v primeru določenih kriznih razmer.
- da zagotovi ustrezna navodila ter usposobljenost osebja za delo in odzivanje v primeru kriznih razmer (postopki v sili).

12.11.4

Zasilna evakuacija v primeru večjega izliva goriva ali požara na letalu ob uporabi potniških stopnic ali aviomostu lahko zahteva tudi uporabo zasilnih izhodov na letalu.

Vsa servisna vrata potniške kabine na letalu morajo biti temu primerno brez ovir na ploščadi in sicer na razdalji vsaj 7,5m od letala (vozila in GSE).

12.11.5

Evakuacija iz letala je lahko potrebna tudi, ko na letalu ni posadke in potnikov (catering, čistilci, vzdrževanje letala).

O morebitnih postopkih evakuacije odloča vodja intervencijske enote letališke gasilske službe.

Namensko prazna stran

13 DOSTOP NA ZRAČNO STRAN LETALIŠČA

13.1 Splošno

13.1.1

Vstop osebam in vozilom na nadzorovani del (zračna stran) letališča je dovoljen samo z dovoljenjem upravljavca letališča.

13.1.2

Za vstop na zračno stran letališča se uporabljajo vstopne točke, ki jih je določil upravljavec letališča.

13.1.3

Vstopna vrata na zračno stran letališča so prikazana v prilogi B in C. Glej tudi poglavje 13.5 in 13.4.

13.1.4

Varnostni (*Security*) nadzor glede dostopa na letališko ploščad je v pristojnosti strokovne službe upravljavca letališča, to je Služba za varnost in varovanje (SAS), Fraport Slovenija, d.o.o.

13.1.5

Fizično varnostni (*Security*) nadzor glede dostopa na letališko ploščad izvaja pogodbeno varnostna služba s potrebnimi pooblastili upravljavca letališča.

13.2 Dovoljenje za služben vstop osebja (zadrževanje)

13.2.1

Osebe za služben vstop na zračno stran letališča potrebuje dovoljenje, ki ga na podlagi odločbe CAA, izda upravljavec letališča (rumena ID kartica), to je Fraport Slovenija d.o.o. Izdajo omenjenega dovoljenja predpisuje "Odredba o načinu izdaje dovoljenja za gibanje in zadrževanje na letališčih – Ur. l. RS 110/2005".

ID kartica ni prenosljiva. Zloraba ID kartice se kaznuje.

13.2.2

Osebe mora v času zadrževanja na zračni strani letališča nositi na vidnem mestu ID kartico.

13.2.3

V primeru, da oseba ni imetnik ID kartice lahko vstopi samo s spremstvom (imetnik ID kartice).

13.2.4

Spremljevalec v primeru vodenja odgovarja za spoštovanje varnostnih zahtev in zahtev varovanja nadzorovanega območja.

13.3 Dovoljenje za služben vstop vozila (zadrževanje)

13.3.1

Na zračni strani letališča se lahko prosto gibljejo vozila, ki imajo za to dovoljenje upravljavca letališča.

13.3.2

Vozilo, ki za prosto gibanje na zračni strani letališča nima izdanega letališkega dovoljenja za vozila, mu je lahko izdan začasen vstop, ki ga odobri upravljavec letališča. Začasen vstop odobri Služba za varnost in varovanje (SAS), Fraport Slovenija, d.o.o.

Za vozilo, ki ima odobren začasen vstop velja, da:

- po varnostnem pregledu vozila za vstop na zračno stran letališča se slednje označi z magnetno tablo (*Security Checked*), ki ga izda varnostno osebje po internih pravilih.
- dovoljenje za začasen vstop velja samo za tekoči dan.

13.3.3

Za vozila katerih vozniki nimajo dovoljenja za vožnjo vozil na zračni strani letališča glej zahtevo pod točko 3.3.3 in 14.4.

13.4 Kritično varnostno območje omejenega gibanja

13.4.1

Kritično varnostno območje omejenega gibanja zajema glavno letališko ploščad.

13.4.2

Vsa vozila in osebe, ki vstopajo na območje glavne letališke ploščadi iz varnostno manj kritičnega območja, morajo biti pred vstopom na glavno letališko ploščad ustrezno varnostno pregledana.

13.4.3

Vstopne točke servisne ceste na glavno letališko ploščad so označena z opozorilnimi tablamami.

Slika 13.4.1; Opozorilni znak za vstop na varnostno območje omejenega gibanja - kritično del.

13.4.4

Za vstop osebja na glavno letališko ploščad je namenjen službeni prehod v potniškem terminalu ali varnostni kontrolni točki (VKT-*airside*).

13.4.5

Za vstop osebja z vozil (GSE) na območje letališke ploščadi, je določena Varnostno kontrolna točka (VKT-*airside*).

13.4.6

Kadar osebje z vozilom vstopa na glavno letališko ploščad mora pot nadaljevati do varnostne kontrolne točke (VKT-*airside*). Pri tem mora uporabiti pot kot prikazuje slika 13.4.2.

Vožnja mimo potniškega terminala ni dovoljena, pri čemer se z vozilom prav tako ne sme ustaviti za namen izstopa oseb iz vozila ali za kontakt z drugimi udeleženci na glavni letališki ploščadi.

13.5 Uporaba vstopnih vrat na zračno stran letališča

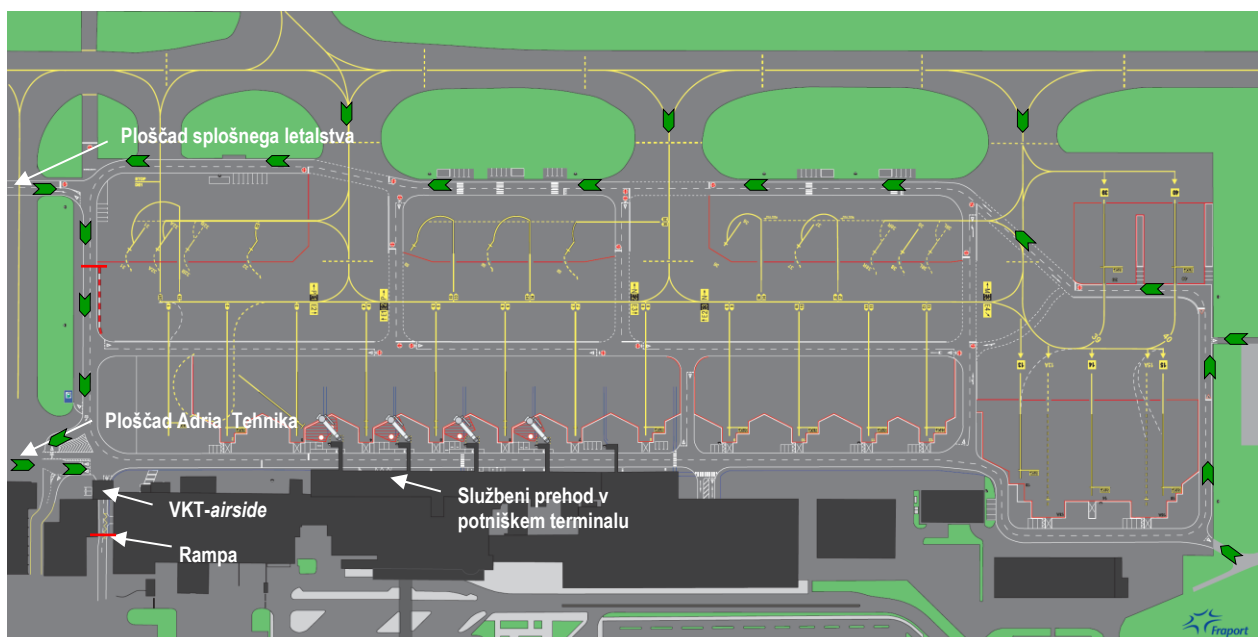
13.5.1

Uporaba vrat za vstop na zračno stran letališča je dovoljena samo pooblaščenim osebam.

13.5.2

Za uporabo vrat za vstop na zračno stran letališča je v skladu s pravili 13.2 in 13.3 odgovorna oseba, ki jih uporablja.

Pri avtomatskem zapiranju vrat mora oseba, ki prečka vrata počakati, da se vrata zaprejo v popolnosti in prepričati, da ne pride do nedovoljenega vstopa nepooblaščenih oseb ali živali ter, da ne pride do okvare ali napake pri zapiranju vrat. V primeru slednjega je potrebno takoj obvestiti upravljavca letališča, ki je Služba za varnost in varovanje (SAS).

Slika 13.4.2; Točke vstopa vozil in GSE na glavno letališko ploščad (kritično del).

13.6 VKT-airside

13.6.1

Vsa vozila, ki vstopajo na zračno stran letališča preko varnostne kontrolne točke VKT-*airside* oz. jo zapuščajo morajo na odseku med drsnimi vrati za vstop na zračno stran letališča in lokacijo varnostnikov za izvedbo pregleda voziti umirjeno z zmanjšano hitrostjo.

13.6.2

Vsa vozila morajo v času izvedbe varnostnega pregleda:

- imeti ugasnjen motor vozila (izjema so vozila za de/anti-icing letal in vozila za merjenje drsnosti površine) ter biti v načinu parkiranega vozila in
- biti odklenjena, da je varnostniku omogočen vstop/dostop za izvedbo varnostnega pregleda vozila.

13.6.3

Pred vstopom na zračno stran letališča je pri drsnih vratih nameščen obvestilni znak s splošnimi varnostnimi pravili na zračni strani.

Slika 13.6.1: Opozorilni znak s splošnimi pravili na zračni strani letališča.

Namensko prazna stran

14 LETALIŠKO VOZNIŠKO DOVOLJENJE

14.1 Splošno	14.1.7
14.1.1	Upravljavca letališča si pridruži pravico odkloniti izdaje letališkega vozniškega dovoljenja brez obrazložitve.
Vsak, ki vozi motorizirano vozilo na zračni strani letališča mora imeti letališko vozniško dovoljenje.	14.1.8
Edina izjema je ob spremstvu varnostne službe ali upravljavca letališča z vozilom, ki ga upravlja oseba, ki ima letališko vozniško dovoljenje (glej poglavje 14.4).	Izdaja letališkega vozniškega dovoljenja v nikakršni meri ne vpliva na odgovornost upravljavca letališča in je oproščen za kakršnekoli odškodninske zahtevke.
14.1.2	14.2 Veljavnost
Izdaja letališkega vozniškega dovoljenja je v pristojnosti upravljavca letališča.	14.2.1
14.1.3	Letališko vozniško dovoljenje ima veljavnost dve leti.
Letališko vozniško dovoljenje ni prenosljivo.	14.2.2
14.1.4	Pridobljeno letališko vozniško dovoljenje je veljavno dokler oseba izpolnjuje točko 1, 2, in 3 v členu 14.1.5.
Kategorija letališkega vozniškega dovoljenja:	14.2.3
➤ Razred A licenca dovoljuje imetniku vožnjo kjerkoli na zračni strani letališča, vključno z območjem premikanja.	Če je nacionalno vozniško dovoljenje razreda B v cestnem prometu časovno omejeno, se izda letališko vozniško dovoljenje z enakim datumom poteka, ne da bi pri tem presegalo obdobje dveh let.
➤ Razred B licenca dovoljuje imetniku vožnjo kjerkoli na zračni strani letališča razen na območju premikanja.	14.2.4
14.1.5	Če oseba izgubi pravico do nacionalnega vozniškega dovoljenja v cestnem prometu zaradi zdravstvenih razlogov, izgubi tudi pravico do letališkega vozniškega dovoljenja, ki preneha veljati istočasno z odvzemanjem pravice do nacionalnega vozniškega dovoljenja v cestnem prometu.
Pogoji za pridobitev letališkega vozniškega dovoljenja razreda B:	14.2.5
1. veljavno letališko ID kartico.	Če lastnik letališkega vozniškega dovoljenja permanentno izgubi pravico do nacionalnega vozniškega dovoljenja v cestnem prometu, izgubi tudi pravico do letališkega vozniškega dovoljenja.
2. veljavno vozniško dovoljenje razreda B veljavnega v Sloveniji v cestnem prometu.	Veljavnost letališkega vozniškega dovoljenja preneha veljati istočasno z odvzemanjem pravice do nacionalnega vozniškega dovoljenja v cestnem prometu.
3. opraviti teoretični in praktični izpit (izvaja upravljavca letališča).	14.2.6
4. predložiti izpolnjen obrazec 3.2.2.2.	V primeru dogodka iz člena 14.2.4 in 14.2.5 je delodajalec te osebe dolžan obvestiti upravljavca letališča (AST).
14.1.6	
Pogoji za pridobitev letališkega vozniškega dovoljenja razreda A:	
1. veljavno letališko dovoljenje razreda B (točka 14.1.5) vsaj 3 mesecev.	
2. opraviti teoretični in praktični izpit (izvaja upravljavca letališča).	
3. predložiti izpolnjen obrazec 3.2.2.2.	

14.2.7

V primeru, da imetnik letališkega vozniškega dovoljenja razreda A v obdobju daljšem od 6 mesecev ni izvajal samostojnih voženj po območju premikanja se zahteva dopolnilno usposabljanje.

Dopolnilno usposabljanje predstavlja ena samostojna vožnja pod nadzorom upravljavca letališča (AST).

14.3 Izguba ali kraja

14.3.1

V primeru izgube ali kraje letališkega vozniškega dovoljenja je potrebno to prvo prijaviti svojemu delodajalcu, ki obvesti upravljavca letališča (AST). Lastniku se izda duplikat letališkega vozniškega dovoljenja za enak čas veljavnosti izgubljenega ali ukradenega letališkega vozniškega dovoljenja.

14.3.2

Stroški za izdajo duplikata krije prosilec in se zaračunajo po veljavnem ceniku upravljavca letališča.

14.4 Začasno dovoljenje vožnje vozil

14.4.1

Začasno dovoljenje vožnje vozil se na zračni strani letališča dodeli vozniku, ki je spremljan s spremnim vozilom.

14.4.2

Začasno dovoljenje vožnje vozila velja ob predpostavki, da ima voznik vozila ustrezen vozniški izpit v skladu s CPP za vožnjo vozila v upravljanju.

14.4.3

Začasno dovoljenje vožnje vozil velja samo za zadevni čas, ko je spremljano. V nobenem primeru začasno dovoljenje vožnje vozil ne nadomešča letališko vozniško dovoljenje ali omogoča njegovo pridobitev.

15 LETALIŠKO DOVOLJENJE ZA VOZILA

15.1 Splošno

15.1.1

Vsako vozilo, ki deluje na zračni strani letališča mora imeti letališko dovoljenje za vozila.

Edina izjema so vozila, ki so v spremstvu in katerih je bil vstop na zračno stran letališča predhodno odobren s strani upravljavca letališča.

15.1.2

Izdaja letališkega dovoljenja za vozila je v pristojnosti upravljavca letališča.

Stroške za izdajo letališkega dovoljenja za vozila krije prosilec sam v skladu z veljavnim cenikom upravljavca letališča.

15.1.3

Kategorija letališkega dovoljenja za vozila:

- **Razred A** licenca dovoljuje uporabo vozila kjerkoli na zračni strani letališča, vključno z območjem premikanja.
- **Razred B** licenca dovoljuje uporabo vozila kjerkoli na zračni strani letališča razen na območjih premikanja.

15.1.4

Motorna kolesa in kolesa na motorni pogon niso dovoljenja na zračni strani letališča. Izjema so električna kolesa.

15.1.5

Vstop vozil v zasebne namene na zračni strani letališča ni dovoljeno.

15.1.6

Vozila v lasti fizične osebe ne morejo pridobiti letališkega dovoljenja za vozila.

Izjemo lahko odobri samo upravljavec letališča (npr. Za osebe s težavo pri hoji, katero delovno mesto je na nejavnem območju in je dostopno samo z vozilom. K vlogi je potrebno predložiti zdravniško potrdilo. V tem primeru velja tudi izjema glede zahteve v poglavju 15.5.).

15.1.7

Upravljavec letališča si pridržuje pravico odkloniti izdaje letališkega dovoljenja za vozila brez obrazložitve.

15.1.8

Kolesa ne potrebujejo letališkega dovoljenja za vozila vendar pa morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

- prednjo in zadnjo luč,
- odsevnike,
- zavore in
- označen z imenom ali logotipom podjetja.

15.1.9

Vozila, ki vstopajo na zračno stran letališča morajo imeti ustrezno zavarovanje odgovornosti z zagotovljenim odškodninskim kritjem v skladu z dokumentom »Pravila za uporabo letališča«, Fraport Slovenija d.o.o.

15.1.10

Pogoji za pridobitev letališkega dovoljenja za vozila so, da mora podjetje, ki zaprosi za dovoljenje predložiti:

Registrirana vozila:

- Izpolnjen obrazec 3.2.2.3
- Dokazilo o zavarovanju odgovornosti
- Kopijo veljavnega prometnega dovoljenja
- ² Potrdilo o izpolnjevanju zahtev za območje premikanja (letališko dovoljenje za vozila razred A)

Neregistrirana vozila:

- Izpolnjen obrazec 3.2.2.3
- Dokazilo o zavarovanju odgovornosti
- Izjavo o skladnosti / homologacija (pri novi vlogi)
- ¹ Potrdilo o pregledu tehnične ustreznosti vozila ali Potrdilo o pregledu delovne opreme
- ² Potrdilo o izpolnjevanju zahtev za območje premikanja (letališko dovoljenje za vozila razreda A)

¹ Ni potrebno za vozila, ki so nabavljena kot nova in niso starejša od 4 let.

² V kolikor se vozilo uporablja za prevoz po območju premikanja mora izpolnjevati zahteve navedene v poglavju 15.6. Potrdilo izdaja upravljavec letališča po predhodno opravljenem pregledu vozila.

15.1.11

Upravljavca letališča si pridržuje pravico zahtevati tudi vpogled potrdila o periodičnem pregledu in preizkusu delovne opreme v skladu z veljavno zakonodajo varstva pri delu.

15.1.12

Izdaja letališkega dovoljenja za vozila ali opravljen tehnični pregled s strani upravljavca letališča v nikakršni meri ne vpliva na odgovornost upravljavca letališča in je oproščen za kakršnekoli odškodninske zahtevke.

15.1.13

Oglaševanje na vozilih je prepovedano. Izjeme lahko dovoli samo upravljavca letališča (AST).

15.2 Veljavnost

15.2.1

Letališko dovoljenje za vozila ima veljavnost enega leta.

15.3 Izguba ali kraja

15.3.1

V primeru izgube ali kraje letališkega dovoljenja za vozila je potrebno to prvo prijaviti svojemu delodajalcu, ki obvesti upravljavca letališča (AST). Vozilu se izda duplikat letališkega dovoljenja za vozila za enak čas veljavnosti izgubljenega ali ukradenega letališkega dovoljenja za vozila.

15.3.2

Stroški za izdajo duplikata krije prosilec in se računajo po veljavnem ceniku upravljavca letališča.

15.4 Barve vozila

15.4.1

Vozila in delovna sredstva, ki imajo dovoljenje (razred B) za gibanje po ploščadi in odvisnih odsekih servisnih cest, ki prečkajo vozno stezo zrakoplova morajo načeloma biti bele barve.

Vozila in delovna sredstva so lahko v drugi barvi ali kombinaciji barv v kolikor gre za prikaz zunanje podobe podjetja. V takem primeru mora podjetje imeti vsa vozila isto obarvana.

Med druge barve se ne šteje rumena, rdeča in rumeno-zelena.

15.4.2

Vozila in sredstva, ki imajo dovoljenje za gibanje po območju premikanja (razred A) morajo biti rumene barve.

15.4.3

Izjeme glede na zahtevo člena 15.4.1 in/ali 15.4.2:

- Vozila AST, ki so rumene barve,
- Vozila policije in carine,
- Vozila za posebne goste (VIP),
- Reševalna vozila, ki morajo biti rumeno-zeleno barve v skladu z veljavno zakonodajo,
- Gasilska vozila, ki so lahko obarvana rdeče ali rumen-zelene barve v skladu z veljavno zakonodajo in
- Vozila za vleko in potisk pri uporabi na ploščadi (območje premikanja), ki so v skladu s členom 15.4.1.

Opomba: Rumeno-zelena barva nudi optimalno vidnost med vsemi stopnjami 24 urne svetlobe in pod različnimi svetlobami rezultirajočih od vremenskih in sezonskih sprememb.

15.5 Oznake in označbe vozila

15.5.1

Vozila in sredstva morajo biti označena z imenom ali logotipom podjetja.

15.5.2

Neregistrirana vozila morajo biti označena z individualno številko. Številka mora imeti velikost vsaj 20 cm in nameščena na obeh straneh vozila oz. v kolikor to ni možno pa spredaj in zadaj na vozilu.

15.5.3

Logotip podjetja mora na vozilu zavzeti površino vsaj 620 cm². Napis mora zajemati višino črke/številke vsaj 8 cm.

15.5.4

Zahteve iz poglavja 15.5 ne veljajo za vozila v lasti državnih ustanov (policija in carina).

15.6 Zahteve za vozila na območju premikanja

15.8.3

15.6.1

Vozilo mora:

- imeti na strehi rumeno utripajočo luč (tip C – ICAO Annex 14, LED min. svetilnost 40 kandel),
- imeti ustrezno radijsko postajo,
- biti rumene barve (glej tudi člen 15.4.3),
- tablica klicnega znaka na armaturni plošči,
- zemljevid manevrskih površin in navodilo alternativnega načina komunikacije z LKZP pri odpovedi radijske zveze in
- biti označeno z individualno številom v skladu z zahtevo navedeno v točki 15.5.2.

15.6.2

Izjema glede rumene utripajoč luči so:

- letališka gasilska in reševalna vozila, ki imajo modro utripajočo luč ter
- vozila policije in carine, ki imajo modro utripajočo luč.

15.6.3

Dodeljevanje klicnih znakov za vozila je v pristojnosti upravljavca letališča (AST).

15.7 Spremno vozilo "Follow me"

15.7.1

Spremno vozilo "Follow me" mora biti obarvano v podobi "šahovnice" barve rumene in črne ter biti opremljeno z utripajočimi lučmi (tip D – ICAO Annex 14, LED min. svetilnost 200 kandel).

15.8 Tehnične zahteve

15.8.1

Potrdilo o pregledu tehnične ustreznosti vozila vlagatelj lahko pridobi pri upravljavcu letališča ali pri organizaciji pooblaščen (pooblastilo od Javne agencije RS za varnost prometa) za opravljanje tehničnih pregledov vozil.

15.8.2

Upravljavec letališča izvaja tehnične preglede za vse vrste vozil, ki se premikajo z lastno močjo. Tehnični pregledi se izvajajo v skladu z zahtevami v tem poglavju. (Tehnični pregled ne velja pri uveljavljanju pridobitve prometnega dovoljenja v cestnem prometu).

Vozilo mora biti v ustreznem tehničnem stanju, kar se dokazuje s potrdilom o opravljenem tehničnem pregledu in je z njim možno varno upravljati.

15.8.4

Vozilo mora biti v skladu z zahtevami Evropskega odbora za standardizacijo (CEN), kar se dokaže s pomočjo izjave o skladnosti (homologacija).

15.8.5

Vozilo mora biti opremljeno z dvema sprednjima žarometoma, ki morata imeti funkcijo zasenčenih in parkirnih luči ter luči za vzvratno vožnjo.

Poleg tega so na vozilu ali sredstvu lahko nameščene še meglenke in reflektor. Na zadnjem delu vozila ali sredstva morajo biti nameščene dvoje rdečih zadnjih luči.

Smerniki morajo biti nameščeni in izdelani na tak način, da drugi udeleženci v prometu jasno vidijo vsako nakazano spremembo smeri vožnje.

15.8.6

Vozilo mora biti opremljeno z ustreznim zavornim sistemom, ki mora vključevati tudi parkirne zavore. Sistema morata imeti neodvisen mehanizem delovanja.

Vozilo mora imeti zavorno zmogljivost v skladu z zahtevami trenutne veljavne zakonodaje. V primeru, da meritev ni možno izvesti, se opravi praktični preizkus.

15.8.7

Šasija oz. okvir vozila vključno s prečnimi nosilci (za vozila brez okvirja – podvozje) in povezave med šasijo vozila in karoserijo ne smejo biti oslABLJENA (močna korozija, razpoke, luknje, ohlapne zakovice in spoji, itn.)

15.8.8

Površine za prevoz tovora oz. odlagalne površine na vozilu morajo biti v brezhibnem stanju in preprečevati zdrs, izgubo ali poškodbo tovora.

15.8.9

Sistem za krmiljenje (volan) mora zagotavljati zanesljivo in enostavno krmiljenje vozila.

15.8.10

Izpušni sistem in pogonski sklop morata biti v dobrem stanju in ne smeta prekomerno onesnaževati.

15.8.11

Pnevmatike morajo biti v dobrem stanju. Napihljive pnevmatike morajo imeti minimalno globino profila 1,6 mm po celotni tekalni površini. Ne-napihljive pnevmatike so lahko obrabljene samo do varnostne oznake.

Tekalna površina in boki gum, morajo biti brez večjih poškodb.

15.8.12

Vozilo mora biti opremljeno z enim zunanjim in enim notranjim ogledalom ali dvema zunanjima ogledalom glede na konstrukcijo vozila.

15.8.13

Vozilo mora biti opremljeno s hupo ali podobnim zvočnim sistemom za opozarjanje.

15.8.14

Vozilo z zaprto potniško kabino in/ali vetrobranskim steklom mora imeti vsaj en neodvisno delujoč brisalec vetrobranskega stekla.

15.8.15

Piskač za vzvratno vožnjo mora biti nameščen in delujoč na vseh vozilih, ki imajo omejeno preglednost. Priporoča se tudi namestitev kamere za vzvratno vožnjo.

15.8.16

Vozilo, ki se bo uporabljalo za vožnjo po območju premikanja mora izpolnjevati zahteve iz poglavja 15.6.

15.8.17

Barvna vozila in zunanji izgled vozila mora biti v skladu s pravili upravljavca letališča (15.4 in 15.1.13).

16 SANKCIJE

16.1 Splošno

16.1.1

Vsaka kršitev pravil navedenih v tem dokumentu je kršitev splošnih varnostnih predpisov oz. varnostni incident.

16.1.2

Upravljavec letališča ima pravico preverjati in kontrolirati vozila in osebje ki se giblje na zračni strani letališča za upoštevanje pravil navedenih v tem dokumentu.

Služba, ki izvaja omenjen nadzor, kontrolo in ukrepe oz. sankcije je AST.

16.1.3

Varnostna služba lahko tudi ukrepa na varnostnih kontrolnih točkah zoper kršitelja, če je to bilo zahtevano s strani upravljavca letališča.

16.1.4

Upravljavec letališča ima pravico vpeljati svoj sistem ukrepanja oz. sankcioniranja zoper kršitelja in obveščati CAA o kršitvah.

16.1.5

Pri kršitvi pravil navedenih v tem dokumentu nastopi točkovni sistem z ukrepi oz. sankcijami.

16.1.6

Za povzročeno nesrečo ali varnostni incidenti se brez izjeme izvede preiskava.

Izpolni se obrazec AORF, kateremu se doda referenčna številka prekrška.

16.1.7

V določeni primerih, kot je odstranitev vozila z neveljavnim letališkim dovoljenjem za vozila ali za podobne zadeve lahko to upravljavec letališča stori na stroške lastnika oz. kršitelja.

16.2 Točkovni sistem

16.2.1

S točkovnim sistemom se podpira zagotavljanje skladnosti s pravili, pri čemer se povzročitelja prekrška bremeni s točkami.

16.2.2

Ko oseba doseže v naprej določeno število točk se zoper njega sproži disciplinski postopek.

16.2.3

Za prekrške vezane na ID priponko (označene v točkovnem sistemu), upravljavec letališča obvešča CAA, ki nadaljnje postopa zoper kršitelja.

16.2.4

Z vpeljavo točkovnega sistema se zagotavlja nepristransko in nediskriminatorno obravnavanje kršiteljev ter ukrepanje zoper njih s sankcijami.

16.2.5

Točkovni sistem je priložen v prilogi B.

16.2.6

Podatke kršiteljev hrani AST v skladu z zakonom o varovanju osebnih podatkov. Ugotovljene kršitve se zabeležijo v poročilu.

16.2.7

Po preteku petih let od zadnjega vnosa se hranjeni podatki izbrišejo.

Če oseba s kartoteko prekrškov po preteku 12 mesecev od zadnjega vnosa ne povzroči nobenega prekrška se ji odšteje 8 točk. Pri čemer število 0 točk ni možno zmanjšati.

16.2.8

Vsak ima pravico do vpogleda v svojo datoteko kot tudi njegov delodajalec. Prošnja za vpogled mora biti pisna na:

Poštni naslov:
Fraport Slovenija d.o.o.
Nadzor letališča in tehnologija prometa
Točkovni sistem
Zg.Brnik 130A
4210 Brnik-aerodrom

ali

Elektronski naslov:
duty.officer@fraport-slovenija.si

16.2.9

Bremenitev točk kršitelja:

- Kršitelja se bremeni s točkami s skladu s točkovnim sistemom.
- Če je kršitelj tretja oseba, ki ni v lasti ID kartica, se točke pripišejo osebi, ko jo spremlja.
- Na podlagi ustne izjave tretje osebe se ne izda poročilo ter bremenitev s točkami obtoženega.

16.2.10

Subjekti, ki lahko sprožijo postopek ugotavljanja prekrška:

- Služba za nadzor letališča in tehnologijo prometa
- Varnostna služba
- LKZP
- Piloti

16.2.11

Postopek ugotavljanja prekrška in izvrševanje sankcij izvaja AST, ki tudi obvesti delodajalca kršitelja.

16.2.12

Sankcije pri določeno zbranim število točk:

- 12 točk Pisni opomin z grožnjo odvzema predmetnega dovoljenja in obvezna izvedba osvežitvenega tečaja (30 dni).
- 16 točk Pisni opomin s 30 dnevni začasnim odvzemu letališkega vozniškega dovoljenja.
- 22 točk Odvzem letališkega vozniškega dovoljenja. Glej člen 16.2.14.

16.2.13

V kolikor prekršek zahteva časovni odvzem letališkega vozniškega dovoljenja in se sočasno doseže ali preseže določeno število točk se oba časa odvzema seštejeta.

16.2.14

Kršitelj mora pri dosegu ali prekoračitvi 22 točk v roku 14 dni oddati AST svojo letališko vozniško dovoljenje. Letališko vozniško dovoljenje izgubi svojo veljavnost.

Po pretečenem roku 90 dni od trajnega odvzema se lahko ponovno zaprosi za izdajo letališkega vozniškega dovoljenja. Ta prošnja se obravnava, kot nova za pridobitev letališkega vozniškega dovoljenja v skladu s poglavjem 14.

Pri ponovitvi, ko se odvzem izvede drugič se letališko vozniško dovoljenje odvzame za nedoločen časi in prošnja za ponovno pridobitev ni več možna.

16.2.15

Z izvajanjem točkovnega sistema upravljavec letališče ne odgovarja za morebitno nastalo poslovno škodo, zato ni možno uveljavljati zahtevka za povračilo odškodnine.

16.3 Zapisnik o povzročeni kršitvi

16.3.1

V primeru kršitve na licu mesta izda AST uraden zapisnik upravljavca letališča o kršitvi po PPVP in izdaja kazenskih točk po točkovnem sistemu.

16.3.2

Kopijo zapisnika se preda kršitelju.

16.3.3

Kršitelj seznanjenost s kršitvijo potrdi s podpisom zapisnika. V kolikor zapisnika ne podpiše to ne vpliva na nadaljevanje postopka proti kršitelju.

16.4 Kategorije prekrškov

16.4.1

Prekrški so kategorizirani kot "resni" ali "manj resni"

16.4.2

Pri "resnih" prekrških se lahko letališko vozniško dovoljenje odvzame takoj na mestu prekrška.

16.4.3

Sledeči prekrški so klasificirani kot resni:

- Neupoštevanje ali ignoriranje navodil/ukazov od LKZP, AST in varnostnikov.
- Ne poročanje trka z zrakoplovom ali povzročene poškodbe na zrakoplovu.
- Zapustitev kraja nesreče brez poročanja "hit & run".
- Gibanje na zračni strani letališča pod vplivom alkohola ali nedovoljenih substanc ter zavrnitev alkoholnega testa in testa za droge.
- Vožnja na zračni strani letališča brez veljavnega letališkega vozniškega dovoljenja.
- Prekoračitev hitrosti za več kot 15 km/h.
- Oviranje intervencijskih vozil pri intervenciji.
- Neupoštevanje ali izogibanje zahtevanih varnostnih pregledov.
- Vstop na VPS in njene varnostne površine ter gibanje po njej brez vednosti in odobritve LKZP (*Runway incursion*).

- Fizično in verbalno nasilje zoper AST in varnostnikov.
- Nevarna ali nesprejemljiva vožnja.
- Namerno povzročanje FOD.

Vsi ostali prekrški so klasificirani kot manj resni.

- Skupino pri obravnavi pritožbe vodi predstavnik AST.
- Odločitev je predana prizadeti osebi pisno s strani AST.
- Če je bila odločitev sprejeta v prid prizadete osebe, Upravitelj letališča ne odgovarja za morebitno nastalo poslovno škodo, zato ni možno uveljavljati zahtevka za povračilo odškodnine.

16.5 Pravica pritožbe

16.5.1

Ugovor in pritožbo je potrebno oddati pisno v roku 14 koledarskih dni na:

Poštni naslov:
Fraport Slovenija d.o.o.
Nadzor letališča in tehnologija prometa
Točkovni sistem
Zg.Brnik 130A
4210 Brnik-aerodrom

ali

Elektronski naslov:
duty.officer@fraport-slovenija.si

16.5.2

Upoštevat se dve stopnji pri pritožbi:

- **AST**
  - Prizadeta oseba mora ugovor jasno utemeljiti, v nasprotnem ta ne bo obravnavana.
  - Podan ugovor ima odločilni učinek (izjema: takojšnji odvzem letališko vozniškega dovoljenja).
  - Ugovor obravnava AST.
  - Po potrebi lahko AST od prizadete osebe zahteva dodatne informacije za razjasnitev zadeve.
  - Če je potrebno se vključi tudi pravno službo upravljavca letališča.
  - Odločitev je predana prizadeti osebi pisno.
  - Zoper odločitev AST na ugovor lahko prizadeta oseba vloži pritožbo.
- **Razširjena skupina (AST, Safety manager in delodajalec zaposlenega)**
  - Potrebno je predložiti ustrezne podatke AST, ki spelje nadaljnje postopke za pritožbo.
  - Pritožbo obravnava in o njej odloča razširjena skupina.

16.6 Javno pravo

16.6.1

Pri dogodkih, ki vodijo v kazenski postopek za kaznivo dejanje ali suma o nameri se takoj obvesti policijo. Obveščanje policije izvaja AST.

Namensko prazna stran

17 KRATICE

<i>Kratika</i>	<i>Pomen</i>
AORF	Aerodrome Occurence Report Form
APU	Auxiliary Power Unit
ARF	Aerodrome Reference Point
ARSO	Agencija Republike Slovenije za Okolje
ASAG	Airport Safety Action Group
ATWY	Air Taxiway
CAA	Civil Aviation Authority
CAT	Category
CBS	Cross Bleed Start-up
CPP	Cestno Prometni Predpisi
DAA	Delivery At Aircraft
DGR	Dangerous Goods
EASA	European Aviation Safety Agency
EPA	Equipment parking Area
ERA	Equipment Restrain Area
ESA	Equipment Service Area
ESL	Equipment Service Line
FIS	Flight Information System
FOD	Foreign Object Damage
GAC	General Aviation Center
GarS	Gasilsko Reševalna Služba
GPU	Ground Power Unit
GSE	Ground Support Equipment
ICAO	International Civil Aviation Organization
KZPS	Kontrola Zračnega Prometa Slovenije
LKZP	Letališka Kontrola Zračnega Prometa
PRM	Passenger with Reduced Mobility
PSN	Parking Station Number
SNS	Svetlobno Navigacijski Sistem
SOL	Služba za Oskrbo Letal
AST	Služba nadzor letališča in tehnologijo prometa
TWY	Taxiway
ULD	Unit Load Device
VCTS	Vicinity Thunderstorm
VKT	Varnostna Kontrolna Točka
VIP	Very Important Person
VOC	Varnostno Operativni Center
VPS	Vzletno-pristajalna steza
ZPrCP	Zakon o Pravilih Cestnega Prometa

APP-A HOT SPOTS

1. Splošno

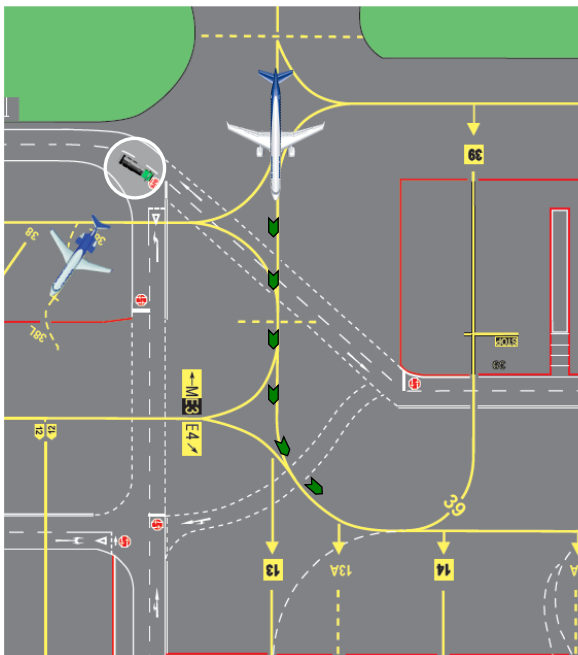
Določena območja na letališki ploščadi predstavljajo večja varnostna tveganja ("hot spots").

2. Nestandardni prihod letala na PSN 39 ali PSN 40

Letalo lahko samostojno taksira na PSN 39 ali PSN 40 izjemoma tudi v obratni smeri in sicer iz TWY E4. V tem primeru je letalo v vseh pogojih vodeno na parkirno mesto s pomočjo spremnega vozila *follow me*.

V kolikor ste namenjeni z vozilom po servisni cesti od PSN 38L proti PSN 39 ter pri tem opazite premik letala na TWY M proti TWY E4, počakajte pred talno označbo za križanje vozne steze za TWY M (za PSN 38L) dokler:

- se letalo parkira na PSN 39 ali
- je vodeno na PSN 40.

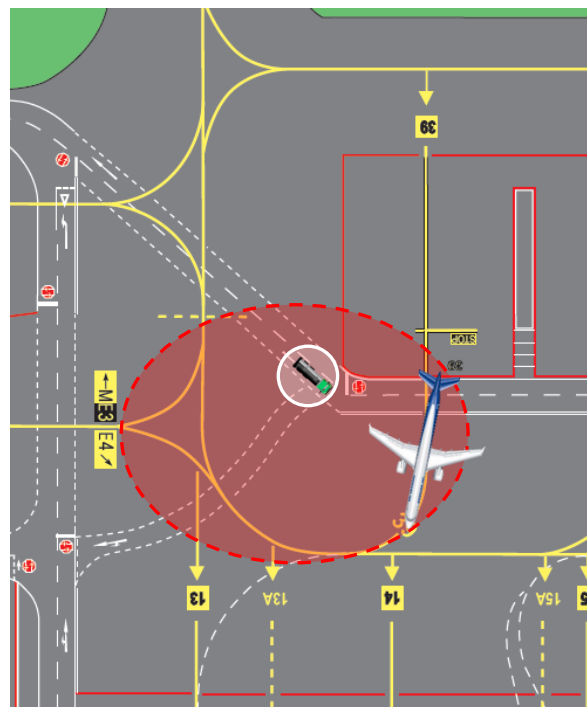
V nasprotnem se lahko znajdete v situaciji, ko bo vozilo pri prečkanju vozne steze TWY M predstavljalo na njej oviro (prednost letala)

3. Standardni odhod letala iz PSN 39

Pred prečkanjem vozne steze TWY M (servisne ceste), v smeri iz PSN 38L proti PSN 39 upoštevajte prednost letala v odhodu iz PSN 39.

V nasprotnem se lahko znajdete v situaciji, ko boste zaradi prednosti letala v premiku iz PSN 39, na TWY M predstavljali oviro.

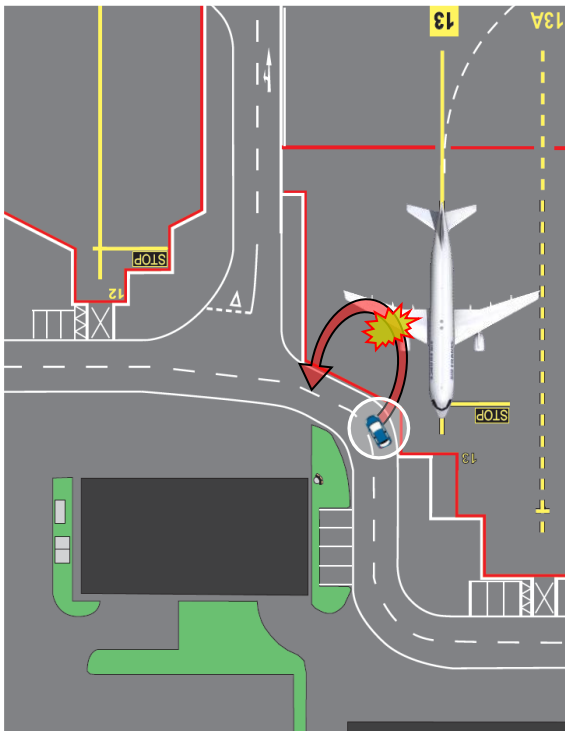

Če se kljub vsemu zgodi predhodno omenjeno:

- (1) počakajte, da letalo zapelje čez servisno cesto in obrne rep letala na vzdolžno os za TWY E4.
- (2) začnite zapuščati območje vozne steze TWY M, in pri tem pa pazite, da ne pridete v območje izpuha motorja letala.
- (3) Območje vozne steze je potrebno zapustiti preden letalo začne zavijati na TWY M.

4. Zavoj servisne ceste pri PSN 13

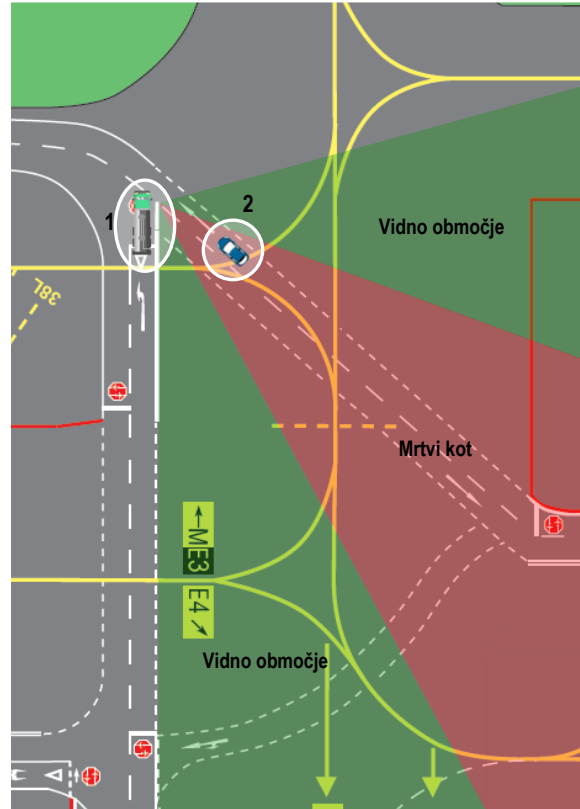
Obravnavan zavoj pred PSN 13 (prikazano na spodnji sliki), predstavlja v primeru vremenski razmer (sneg, poledica) nevarnost zdrsa vozila v varnostno območje letala na PSN 13. Omenjeno predstavlja veliko tveganje za trk vozila v letalo.

Vozniki morajo na omenjenem odseku servisne ceste upoštevati tveganje v smislu stroge prilagoditve vožnje danim razmeram na cestišču.

5. Križišče servisnih cest pri PSN 38L

V primeru kot prikazano na spodnji sliki ima vozilo št. 1 slab pregled v smeri prihajajočega vozila iz območja servisne ceste pred območjem PSN 39. Voznik vozila št. 1 mora v vsakem primeru upoštevati prednost vozila št. 2.

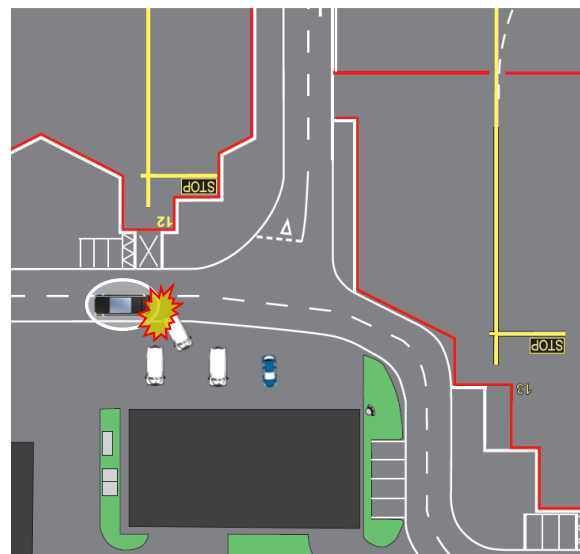

6. Križišče pred hangarjem SOL

Uvozne in izvozne poti hangarja SOL se nahajajo pred cestnim križiščem, kar lahko predstavlja povečano varnostno tveganje (vzratni izvozi na servisno cesto).

Vozniki morajo na omenjenem odseku servisne ceste upoštevati omenjeno tveganje v smislu povečane pozornosti tako pri vključevanju na servisno cesto kot pri vožnji po servisni cesti.

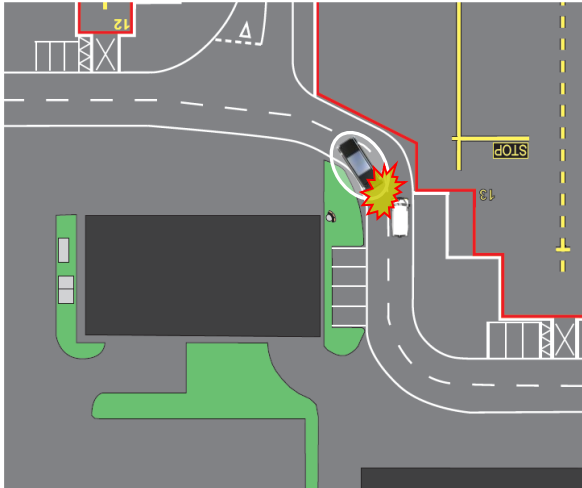
Na vozilu pri vzratnem vključevanju na servisno cesto mora voznik vozila vključiti vse štiri smernike.

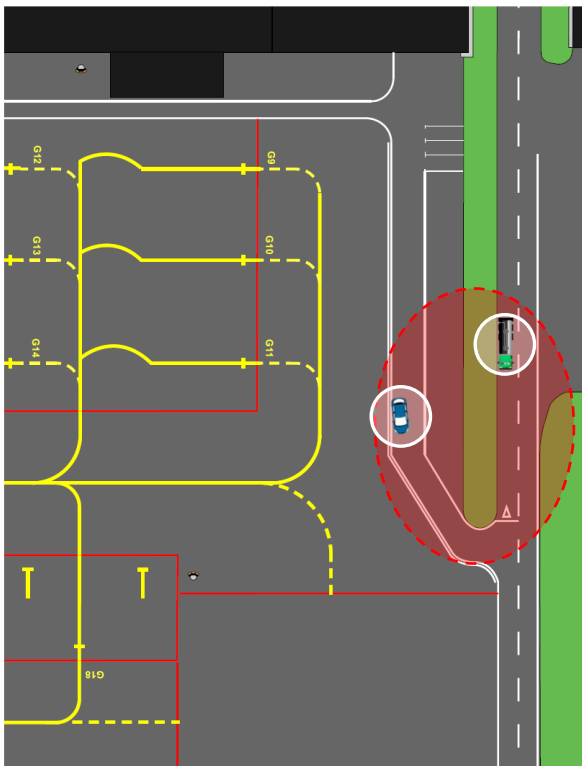
7. Dvojni zavojev servisne ceste pred hangarjem SOL

Vozniki morajo na omenjenem odseku dvojnega zavoja servisne ceste upoštevati tveganje v smislu povečane pozornosti pri pojavu daljšega vozila, ki ni sposobno izvesti ostrega zavoja in lahko posega na nasprotni vozni pas servisne ceste.

8. Priklučitev enopasovne z dvopasovno servisno ceste

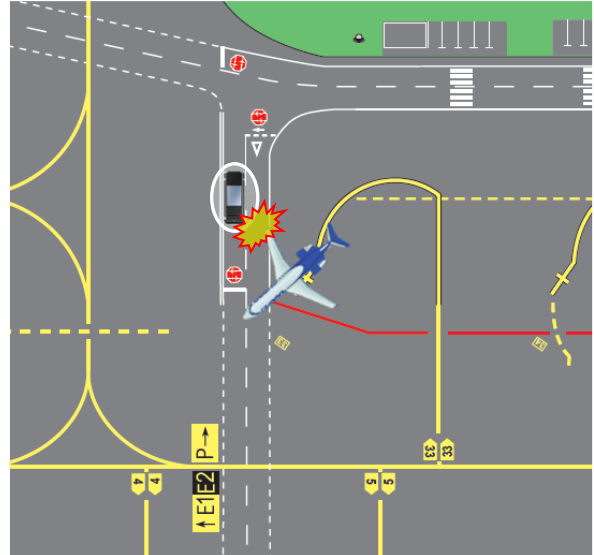
V kolikor se z vozilom priključujete iz enopasovne servisne ceste na dvopasovno po servisni cesti bodite previdni zaradi slabše preglednosti iz desne strani, ki jo povzroča ostra priključitev. Nevarnost možnega odvzema prednosti!

9. Izvozna pot letala na PSN 33

Pred uvozom na prečno servisno cesto upoštevajte prednost letala v odhodu iz PSN 33.

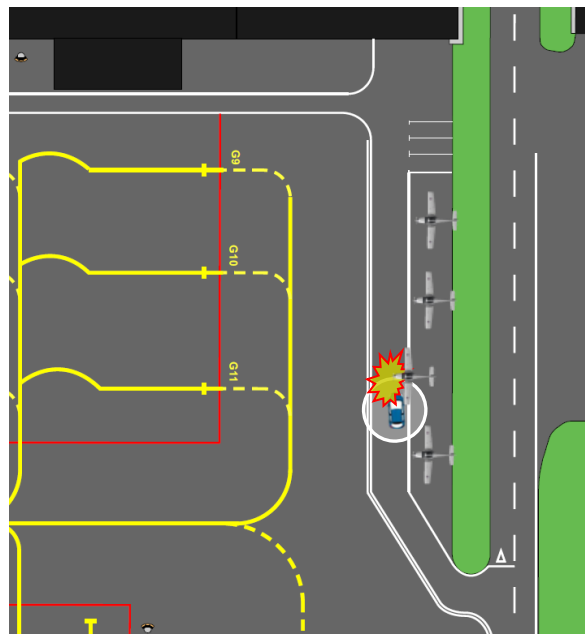
Pozornost je potrebno nameniti rdeči utripajoči luči na letalu, ki nakazuje letalo v obratovanju. Pilot letala ima iz pilotske kabine omejeno vidno polje.

10. Prečkanje letala čez servisno cesto

Pred vožnji po servisni cesti mimo parkirnega območja GA-6 upoštevajte prednost letala v odhodu iz parkirnega območja GA-6.

Pozornost je potrebno nameniti rdeči utripajoči luči na repu letala in/ali utripajoče luči na konici krila letal, ki nakazuje letalo v obratovanju. Pilot letala ima iz pilotske kabine omejeno vidno polje.

Namensko prazna stran

APP-B TOČKOVNI SISTEM

Tabela točkovnega sistema določa za vsako kršitev sankcije ter na katero dovoljenje se sankcija nanaša.

	Člen	Kršitev	PPVP člen št.	ID pripotka	Let. voziško dovoljenje	Točk	Časovni odvzem (dni)
Cestni promet v povezavi z zrakoplovi	A01	Nedovoljen/Neavtoriziran prevoz ali vstop na VPS in njene varnostne površine	3.21.2	X	X	8	Takoj min 14
	A02	Neavtoriziran prevoz ali vstop na vozne steze in njenih varnostnih površin	3.21.2	X	X	6	
	A03	Postavitev ali pustiti naprav ali predmetov na voznih stezah in njenih območjih ali cestah	3.2.1 10.4.4	X	X	6	
	A04	Prevoz manevrskih površin in površin v pristojnosti LKZP, razen parkirnih površin letal brez vklopljene utripajoče opozorilne luči	3.21.13 3.15.3		X	4	
	A05	Prevoz površine med zrakoplovom z vklopljeno utripajočo opozorilno lučjo in spremnim vozilom (<i>Follow me</i>), ki ga spremlja	3.6.4		X	6	
	A06	Neupoštevanje pravila prednosti in/ali upoštevanja varnostne razdalje zrakoplova, ki se premika, je spremljano ali v postopki vleke ali potiska.	3.6.1 3.6.2 3.6.4		X	6	
	A07	Napačna uporaba utripajočih opozorilnih luči (Push Back vozilo)	4.3.8		X	4	
	A08	Nepravilčen prevoz parkirnih površin zrakoplovov	3.12.1		X	4	
	A09	Onesnaževanje voznih površin namenjenih gibanju zrakoplovov iz malomarnosti	3.2.1 3.11.18	X	X	4	
	A10	Neupoštevanje utripajočih opozorilnih luči (Push Back vozila) pri postopku Push Back	4.3.8		X	4	
	A11	Ne poročanje trka z zrakoplovom ali povzročene poškodbe na zrakoplovu	3.7.1 3.12.19	X	X		Takoj za vedno
Mirujoč promet	B01	Parkiranje na cestah ali na površinah označenih z belo in rdečo šrafuro	7.6 7.8.2		X	6	
	B02	Parkiranje na rezerviranih parkirnih mestih, na območju oskrbe potniških avtobusov (Busgate) ali izven označenih parkirnih mest	7.3 7.6.1 7.2		X	4	
	B03	Ne nujna zaustavitev na cestah ali območjih označenih z belo ali rdečo šrafuro	7.6 7.8.2		X	4	
	B04	Blokiranje zasilne poti umika cisterne z gorivom	3.2.1		X	4	
Vozni promet	C01	Prekoračitev signalizirane ali splošne dovoljene hitrosti za 1 - 5 km/h (Tehnična toleranca -3km/h od izmerjene vrednosti)	3.5.2		X	2	
	C02	Prekoračitev signalizirane ali splošne dovoljene hitrosti za 6 - 10 km/h (Tehnična toleranca -3km/h od izmerjene vrednosti)	3.5.2		X	4	

Člen	Kršitev	PPVP člen št.	ID pripotka	Let. voziško dovoljenje	Točk	Časovni odvzem (dni)
C03	Prekoračitev signalizirane ali splošne dovoljene hitrosti za 11 - 15 km/h (Tehnična toleranca -3km/h od izmerjene vrednosti)	3.5.2		X	6	
C04	Prekoračitev signalizirane ali splošne dovoljene hitrosti za 16 - 20 km/h (Tehnična toleranca -3km/h od izmerjene vrednosti)	3.5.2		X	6	30
C05	Prekoračitev signalizirane ali splošne dovoljene hitrosti za 21 - 30 km/h (Tehnična toleranca -3km/h od izmerjene vrednosti)	3.5.2		X	6	60
C06	Prekoračitev signalizirane ali splošne dovoljene hitrosti za 31 ali več km/h (Tehnična toleranca -3km/h od izmerjene vrednosti)	3.5.2		X	6	90
C07	Vožnja oseb na nepredvidenih sedežih ali stojšč	3.13.1 3.13.2		X	4	
C08	Prevoz cevi cistern z gorivom ali črpalk kot tudi opreme za oskrbo z energijo	3.3.4		X	6	
C09	Vožnje brez prižganih zasenčenih (kratkih) luči (če so na razpolago, drugače pozicijske luči)	3.15.1		X	2	
C10	Ne uporaba varnostnega pasu	3.3.7		X	2	
C11	Prevoz neustrezno nezavarovanega tovor	3.13.3 3.12.5 3.12.7		X	4	
C12	Prekoračitev dovoljenega števila priklopnikov	3.13.4		X	4	
C13	Neupoštevanje pravila prednosti	3.6.2 3.6.5		X	4	
C14	Neupoštevanje znakov in označb	3.12.23		X	4	
C15	Vožnje v vzratno brez ustreznega vodenja pri vozilih brez optične pomoči oz., ki nimajo direktnega pogleda na vozno površino	3.12.4		X	4	
C16	Izvajanje voženj v neslužbene namene	3.3.3		X	2	
C17	Vožnja z vozilom brez dobro vidne oznake podjetja, pripadnosti vozila ali registracije vozilo v skladu s predpisi upravljavca letališča	15.5		X	4	
C18	Vožnja z vozilom v neustreznem stanju	15.8		X	4	
C19	Vožnja z vozilom z znatno varnostno pomanjkljivostjo (pomanjkljive zavore/pnevmatike, itn)	15.8		X	4	
C20	Vožnja vozila brez izdanega letališkega voziškega dovoljenja	3.3.3	X			
C21	Vožnja z vozilom brez letališkega voziškega dovoljenja	3.3.3		X	4	
C22	Vožnja z vozilom v območju brez ustreznega dovoljenja	3.3.3		X	4	
C23	Vožnja z nedovoljenim vozilom (vozilo nima letališkega dovoljenja za vozila)	15.1.1		X	4	
C24	Nepripravnost ali pretečeno obvezno vzdrževanje izpušnega sistema	15.8.10		X	4	

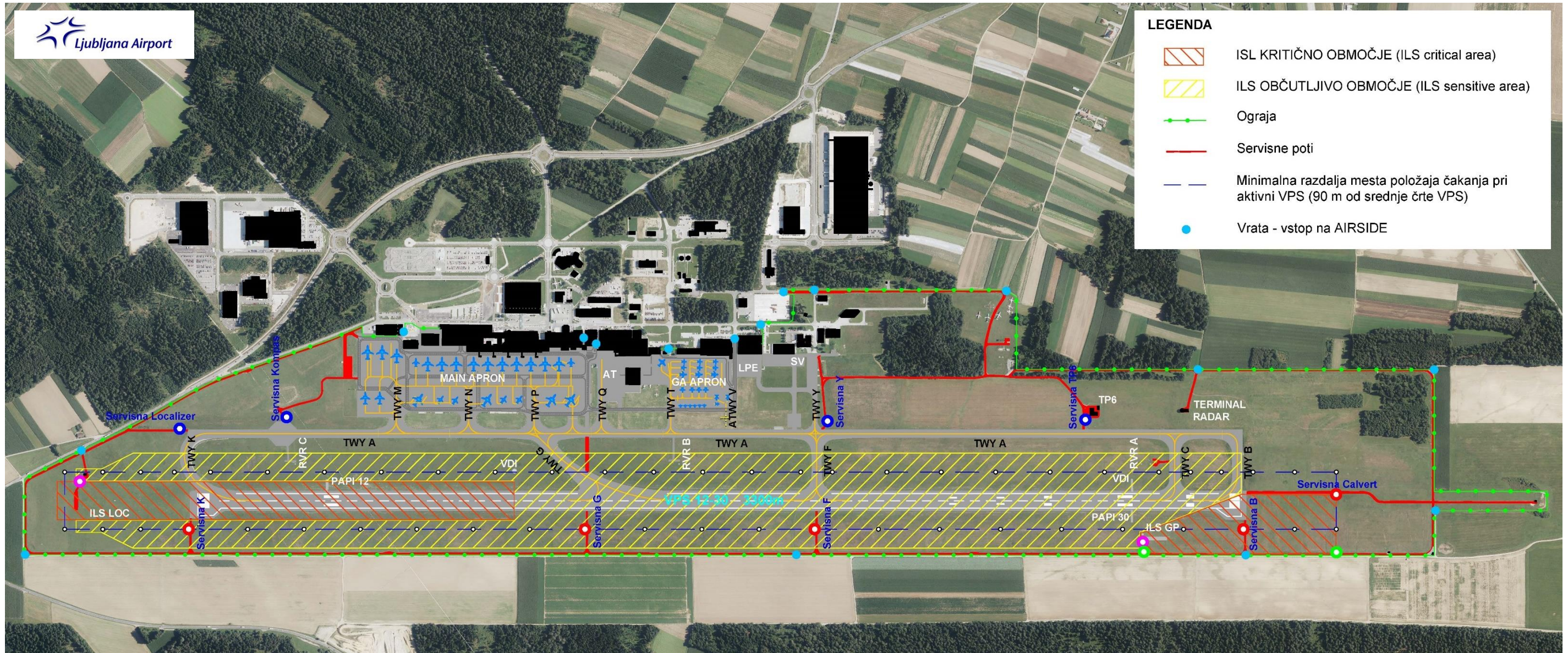
Vozni promet

	Člen	Kršitev	PPVP člen št.	ID pripotka	Let. voziško dovoljenje	Točk	Časovni odvzem (dni)
	C25	Neuporaba cest	3.3.4		X	4	
	C26	Nepotrebno prižgan motor	3.12.6 13.6.2		X	2	
	C27	Zapustitev ali pobeg s kraja nesreče "HIT & RUN"	3.12.20		X	6	7
	C28	Nevarna ali nesprejemljiva vožnja	3.12.24		X	6	7
Pravila vstopa	D01	Vstop na nejavno površino območja letališča brez veljavne ID kartice	AUR*	X			
	D02	Pretečeno letališko dovoljenje za vozila	15.2		X	4	
	D03	Nošenje ID kartice na ne jasno vidnem mestu	13.2.2	X			
	DO4	Zloraba ID kartice ali kakšnega varnostnega ključa	13.2.1	X			
	D05	Zloraba uporabe intervencijskih poti	3.17	X	X	4	
	D06	Zloraba in kršenje pravil spremljanja oseb (zapustitev / odgovornost nadzora, itn.)	13.2.3 13.2.4	X			
	D07	Ne počakanje, da se vrata zaprejo po vstopu	13.5.2	X			
	D08	Izogibanje ali zavrnitev kontrole varnostnega pregleda	13.4.2	X			
	D09	Kršitev prepovedi vnosa prepovedanih predmetov na varnostno območje	3.12.21 3.12.17	X			
	D10	Malomarna uporaba ID kartice ali PIN-kode ID kartice	AUR*	X			
Razno	E01	Ne vzdrževanje meje promila alkohola in drog (Prva kršitev)	3.2.1 3.3.3	X			
	E02	Ne vzdrževanje meje promila alkohola in drog (Druga kršitev)	3.2.1 3.3.3	X			
	E03	Zavrnitev alkoholnega testa in testa za droge	AUR*	X			
	E04	Nekorektna izvedba pregleda parkirnih mest zrakoplovov	3.10.1	X			
	E05	Neupoštevanje obveznega nošenja varnostnega odsevnega telovnika/oblek (EN471)	3.4	X			
	E06	Oviranje gasilko in reševalnih vozil na intervencijski poti	3.12.22	X	X	8	Takoj 30
	E07	Kršenje prepovedi kajenja	3.2.1 12.2.1	X			
Razno	E08	Nepriumno vedenje nasproti osebju kontrole (npr.: žalitev, fizični obračun, neupoštevanje izdanih navodil)	AUR*	X			
	E09	Neupoštevanje navodila in ukazov od LKZP, AST in varnostnikov.	AUR*	X			
	E10	Kršenje hišnega reda	AUR*	X			
	E11	Kršenje tovarnega reda	AUR*	X			

Člen	Kršitev	PPVP člen št.	ID pripotka	Let. vozniško dovoljenje	Točk	Časovni odvzem (dni)
E12	Kršenje carinskega reda	AUR*	X			
E13	Ostale kršitve	Ostali člani	X	X	1	

* AUR (Airport User Regulation) je dokument »Pravila za uporabo letališča«

APP-C ZAŠČITENA OBMOČJA

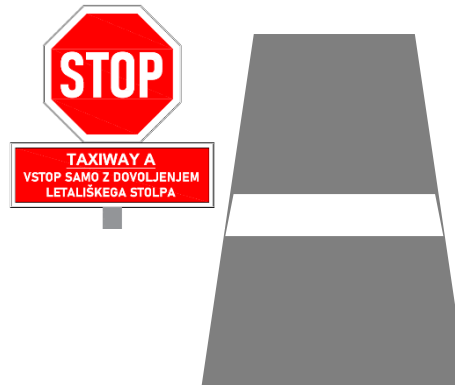
- Steber z napisom PROTECTED AREA označuje zaščiteno območje VPS (90 m od srednje črte VPS in ali mesto čakanja za vstop na VPS).

- Prepovedan promet. Vstop na VPS je dovoljen samo z dovoljenjem letališkega stolpa (letališke kontrole zračnega prometa).

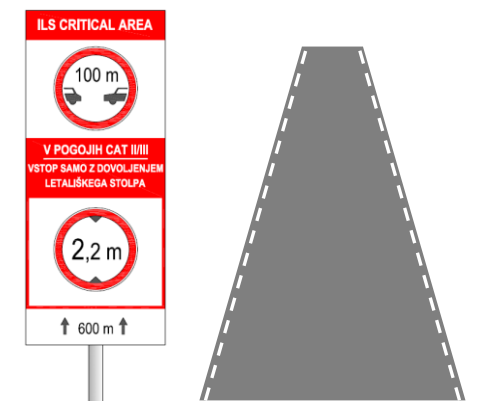
- Prepovedan promet. Vstop na vozno stezo je dovoljen samo z dovoljenjem letališkega stolpa (letališke kontrole zračnega prometa).

- Prepovedan promet. Vstop v ILS kritično območje je dovoljen samo pooblaščenim osebam.

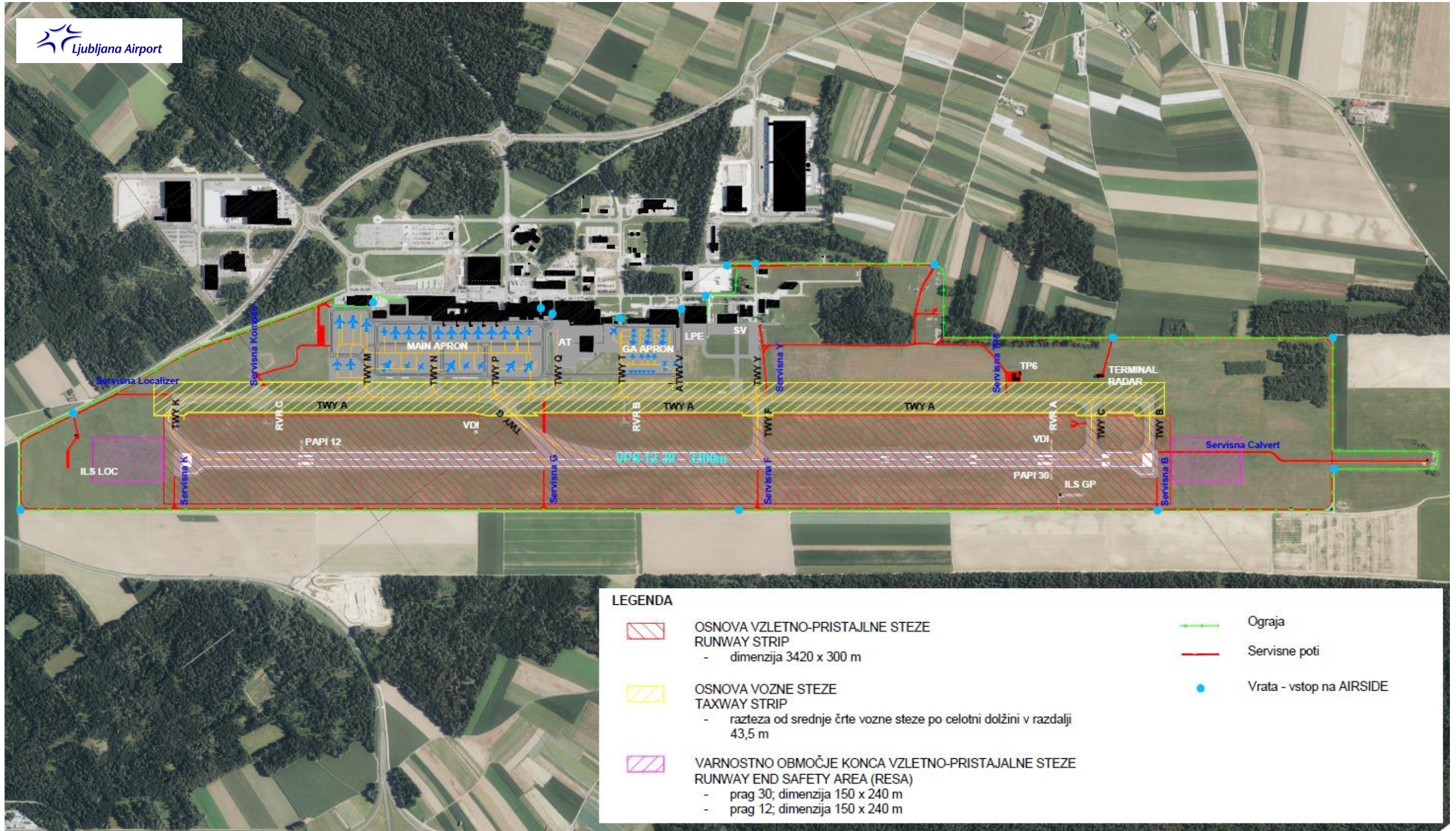
- Omejitev prometa. Označuje območje omejitve gibanja.

Namensko prazna stran

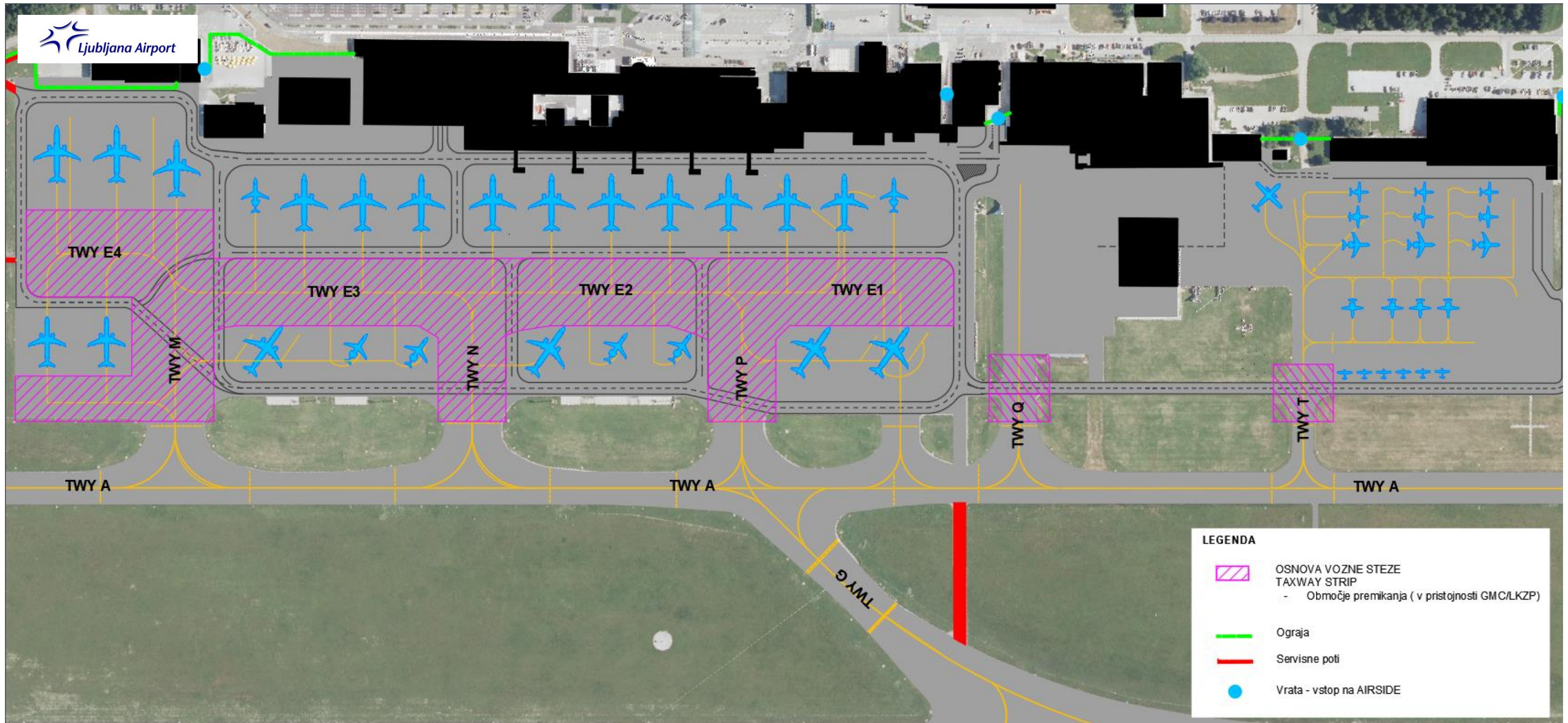

APP-D VARNOSTNA OBMOČJA MANEVRSKIH POVRŠIN

Namensko prazna stran

APP-E VARNOSTNA OBMOČJA PLOŠČADI

Namensko prazna stran